

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 271 (13.804)

Trst, sredo, 28. novembra 1990

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Sovjetska diplomatska ofenziva pred jutrišnjim glasovanjem varnostnega sveta

Poslednja priložnost za Sadama pred vojaškim posegom v Zalivu

*Za iraškega diktatorja izposlovan »predah dobre volje« - SZ, Francija in Kitajska
podpirajo resolucijo OZN - Skupina italijanskih talcev naj bi se danes vrnila domov*

NEW YORK — Jutri bodo v Organizaciji združenih narodov ponudili Iraku najbrž zadnjo priložnost, da se zalivski zaplet reši brez vojne. Edini pogoj je, da Irak do 1. ali 15. januarja zapusti Kuvajt in upošteva vse resolucije, ki jih je varnostni svet sprejel od iraške zasedbe Kuvajta naprej.

Zasedanje varnostnega sveta bo vodil ameriški državni sekretar Baker, petnajst zunanjih ministrov pa bo razpravljalo o uporabi sile proti Sadamu Huseinu. Iz Pekinga so potrdili, da bo zasedanju prisostvoval zunanji minister Qian Qichen, ki bo po zasedanju varnostnega sveta uradno obiskal ZDA. Kitajska je spremenila svoje stališče in bo glasovala za resolucijo varnostnega sveta, podobno pa bosta stori- li tudi SZ in Francija.

»Predah dobre volje« iraškemu diktatorju - ta stavek je bil vključen v osnutek resolucije - so izposlovale Francija, Sovjetska zveza in Kitajska, ki so, preden bi dokončno prižgale Washingtonu zeleno luč za uporabo sile, želele Sadamu Huseinu ponuditi še zadnjo priložnost. Koliko časa bo ta »predah« trajal še ni znano, saj se pe-

terica stalnih članic še ni dogovorila, ali naj bi ultimat potekel 1. januarja, kar zahtevajo ZDA in Velika Britanija, ali 15. januarja, kar zagovarjajo ostale tri države. Zanimivo je tudi, da v osnutku resolucije ni niti enkrat zapisana beseda »sila«, temveč se govori le o odobritvi »vseh potrebnih ukrepov in sredstev« za osvoboditev Kuvajta.

Sovjetska zveza pa je v teh dneh začela še zadnjo diplomatsko ofenzivo, da bi zaplet le rešili po mirni poti. V Moskvi sta Gorbačov in Ševardnadze v ponedeljek sprejela iraškega zunanjega ministra Aziza, včeraj pa je bil njun gost saudijski zunanji minister Saud al Fejsal. Včeraj je v Teheran odpotoval Ševardnadzejev pomočnik Petrovski, ki je v preteklih dneh obiskal tudi nekatere bližnjevzhodne države. Predstavnik SZ pa je včeraj odpotoval tudi na Kubo, da bi Castra prepričal, da podpre resolucijo OZN.

Danes se bo zaključila tudi avantura 70 italijanskih talcev, ki jih je Irak osvobodil po posredovanju italijanske mirovne misije. Italijanski državljani bodo odpotovali v domovino preko Bagdada.

V Geli osem žrtev mafijjskih morilcev

GELA — V kruti mafijski vojni, ki v Geli (Caltanissetta) poteka od konca leta 1987, je včeraj zvečer padlo še osem žrtev, sedem oseb pa je bilo ranjenih. Šest oseb je bilo tako ubitih v neki miniigralnici oziroma v bližnjih ulicah, kamor so se nekateri zatekli pred morilci, dva pa so ubili pred neko mesnico.

Maščevalna vojna med mafij- skimi tolpmi je v slabih treh letih zahtevala že 96 življenj, ob tem pa je bilo še 150 poskusov umora, prišlo pa je tudi do števil- nih roparskih napadov. Pri vsem tem se zločinske tolpe borijo za prevlado nad trgovino z mamili,

ki prinaša največje dobičke. Takoj po obeh včerajšnjih zločinih so se policisti in karabinjerji podali na lov za dvema morilce- ma, ki sta zbežala s težkim motor- jem. Med begom ju je na cesti proti Vittorii ena od policijskih patrulj tudi prestregla, prišlo je do streljanja, vendar pa je moril- cema uspelo kljub vsemu pobeg- niti brez sledov, motor pa so ka- sneje našli pred neko restavracijo na cesti med Gelo in Vittorio.

Po včerajšnjem umoru je notra- nji minister Vincenzo Scotti takoj ukazal višjemu komisarju za boj proti mafiji Domenicu Sici, da se poda na kraj zločina.

Sloveniji grozijo s prisilno zaporo črpalk

BEOGRAD — Če bo Slovenija še naprej zavračala izpolnitev sklepa ustavnega sodišča Jugos- lavije, da mora cene naftnih de- rivatov vrniti na zvezno raven, bo edina možnost, da zvezni tr- žni inšpektorat v sodelovanju z zveznim sekretariatom za notra- nje zadeve ta sklep prisilno iz- vrši.

To je na včerajšnji novinarski konferenci v zveznem izvršnem svetu povedal glavni tržni in- špektor Božidar Ivetič. Pojasnil je, da bi takšna izvršba pomeni- la zaprtje črpalk in opozoril, da bodo morali v tem primeru od- govornost za motnje pri preskr- bi tržišča s tekočimi gorivi pre- vzeti pristojni organi v Sloveni- ji.

Srbija in Črna gora, ki sta prav tako kršili zvezne predpi- se, sta spoštovali sklep ustavne- ga sodišča Jugoslavije in 23. no- vembra cene naftnih derivatov vrnili na ravni, ki jih je predpi- sala zvezna vlada. (dd)

Na izrednem zasedanju ljudskih poslancev Ruske federacije

»Z lakoto ni demokracije« Jelcin ponuja roko Gorbačovu

MOSKVA — S praznimi trgovinami ni mogoče razmiš- ljati o pristani demokraciji in pravi svobodi. Tako je včeraj dejal Boris Jelcin na izrednem kongresu ljudskih poslancev Ruske federacije. Jelcin je tudi dejal, da ni to pravi trenu- tek, da se izostroji politični boj, saj je treba v državi najprej rešiti težko gospodarsko krizo.

V imenu lakote, ki grozi predvsem prebivalcem velikih mest Sovjetske zveze, kot sta lahko Moskva in Leningrad, je Jelcin pripravljen vsaj za določen čas pokopati bojno sekiro in podpreti Mihaila Gorbačova, včerajšnji izredni kongres pa je pokazal, da vsi delegati ne soglašajo s pred- sednikom Ruske federacije. Tako je razprava o pomanjka- nju živeža kmalu zavila na tir manj konstruktivne polemike o tem, kdo naj odloča, kako je treba porazdeliti zemljo med zasebnimi kmetovalci. Zastopniki komunistov so namreč zahtevali od Jelcina, naj se najprej izjasni o politični pri- stojnosti pri izvajanju agrarne reforme, kar je seveda pri- vedlo do zastoja v razpravi.

Jelcinu pa je kljub temu uspelo sporočiti Mihailu Gor- bačovu, ki je prisostvoval izrednemu kongresu, da je poli- tični spor med Rusko federacijo in osrednjo sovjetsko vlado trenutno zamrznjen, ker to »ni čas, za tovrstne boje«. Sov- jetski zvezi grozijo namreč težki časi.

Moskovski podžupan Sergej Stankevič je dejal, da že devet sovjetskih dežel ne izvaža več svojega mleka v Mos- kvo, kjer ga sedaj dejansko ni več. Stankevič meni, da ima

kriza z mlekom najbrž pristno politično razlago, saj je Mos- kva v rokah radikalnih reformistov, ki so si v laseh s komu- nisti. Delno zaradi tega, delno zaradi vse globlje recesije, ki pesti državo, naj bi Moskovčani ostali brez mleka. Pri tem pa je treba omeniti tudi dejstvo, da je v Moskvi menda izredno malo živilskih rezerv, saj je podžupan priznal, da je tudi mleka v prahu samo še za dva dni. V trgovinah pri- manjkuje že vsega. S polic so izginila tudi eksotična živila oziroma luksuzni artikli, čeprav se menda nihče ne prepira za nakup uvoženega piva, ki ga je v moskovskih veletrgo- vinah Berioškah (trgovinah za tujce) še kar precej na razpo- lago.

V tem skrajno delikatnem trenutku so Sovjetski zvezi priskočile na pomoč tudi sosednje države. Nemčija je že pred dnevi najavila, da bo poskrbela za pošiljke živeža. Da bi še povečali pošiljke Moskvi in Leningradu, so v Nemčiji odprli tudi nabirke med prebivalstvom. Država je namreč poskrbela za nakup živil, Nemci pa so segli v svoje žepa, da bi plačali prevoz. V akcijo so se vključili tudi Poljaki, ki so sporočili nemškimi oblastem, da bodo smeli njihovi vojaški tovornjaki v Sovjetsko zvezo kar preko Poljske. V imenu skupne solidarnostne akcije je poljska vlada sprejela torej odločitev, ki ima globok simbolični pomen, saj bodo to prva nemška vojaška vozila, ki bodo teptala poljska tla po invaziji izpred 51 let.

KPI in PSI (izjemoma) govorita isti jezik

Bo zaplet Gladio koristil levici?

RIM — Zmerno soglasje, ki ga je našla politična levica, je nemara tudi »zasluga« afere Gladio. Včeraj je namreč kazalo, da socialisti in komunisti govorijo isti jezik z istim naglasom. Minister za finance Formica, ki je za okroglo mizo o alternativni sedel sku- paj s komunistoma Ingraom in Fassinom, z ministroma Mammijem in Viz- zinijem ter s socialistoma Tamburra- nom in Signorilejem, je bil zelo zgo- voren. Med drugim je dejal, »da je bil Gladio od demokratične države neod-

visna organizacija, katere naloga je bila preusmerjati in zlorabljati politič- no življenje in posledično tudi razvoj in rast demokracije.« »Seznamni imen niso toliko važni, pomembno je ugotovi- ti politično težo in vpliv Gladia na demokratično oblast, o tem pa zahte- vamo vsa potrebna pojasnila.« je še dejal minister Formica in tako v bist- vtu podkrepil zahteve, ki jih že več časa iznaša tajnik KPI Occhetto.

Preiskave v zvezi z najdbami na tr- žaškem in goriškem Krasu, ki jih vodi- ta beneska sodnika Casson in Mastel- loni pa se medtem nadaljujejo. Casson je prav včeraj potrdil vest, ki so jo objavili nekateri časopisi, da je prej- šnji teden, ko se je mudil v Rimu, po- novno govoril z Andreottijem. O čem sta tokrat razpravljala, ni povedal. De- jal je samo, da ni zhteval dovoljenja za vpogled v tajni arhiv Sismija. Po tem bi lahko sklepali, da Cassonove preiskave vsaj zaenkrat ne ovira bi- rokracija.

**Kdo je bil
lastnik
nabrežinskega
skladišča?**

NA 4. STRANI

Koroška vlada končno sprejela zakon o dvojezičnem šolstvu

CELOVEC — Jugoslovanska tis- kovna agencija Tanjug je posredo- vala vest, da je včeraj koroška de- želna vlada končno sprejela zakon o izvajanju noveliranega zakona o dvojezičnem šolstvu v avstrijski Koroški. Gre za zakonske spre- membe, ki jih je odredilo že avstrijs- ko ustavno sodišče (koroška vlada pa se je temu trmasto upirala), po katerih je dvojezični pouk mogoče organizirati na celotnem koroškem ozemlju in ne samo tam, kjer živi avtohtono slovensko prebivalstvo. Edini pogoj je, da se za dvojezični pouk prijavi vsaj 7 otrok, ki se isto- časno »deklarirajo« za Slovence.

Zaradi nasprotovanja koroških oblasti je slovenska manjšina ostro protestirala, materi dveh otrok, ki

sta bila vpisana v dvojezično šolo v Celovcu, pa sta celo gladovno stav- kali, da bi izvajanje zakona dosegli že v tem šolskem letu. Toda z raz- nimi izgovori se je reševanje tega problema zavleklo in zakon je bil na Koroškem sprejet šele včeraj. Zadnjo besedo bo imel zdaj še ko- roški parlament, ki mora zakon potrditi, v vsakem primeru pa naj bi zakon začel veljati šele v prihod- njem šolskem letu.

Kot poroča Tanjug, je tajnik Zve- ze slovenskih organizacij iz Celov- ca dr. Sturm protestiral zaradi ob- veznega izjavljanja o manjšinski pripadnosti in zahteval, da mora biti pouk v slovenščini dostopen vsem in ne sme biti omejen le na »deklarirane« pripadnike manjšine.

Milošević klonil opoziciji

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Opoldne so se v Beogradu zbrale na tiskovni konferen- ci srbske opozicijske stranke. Sporoči- le so, da bodo nastopile na volitvah, ker jih bodo sedaj lahko nadzorovale in tudi kontrolirale volilne izide. To je velika zmaga opozicije proti Miloševi- čevemu boljševisškemu režimu. Vuk Drašković (na sliki AP) je kot glavni govorec na tiskovni konferenci obža- loval, ker niso sprejeli še drugih za- htev opozicije. Nekje se je namreč z volilnih seznamov izgubilo okrog 500 tisoč oseb, ne bodo dovolili voliti izse- ljencem, ob srbskem posojilu in za- dnjem referendumu o ustavi pa ni bilo nobenih težav. Predvsem je Vuk napa-

del laži srbskega tiska in poimensko lažnivce srbske televizije.

Včerajšnja Politika je na primer ob- javila vest o spremembi volilnega za- kona, ne da bi z besedico omenila, da gre za zahtevo opozicije, spremembo je predstavila kot poskus srbske vlade, ki ga je skupščina soglasno odobrila. Na notranjih straneh pa se nadaljujejo stari napadi na opozicijske stranke.

V Beogradu se veliko govori o in- tervencijah ameriške ambasade, zlasti pa o ultimatu, ki naj bi ga izrekel Dobrica Čosić predsedniku Miloševi- ču. Kolikor Milošević ne bi volil v večstrankarski nadzor nad volitvami, bi ga-srbski intelektualci javno kritizi- rali.

Posredovanja ameriške ambasade menda ni bilo, toda retorično vpraša- NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Slovensko predsedstvo zavrnilo zahteve JLA

LJUBLJANA — Poveljstvo 5. vojaškega območja v Zagrebu je poslalo predsedstvu Republike Slovenije pismo, v katerem zahteva, da Republika Slovenija do določenega roka preda enotam JLA še preostalo orožje, ki ga je teritorialna obramba Slovenije obdržala po premeščanju orožja v maju in juniju letos.

Predsedstvo Republike Slovenije je to zahtevo zavrnilo, tako da je na predsedstvo SFRJ naslovilo pismo, v katerem odločno protestira proti takemu ravnanju poveljstva 5. vojaškega območja, saj se z njim posega v ustavne in zakonske pristojnosti Republike Slovenije. Obenem je v tem pismu predsedstvo republike vnovič zahtevalo, da se teritorialni obrambi Slovenije vrne orožje, ki je bilo v letošnjem letu neupravičeno premeščeno v objekte JLA.

Ker poveljstvo 5. vojaškega območja svojo zahtevo utemeljuje z odlokom predsedstva SFRJ o prenosu vodenja in poveljevanja teritorialni obrambi Republike Slovenije, predsedstvo Republike Slovenije v pismu tudi zahteva odpravo tega odloka. (dd)

Slovenska vlada bo pripravila študijo o političnih, pravnih in gospodarskih posledicah Plebiscit le politični akt osamosvojitve in nič več takojšnje odcepitve od SFRJ

LJUBLJANA — Na dnevnem redu slovenske skupščine so bila nekatera pomembna vprašanja, vendar je bila politična pozornost usmerjena izključno k plebiscitu in številnim zakulisnim potezam, pogajanjem in razgovorom. Uradnih vesti ni, menda pa se je ista ugledna skupina, ki se je sestala že v nedeljo zvečer, včeraj ponovno zbrala pri predsedniku republike Milanu Kučanu z načelnim sporazumom političnih strank in poslanskih skupin zastopanih v skupščini Slovenije v žepu. O tem sestanku so govorili že v nedeljo, ko je član predsedstva Oman odločno vztrajal pri pismenem sporazumu, ki naj zajame vsa vprašanja, tako da ne bodo več možni novi spori in razhajanja. Nekaj takega naj bi bilo doseženo, seveda kar se pismenega sporazuma tiče, vprašanje pa so resnična sprava in morebitni spori.

Odločilni preobrat naj bi bil dosežen včeraj dopoldne na zasedanju poslanskega kluba Demosa, ki združuje večino poslancev republiškega parlamenta. Na temelju sklepa Demosa so pričakovali, da mora plebiscit pomeniti odcepitve, izstop iz SFRJ in s tem tudi vse povezane posledice. Na podlagi pomislekov, izračunov vlade in sklepov nedeljskega sestanka pa naj bi se vsebina plebiscita zdaj bistveno spremenila in naj bi bila samo politični akt osamosvojitve, ne pa tudi odcepitve. Po daljši debati je bila dosežena enotnost Demosovega poslanskega kluba, s tem pa tudi bistvena sprememba vsebine plebiscita, ki ne pomeni več takoj veljavne odcepitve.

Osamosvojitve in neodvisnost Slovenije sta temeljna politična usmeritev in cilj vseh političnih strank in skupin, zastopanih v parlamentu. Plebiscit

pa je za uresničitev tega cilja najbolj demokratična oblika izraza ljudske volje, je legitimna in miroljubna oblika samoodločbe. Zato se bodo vse politične stranke obvezale, da bodo pri pripravi plebiscita sporazumno sodelovale in da bodo zastavile ves svoj politični vpliv in ugled. Plebiscit torej predstavlja odločilno dejanje osamosvojitve Republike Slovenije.

Na podlagi plebiscitne odločitve bo slovenska skupščina sprejela vse akte, potrebne za prevzem suverenih pravic, in začela z drugimi republikami pogajanja o bodoči ureditvi.

Zakon o plebiscitu bo sprejet z dvotretjinsko večino, datum pa bo predlagala vlada v dogovoru s predsedstvom. Ključno je vprašanje volilne udeležbe in kaže, da gre za sporazum najmanj polovice volilnega telesa. Zato pa je tudi pomemben poudarek, da Republika Slovenija zagotavlja narodnostnima skupnostima, kakor tudi pripadnikom drugih jugoslovanskih narodov, da se zaradi plebiscitne odločitve njihov status ne bo spremenil. Delili bodo skupno usodo. Pripadniki jugoslovanskih narodov, ki imajo stalno bivališče v Sloveniji, bodo po zakonu dobili državljanstvo, če ga bodo želeli.

Stranke se zavedajo zgodovinskega pomena plebiscita in je uspeh integralno dejanje vseh, zato se plebiscita ne sme in ne more pripisati nobeni posamezni stranki. Končno bodo stranke v parlamentu spoštovale poslovnik in bodo pred sprejemanjem zakona preverile različne predloge in pogoje.

V teh stvkih pa se skrivajo nekatere pasti. Predvsem v preverjanju pogojev, za kar se je vlada obve-

zala, da bo do konca meseca izdelala študijo o političnih, gospodarskih, pravnih in mednarodnih posledicah. Gospodarske posledice in predvidevanja so resni, saj govore o možnosti padca družbenega proizvoda kar za 20 - 35 odstotkov, seveda ob takojšnji odcepitvi. Zapleteni so mednarodni odnosi, na primer, kdo bi slovenskim državljanom izdajal potne liste, kako in kdo bi jih priznal.

Postopek bo torej še zapleten in najbrž ne tako kratek. Prihodnji teden se bo sestala ustavna komisija, ki bo sprejela osnutek zakona o plebiscitu, ki pa mora biti 5. decembra sprejet z dvotretjinsko večino. Pred tem morajo biti poslanci informirani o vseh posledicah, tako da bodo odločali, seznanjeni z vsemi okoliščinami. Šele nato se sprejme zakon v okoliščinah, ko ni več preglasovanja, in na temelju tega se bo vložil skupen trud, da bo izid plebiscita res soglasen.

V senci teh zgodovinsko-političnih plebiscitnih polemik pa so včeraj v skupščini na sejah zborov razpravljali še o nekaterih pomembnih stvareh. V družbeno-političnem zboru so zavrnilo paket zakonov o lastninjenju, kritike so letele z vseh strani. V istem zboru so z zelo tesno večino sprejeli zakon o javni varnosti in zborovanjih. Zakon je slabši od prejšnjega in veliko slabši od italijanskega, ki datira iz fašističnih časov. Tako je ugotovila opozicija, odpor se bo ponovil v drugih zborih. Delo parlamenta torej teče po običajnih tirih in z nezmanjšano politično ter strokovno ostrino.

BOGO SAMSA

Kljub temu da niti v drugem krogu ni dobil absolutne večine John Major novi šef britanske vlade

LONDON — Britanska vlada ima od sinoči novega šefa, Johna Majorja. Izvoljen je bil v drugem krogu in čeprav je dobil dva glasa manj od absolutne večine, je bil imenovan za naslednika bojevitke Margaret Thatcher. Za Majorja je glasovalo 185 od 372 poslancev konservativne stranke, njegova tekmeča Michael Heseltine in Douglas Hurd pa sta dobila 131 oziroma 56 glasov. Po objavljenih rezultatih sta se oba odrekla še tretji balotazi.

John Major se je politično utrdil kot »ljubljenec« Thatcherjeve in prav ona mu je ob izvolitvi prva čestitala. Major se ne prišteva med skesance Thatcherjeve politike, kljub temu pa napoveduje vidne spremembe predvsem tistih zakonov, ki so železni prvi dami neizprosno izpodjedali priljubljenost v nizkem in srednjem družbenem sloju. V okviru evropske politike pa bo naslednik Thatcherjeve v kratkem predložil svojo alternativo zakona o monetarni enotnosti, ki se mu britanski konservativci nočejo prilagoditi. Predaja poslov med Thatcherjevo in Majorjem bo danes zjutraj, potem ko bo železna lady uradno predložila kraljici Elizabeti svoj odstop.

V soboto bo De Michelis odprl konzulat v Ljubljani

LJUBLJANA — V soboto ob 18.30 bo italijanski zunanji minister Gianni De Michelis v Ljubljani slovesno odprl novi italijanski generalni konzulat, ki ga hitijo urejati v tako imenovani bivši Mačkovi vili. Gianni De Michelis bo na sedežu konzulata skupaj z Milanom Kučanom spregovoril nekaj priložnostnih pozdravov, nato se bo sestal s slovenskim vodstvom in prespal v Ljubljani. V nedeljo zjutraj bo odpotoval v Zagreb, kjer se bo sestal s predsednikom Tujmanom, kasneje pa bo predaval o italijansko-jugoslovanskih odnosih in odgovarjal na vprašanja novinarjev. De Michelis bo ob 14. uri odpotoval iz Zagreba.

V Ljubljano je že prispel novi italijanski konzul Fabio Cristiani. Za De Michelisov obisk je veliko zanimanje, saj bo do tega prišlo nekaj dni pred razpravo slovenske skupščine o zakonu o slovenski suverenosti.

B. S.

■ CELJE — Kakšna Jugoslavija kot konfederacija? To je naslov teme, o kateri se bosta 7. decembra na Celjskih večerih pogovarjala Milan Kučan, predsednik RS in dr. Franjo Tujman, predsednik republike Hrvaške. Na vabilu so zapisali, da gre za čas usodnih odločitev, ki jih bo zgodovina presojala s svojo hladno in neprizanesljivo logiko. Ljudje živijo v upanju in strahu, življenje se ne meni za velike politične priložnosti. Zanimivo je, da na Hrvaškem (Vjesnik) srečanju v Celju pripisujejo precej večji pomen, saj ne govorijo le o pogovoru, marveč vidijo v tem srečanju nastanek »Celjske listine«, ki naj bi pomenila prvi korak k slovensko-hrvaški konfederaciji. Ob tem omenjajo, da sta Slovenija in Hrvaška pred 115 leti v bistvu že sklenili podoben dogovor.

Potres v Dalmaciji

GLAMOČ — Včeraj zjutraj ob 5.40 je območje Glamoča prizadel močan potres jakosti 5,5 stopnje po Richterjevi oziroma 7. stopnje po Mercallijevi lestvici. Epicenter je bil 30 km severovzhodno od Splita v okolici Sinja, občutili pa so ga skoraj povsod v Jugoslaviji. Razen prebivalcev Dalmacije je zbudil tudi prebivalce Sarajeva, Zenice, Livna, Knina, Beograda in tudi Ljubljane. K sreči človeških žrtev ni bilo (več pa je bilo ranjenih, ko so v paniki bežali iz hiš), gmotna škoda v Dalmaciji pa je velika. Prvi potresni sunek, ki mu je sledilo še več šibkejših, je trajal celo minuto, seizmologi pa napovedujejo, da bodo potresni sunki, dokler se tla ne umirijo, trajali še en mesec.

Posledice potresa so najvidnejše v Sinju, Livnu, Drnjušu, Siveriću in okoliških krajih, poškodovane so tudi starejše hiše v Šibeniku. Škode še niso ocenili, vendar nekateri že govorijo o elementarni katastrofi.

Približno štiri kilometre od kninske železniške postaje je potres sprožil zemeljski plaz, ki je zasul zadrsko železniško progo, zaradi tega so morali prekiniti železniški promet. (dd)

Poplave v srednji Italiji Sneg in težave na Ljubelju

RIM — Val slabega vremena je pustil svojo sled malodane povsod po Italiji. Ponekod so ga bili sicer še kar veseli, na primer v gorah, kjer se pripravljajo na pravočasno odprtje smučarske sezone, v nekaterih krajih pa so nalive povzročile težave. Največ nevšečnosti je voda povzročila pri Pistoi, kjer je preplavila obsežna območja in celo avtocesto, v kateri so zazijale globoke luknje in so jo morali zaradi tega zapreti.

Težave so zabeležili tudi v sosednji Sloveniji. Mnogi nakupovalni turisti so bili včeraj na Ljubelju žrtve lastne nepripravljenosti na zimo in take razmere na cestah, saj so se obračali in se postavljali poprek po cesti. Sicer pa niso v Avstrijo pustili nikogar brez zimske opreme.

nadaljevanje s 1. strani

● Milošević klonil

nje, zastavljeno v novem tedniku Vreme, ali bo Milošević mirno zapustil oblast, pa najbrž ni brez prave podlage. Vreme je novi srbski tednik, ki izhaja dober mesec in je že postal resen konkurent zagrebškemu Danasu. Izdajajo ga znani srbski časniki, katere so poslali na cesto, med njimi so znana in uveljavljena ter ugledna peresa. Uradno so ga prijavili na Reki, ker je bilo v Beogradu preveč birokratskih težav, dejansko pa je to tipičen beograjski list, narejen v duhu starih de-

mokratskih in svobodnjaških tradicij ter na visoki profesionalni ravni.

Zadeva o mirnem predajanju oblasti je povezana z »generalsko partijo« in izjavo generala Miškovića, da podpira Miloševića, in s prisotnostjo Miloševića soproge Mirjane Marković na zasedanju jugoslovanske »generalske komunistične partije«.

Zanimivo je, da na zasedanju ni bilo niti enega slovenskega upokojenega ali aktivnega generala oziroma višjega častnika. Povabili so jih, sestali so se in sklenili, da ne bodo ustanavljali komunistične ali druge partije, ker mora demokratizacija zajeti tudi JLA.

BTP

večletne zakladne obveznice

- Koriščenje sedemletnih zakladnih obveznic BTP teče od 1. novembra 1990 in bo zapadlo 1. novembra 1997. Koriščenje štiriletnih obveznic BTP pa je steklo 1. novembra 1990 in bo zapadlo 1. novembra 1994.
- Obveznice se obrestujejo po letni kosmati obrestni stopnji 12,50%, ki je izplačljiva v dveh polletnih obrokih.
- Sedemletne obveznice so v ponudbi po 93,50-odstotni ceni, štiriletna pa po 96,25-odstotni ceni.
- Interesenti lahko obveznice rezervirajo pri okencih zavoda Banca d'Italia ali pa pri kreditnih zavodih, in sicer štiriletna do 13.30 dne 29. novembra, sedemletna pa do 13.30 dne 30. novembra.

- Obveznice BPT bodo razdeljene po metodi marginalne dražbe z ozirom na ceno ponudbe, ki jo predstavlja seštevek emisijske cene in zneska od »pravice do podpisa«; ta zadnja vrednost mora znašati 5 stotink ali vsoto njihovega mnogokratnika.
- Cena, ki bo dosežena na dražbi, bo objavljena s tiskovnim sporočilom.
- Štiriletna obveznica BTP bodo izplačane 4. decembra, sedemletna pa 5. decembra, in sicer po ceni, ki jo je kupec dosegel na dražbi in z dodatkom obresti, ki so medtem dozorele na kuponu.
- Obveznice so v enotnih svežnjih za najmanjšo vrednost 5 milijonov lir.

Najvišji letni donos

	bruto %	neto %
sedemletni BTP:	14,46	12,64
štiriletni BTP:	14,20	12,40

Za skupno sanacijo Timave

Jazbinšek in Carbone na posvetu

TRST — Na včerajšnjem sestanku med deželnim odbornikom za teritorijsko načrtovanje Gianfrancom Carbonejem in slovenskim ministrom za zaščito okolja in urejanje teritorija Miho Jazbinškom so postavili temelje za začetek ponovne sanacije površinskih in podzemskih voda v hidrografskem bazenu Timave.

Kljub nekaterim posegom na jugoslovanskem ozemlju v šestdesetih in sedemdesetih letih ostaja raven urbanega ter industrijskega onesnaženja še visoka, zaradi česar sodi voda v Timavi po slovenskih zakonskih predpisih v najnižji kakovostni razred.

Za sanacijo omenjenega bazena je predvidel odbornik Carbone dvoje komplementarnih finančnih prilivov: enega v smislu posebnega programa, ki ga je sprožila komisija EGS v spodbudo k sodelovanju med obmejnimi pasovi v državah, ki so članice Evropske skupnosti, drugega pa iz sredstev, ki jih namenja rimsko zunanje ministrstvo mednarodnemu sodelovanju in razvoju.

Postopek za očiščenje Timave se vključuje po Carbonejevih besedah v širši projekt sanacije rešah v širši projekt sanacije rešah, ki ga je pripravila deželna uprava Furlanije-Juljske krajine in ki bo moral zaobjeti tudi reko Glinščico pri Trstu, vodne tokove pri rabeljskem rudniku in Sočo (za kar je ministrstvo za okolje že nakazalo prvo tranšo 15 milijard lir).

Odbornik Carbone je ob tej priložnosti tudi predlagal čimprejšnji sestanek med predstavniki naše dežele, avstrijske Koroške in Slovenije, na katerem naj bi podrobneje opredelili predloge v zvezi z ustanovitvijo mednarodnega parka na območju trbiških Alp, o čemer bo morala italijanska vlada že v kratkem ustrezno seznaniti ministre za okolje držav Pentagone (Italija, Avstrija, Jugoslavija, Madžarska, Čehoslovaška); v tem oziru so se obvezali ministrski predsedniki 1. avgusta letos.

Ob zasedanju deželnega vodstva stranke

»PSI ne sme ostati zaprt znotraj FJK«

VIDEM — Včeraj se je sestalo deželno vodstvo socialistične stranke, da bi odobrilo takšno organizacijsko strukturo stranke, da se bo prilagodila tekočim družbenim spremembam v Furlaniji-Juljski krajini in v širšem območju ter sprejela posledične politične obveznosti, kot piše v poročilu tajnika Piera Zanfagninija, ki so ga zborovalci soglasno sprejeli (trije so se vzdržali). Z namenom, da se stranka na deželni ravni okrepi v skladu z enotno sprejeto politično linijo, so bile predlagane naslednje osebne spremembe: namestnik tajniškega pomočnika Alessandra Colautti, pomočnik tajnika Fabiana Romanutti, novi člani izvršnega odbora Sergio Medeot, Sante Bisutti, ki nasledi Lucia Cintija, in Bernardo Dal Mas. Strankino vodstvo je poverilo izvršnemu odboru mandat za čimprejšnjo pripravo operativnega programa in političnih pobud.

Razprava, v katero so posegli poslanca Renzulli in De Carli, senator Castiglione ter Medeot, Milocco, Zenarolla, Pini, Colautti, Giorgetti, Saraceno, Napoli, Valvasori in Rosenwirth, so bo še nadaljevala, iz nje pa je izšlo, da stopa stranka v novo politično fazo v skladu s Crazijevim predlogom o sklicevanju na načelo in prakso socialistične enotnosti, kot je dejal Zanfagnini in pripomnil: »Stranka

mora biti moment agregacije raznih izrazov progresističnega in levičarskega sveta, biti mora torej manj stranka v tradicionalnem smislu in bolj gibanje, bolj mora prihajati do izraza in se bolj pojavljati v družbi, valorizirati mora tudi tiste, ki nimajo izkaznice.«

Zanfagnini je izrazil nujno po tesnejših in bolj organskih stikih s socialističnimi in levičarskimi silami na Vzhodu ter poudaril pomen konference levičarskih sil v sklopu Alpe-Jadrana, ki bo v Benetkah: »Stranka ne sme ostati zaprta v mejah te dežele.« Glede odnosov s KPI je dejal, da niti ni tako važno neko skupno nastopanje, kolikor pa iskanje priložnosti srečanj na foramski ravni, kot se že dogaja v Vidmu, ki naj razčistijo, kaj pomeni danes biti reformist, in ki naj omogočijo vsaj opredelitev nekaterih področij možnega soglasja mimo različnega institucionalnega položaja teh dveh strank. Odnosi s KD: »Dejstvo, da smo zagotovili stabilnost deželni vladi, še ne pomeni, da bomo mirovali; ne da bi sprožali predjudicialne konflikte, ne smemo nikdar pozabiti, da moramo uresničiti važne politične pobude in da smo konkurenčna stranka.« Nazadnje je Zanfagnini poudaril, da se bo morala njegova stranka specifično soočiti tudi s problemom posebnosti, ki so značilne za to deželo.

Odkritje spomenika odvedencem v Celovcu

V brk določilom državne pogodbe

CELOVEC — Ponovna potrditev tega, kako uradna koroška politika ocenjuje polpreteklo zgodovino, je bilo odkritje spomenika za tako imenovane odvedence pred stolno cerkvijo v Celovcu, na katerem je kot uradni predstavnik dežele sodeloval namestnik deželnega glavarja Zernatto, kot neke vrste častna formacija pa godba avstrijske zvezne vojske. O predlogih, da bi zgodovinarji iz Slovenije in Avstrije dejansko znanstveno preučili zgodovinske vzroke in dogodke, pa ni ne duha ne sluha. Zveza koroških partizanov v tej zvezi v svoji izjavi ugotavlja, da je »znano, da se je 2. svetovna vojna v Evropi končala prav na koroških tleh, kjer je še 15. in 16. maja prišlo do hudih vojaških spopadov med umikajočimi se nemškimi in partizanskimi enotami. Ti boji so terjali veliko število žrtv. Ob teh je prišlo očitno tudi do tega, da so jugoslovanske partizanske enote odvedle okrog 200 ljudi, od katerih se 98 ni več vrnilo na Koroško. Gre torej za tragične obračune v sklopu zaključnih bojev, v katerih je padlo tudi na stotine partizanov in borcev proti fašizmu. Organizatorji postavitev spomenika odvedencem pa seveda niso imeli v mislih humanistično načelo sprave med bivšimi nasprotniki, temveč jim gre za rehabilitacijo avtohtonega koroškega nacionalsocializma. Ob vsej tragičnosti teh dogodkov je treba vendarle poudariti, da je velik del teh odvedencev že v tridesetih letih pristopil k ilegalni NSDAP in sodeloval v nacionalsocialističnih oblastnih strukturah. Aktivni pa so bili tudi pri izseljevanju koroških Slovencev in pri zatiranju antifašističnega upora.«

ZKP se strinja s tem, da je treba po 60 letih vsestransko osvetliti okoliščine, ki so privedle do teh obračunavanj, odklanja pa »vsakršno glorifikacijo nacionalsocializma oz. njegovo rehabilitacijo«. Ugotavlja tudi, da ta spomenik ne služi sožitju, temveč je v nasprotju s pomembnimi členi avstrijske državne pogodbe. Zato je ZKP zaprosila manjšinsko poslanko ZAL Stoisicevo, da v parlamentu od notranjega oz. obrambnega ministra zahteva pojasnilo, ali se spomenik sklada s državno pogodbo, oz. zakaj je avstrijska vojska sodelovala na otvoritvi.

ANDREJ MOHAR

Preteklo soboto in nedeljo v Simonovem zalivu pri Izoli v navzočnosti tudi vrstnikov iz zamejstva

Prva seja zbora Mladinskega sveta Slovenije

IZOLA — V soboto in nedeljo je bila v Simonovem zalivu prva seja zbora Mladinskega sveta Slovenije (MSS). To je organizacija, ki združuje številne slovenske družbene in politične organizacije, prisotne tako v Sloveniji kot tudi v zamejstvu. MSS je tisti prostor, ki omogoča vsem mladinskim organizacijam uveljavljanje skupnih interesov do mladinske politike in razvoj mladinskega dela.

V soboto so udeleženci razpravljali o programskih usmeritvah na področju razvojne politike, vzgoje, izobraževanja, kulture, prostega časa, mednarodnega sodelovanja in zakonodajne politike. Iz zamejstva sta bili prisotni delegaciji Mladinske sekcije Slovenske skupnosti, ki sta jo zastopala deželni predsednik David Slobec in Ana Batagelj, ter predstavnik Delovnega sveta slovenskih mladinskih organizacij iz Koroške Albert Smrečnik. Zamejci so se v prijetnem razgovoru srečali tudi s predsednikom Slovenije Kučanom in z ministrom za šolstvo in šport Venclem, ki sta bila častna gosta MSS. V nedeljo so najprej odobrili nekaj resolucij, nato pa so bile na vrsti volitve organov MSS in sprejem dopolnil k statutu. Za predsednika je bil izvoljen Janez

Škulj (Zveza Škus forum), za podpredsednika Rajko Vrečer (študentska organizacija za ljudsko tehniko), v 10-članskem izvršnem odboru pa so: dva predstavnika Mlade iniciative pri Slovenski demokratični zvezi, dva predstavnika Socialdemokratske mladine in po en predstavnik Zveze slovenske kmečke mladine, Zveze dijakov Slovenije, Zveze tabornikov Slovenije, Počitniške zveze Slovenije, Škuc foruma in Zveze prijateljev mladine Slovenije. Izvoljeni so bili tudi člani statutarnega in nadzornega odbora.

Udeleženci so nato sprejeli nekaj sprememb in dopolnil k statutu, ki je bil le začasne narave temelj, s pomočjo katerega je začasni izvršni odbor MSS lahko izvedel volitve. Na predlog zamejskih predstavnikov so bila sprejeta zelo važna dopolnila, ki priznavajo vsem slovenskim in zdromskim organizacijam, ki bi se rade vključile v MSS, ne le status opazovalke, kot je predvideval začasni statut, temveč tudi popolno enakopravnost pri delovanju in sodelovanju z ostalimi članicami MSS; pojem enotnega slovenskega kulturnega prostora postaja torej realnost tudi na mladinskem področju neglede na državne ali ideološke meje.

Posvetovanja o obmejnem sodelovanju

BEOGRAD — V zveznem sekretariatu za gospodarske stike s tujino so v teku 5. zasedanje jugoslovansko-italijanske mešane komisije za obmejno sodelovanje in strokovni posveti članov mešanega odbora za gospodarstvo in tehnično sodelovanje. Namen tega je poiskati možnosti za še boljše sodelovanje po velikih spremembah v Evropi in še zlasti po spremembah jugoslovanskih predpisov. Delegaciji vodita pomočnik zveznega sekretariata za gospodarske stike s tujino Ivan Majcen in namestnik generalnega direktorja v italijanskem ministrstvu za zunanjo trgovino Lamberto Giocalline.

Iz razvejane razprave na nedeljskem občnem zboru Slovenskega deželnega gospodarskega združenja Koristna dialektika in sinteza skupnih interesov

Zaradi zanimivosti in poglobljenosti razprave na nedeljskem občnem zboru Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, med katero je bil iznešen tudi marsikateri stvar in posvečujoč predlog, se k zadevi povračamo. Tembolj še, ker je bila mestoma polemična, torej v skladu z načeli dialektike v različnosti. Še prej pa naj kratko navedemo vošilne pozdrave gostov.

Predstavniki Gospodarske zbornice Slovenije Škoberne je zaželel, da bi se sodelovanje med gospodarstveniki v zamejstvu in matici še utrdilo in naslonilo na ugodnosti po zakonu za obmejna območja. Odobritev tega zakona v senatni komisiji je za predsednika SKGZ Kladivja Palčiča odraz novega duha pri obravnavanju manjšine in upati je, da bo logika sodelovanja, ki preveča nove odnose v Evropi, zajela še zaščitni zakon; Združenje se zavzema za najgloblje integriranje med nami samimi, saj potrebujemo skupno voljo po skupnem izpostavljanju vsega, kar je za nas bistveno važno mimo politične različnosti, ki nas samo še bogati. Zakon za obmejna območja je po sodbi predsednice SSO Marije Ferletič najmanj, kar nam je lahko dala Država, zato pa je treba takoj skupaj proučiti, kako ga izkoristiti; SDGZ naj se kot enotna deželna organizacija sooča z vsemi drugimi našimi organizacijami, da se zagotovi našemu človeku tista življenjska baza, s katere bo dal vse od sebe v korist naše skupnosti.

Deželni tajnik organizacije obrtnikov CNA Cosolini je poudaril tvorno sodelovanje z združenjem in še posebej novo skupno pobudo na področju avtoprevoznitva ter nujno po razumnem izkoriščanju javnih sredstev in po tesnejši povezavi z bančno-finančnim svetom. Tajnik KZ Edi Bukavec je (tudi v imenu predsednika Alfonza Guština) poudaril, da je gospodarstvo pod udarom zaradi okleščenja državnega oz. deželnega proračuna, kmetijstvo pa tudi zaradi razlastitev, in povabil gospodarstvenike k sodelovanju pri obravnavanju protivrečnosti in k opori petkovega protestnega shoda kmetov. Lucijan Volk, predsednik SDZPI, ki je tudi po zaslugi daljnovidnosti SDGZ postalo sredstvo za pomoč manjšini v prilagajanju novim tokovom in tehnološkemu izzivom, se je zavzel za zboljšanje dvostranskega sodelovanja: odziv obrtnikov ni zadovoljiv, a zaradi enakakega razloga je v nevarnosti tudi finansirani tečaj za visoko kvalificirane kadre v vodenju podjetij.

Predsedstvo skupščine (Nanut, Bonini, Bole, Siega, Kocjančič) je nato seznanilo zborovalce s pisnimi pozdravi župana Richettija, deželnih svetovalec Budina in Brezigarja, predsednika Trgovinske zbornice Tombesija, vladnega komisarja De Feliceja, predsednika ESA Faleschinija, de-

želnega odbornika Cruderja, podpredsednika deželne vlade Francescutta in nabrežinskega župana Locchija.

Zatem so prečitali poročilo senatorja Stojana Spetiča, ki ocenjuje zakon o gospodarskem, kulturnem, znanstvenem in storitvenem sodelovanju na mejnih območjih FJK in vzhodnega Veneta s srednjo Evropo, Balkanom in Sovjetsko zvezo (poslanska zbornica naj bi ga odobrila najkasneje do božiča) kot pomembno priložnost za našo manjšino, kajti ustrezna sredstva so na voljo vsem podjetniškim krogom, ki so sposobni organizirano razvijati sodelovanje v širšem zaledju Trsta, Gorice in dežele; potrebna sta seveda tudi smisel za prilagoditev in sposobnost drznega vključevanja v nove pobude. Sledilo je temeljito, konkretno poročilo direktorja SDGZ Vojka Kocjančiča, h kateremu se bomo povrnili drugič, narkar je stekla razprava.

Gostinec Jožko Sirk je izrazil nujno po ovrednotenju krajevnega turističnega potenciala in lokalne specifičnosti (klienti ne marajo standardizirane ponudbe) s kvalitativnim pristopom k zaščiti teritorija in kmetijstva, s povzdigom profesionalnosti, z večjo tehnično zaslobo pričo zakonodajskih pritiskov in prek tesnejšega sodelovanja z vsedravnimi sindikati, ter predlagal ustanovitve konzorcijev ali mešanih družb za razvoj velikih gostinskih struktur. Nevarnosti, ki pretijo nadrobni trgovcem zaradi prodora "megacentrov", je nanizal Egon Meden: potrebna je globlja specializacija, a tudi sami slovenski podjetniki bi lahko zgradili in upravljali lasten komercialni center na pokrajinski ali celo medpokrajinski ravni po načelu "s tradicionalne obrambne pozicije v napad"; v ta namen naj bi ustanovili delniško družbo ali družbo z omejeno zavezo.

Igor Černic je v imenu goriške zunanjetrgovinske sekcije pozval k okrepitvi le-te, k večji povezanosti za skupen nastop na vzhodnih tržiščih, k posegu SDGZ v obrambo maloobmejne izmenjave in k globlji povezanosti s šolami, kjer naj uvedejo angleščino kot glavni tuji jezik. Za ustrezno tržaško sekcijo je spregovoril Marjono Košuta: Gospodarstveniki se ne želimo podrediti katerim koli notranjim ali zunanjim strankarskim sugestijam zadnjega obdobja, prirojeno nam jamaranje, pritoževanje in občutke nemoči rajši spreminimo v večjo poslovno agresivnost in odločnost ter izkoristimo enkratno priložnost, ki nam jo dajejo spremembe v Evropi, za nov, kvalitetnejši korak v naši zunanjetrgovinski organiziranosti; oblikujmo dolgoročno strategijo, na izizve odgovorimo s strokovnejšim pristopom, a v ta namen izvedimo med našimi podjetji informativno anketo o potencialu, s katerim razpolagamo, in rezultate tega proučimo na posebnem posvetu.

Drago Ota (tržaška obrtna sekcija) je opozoril, da je treba spričo snujočih se zakonov o krajinski zaščiti opredeliti območja, kjer je možen organski razvoj obrtnitva, in uresničiti po dolinskem vzoru obrtne cone še v repentabrski, zgoniški in devinsko-nabrežinski občini ter pri Padričah, a po možnosti še v Doberdolu in drugje na Goriškem in v Benetiji, ter pozval naše upravitelje in podjetnike k sodelovanju za udeležbo pri zakupih oz. licitacijah storitvenih in javnih del. Njegova izvajanja je dopolnil Dušan Pangerc s podrobnim orisom nastanka in značilnosti Konzorcija Dolina in z navedbo potrebe po nadaljnjem širjenju konzorcijskih oblik delovanja. Miro Hmeljak (bančna sekcija) je dejal, da najbolj črtnogledni izvedenci priporočajo šestim slovenskim denarnim zavodom, naj se pred ugodnim letom 1993 (kot pogoj za nadaljnji obstanek) združijo v eno samo "veliko" bančno enoto, da pa bi bilo to težko, pač pa bi združitev štirih posojilnic na eni strani in dveh bank na drugi lahko pomenila prvi korak k okrepitvi slovenskega zamejskega bančništva.

Direktor ZTT Silvij Tavčar: Imam občutek, da imamo prav gospodarski operaterji v zadnjem času upočasnjene reflekske, da z vedno večjo težavo reagiramo na sugestije in družbene provokacije od zunaj ali iz združenja samega — v nas si namreč nevarno utira pot provincialistična miselnost; nikamor ne bomo prišli, če se ne bomo otresli ozkosti, centrifugalnih provincialnih teženj in nekakšne nedorečene zavisti, zato si prizadevajmo raje najti skupna stališča ob konstruktivnem dialogu, kajti naša moč in napredek sta vezana na organiziranje in sinhroniziranje sodelovanje pokrajinskih odborov združenja in na koncentriranje sil ter naporov, ne pa na iskanje polpne avtonomije pokrajinskih enot. Boris Simoneta (patronat INAC) se je po seznanitvi navzočih z novostmi na socialno-zavarovalnem področju zavzel za še višjo kvaliteto sodelovanja s SDGZ. Predsednik HPO Pavel Milič se je zahvalil zlasti ravnateljstvu združenja za opravljeno delo, pozval k razčiščenju odnosov znotraj SDGZ in predlagal odstop ožjega odbora. Odvetnik Jože Škerk je podrobno orisal, kaj se utegne skuhati na škodo Slovencev z omejevalnimi zakonskimi ukrepi na področju zaščite Krasa, v katerih se manjšina niti ne omenja; odvzetih nam je bilo veliko lastninskih in upravnih pravic ter pristojnosti, v bodoče pa bo še huje, zato se gre lotiti tega problema naglo in trnje.

Nato je ozračje razgrel Stefan Bukovec, ki je očital združenju stihijsko dejavnost in prečital resolucijo, s katero sedemnajst podpisnikov priporoča novemu glavnemu odboru, naj preuči umestnost nadaljnjega članstva SDGZ v SKGZ,

češ da je članstvo v SKGZ anahronistično. Bukovec je SKGZ očital zlasti dejstvo, da ob volitvah poziva slovenske volilce, naj volijo za slovenske predstavnike na raznih listah, kar je po njegovem neumestno z ozirom na to, da je celo misovska stranka kandidirala slovenskega predstavnika. Dejal je, da »SDGZ ne rabi ne varuhov ne botrov«. Marino Pečenik (tokrat kot tajnik združenja) se je tedaj začudil, kako to, da so podpisniki resolucije, zvesti člani, ki so se udeleževali tudi v upravnem in izvršnem odboru, tako naenkrat prišli na dan, s to novostjo, ko bi se bilo dalo vendar o tem razpravljati na pristojnih mestih. Pozval jih je k ponovnemu razmisleku z zavestjo, da sta potrebna danes enotnost in konkretnost, ne pa obotavljanje okoli nekih načelnosti, »da se nam ne bo treba še enkrat preštevat, kot smo se v preteklosti, za kar nosimo posledice še danes«. Dr. Bukovcu pa se je začudil, ker je že dve leti na čelu odbora za pripravo novega statuta, pa se v vsem tem času ni oglašal.

Za Miranom Kuretom, ki je primerjal zdajšnje garnituro združenja nekdanjim »zakamufiliranim bunkerjem«, in podpisnikom resolucije Hadrijanom Corsijem, ki je razložil, da nima resolucija razdiralnihških namenov, pač pa veje iz nje le želja po prilagoditvi statuta sodobnim zahtevam, je Anton Nanut pojasnil, da na seji goriškega odbora ni bilo govora o tej resoluciji in da je torej tajna; naglasil je, da gre za sluzga za to, da je pred trinajstimi leti dobila tudi Gorica svoj sedež SDGZ, prav Slovenski kulturno-gospodarski zvezi, in nazadnje pozval k združevanju, ne pa ločevanju.

Predsednik Vito Svetina je uvrstil nesoglasje podpisnikov resolucije v logiko dialektike, vendar s pripombo, da »takšna konfrontacija ni zrasla na našem zeljniku, ampak drugje«, da mora prava konfrontacija sleteti na programski bazi, da je mimo strankarskih videnj potrebna sinteza skupnih interesov in da je bilo zadnja leta vse preveč energij usmerjenih v diskusije med Trstom in Gorico, namesto v utrjevanje identitete SDGZ kot avtonomne gospodarske organizacije. Te nove elemente naj preudarno vnese v svoje delo novo vodstvo združenja (ki bo izvoljeno, kakor je napovedal ob koncu Nanut, čez tri tedne).

Nazadnje je predsednik nadzornega odbora Stanislav Bole (ki po tolikih letih požrtvovalnega in zaslužnega dela tako kot Svetina ni več kandidiral) izrazil zadovoljstvo nad tako daljnovidno in daljnosežno naravnano razpravo, kot tudi nad krepitvijo članstva z mladimi močmi in izrekel željo po utrjevanju enotnosti.

Gradivo strnil
DRAGO GAŠPERLIN

S Primorskim dnevnikom in z ekipo Samarcande po obronkih nabrežinskega brega Čigavo je bilo nabrežinsko skladišče?

Beneški sodnik Felice Casson kaže veliko zanimanje nad novimi okoliščinami, ki prihajajo na dan v zvezi z odkritjem orožja in razstreliva pri Nabrežini. Agenti beneškega Digosa so si včeraj popoldne po nalogu sodnika Cassona pozorno ogledali ne samo jamo-bunker, v kateri je bilo leta 1972 odkrito skladišče, ampak celotno območje vzdolž nabrežinske železniške postaje Bivio. Sodnikove sodelavce sta spremljala domačin Giovanni Conti, ki je skupno z nekaterimi vrstniki odkril železne zaboje s smrtonosno vsebino in goriški odvetnik Livio Bernot, ki kot zaščitnik civilne stranke neposredno sledi preiskavi o petoveljskem atentatu. Conti jim je podrobno obnovil točne okoliščine tistega pretresljivega odkritja izpred osemnajstih let, pregledu območja in Contijevega razgovoru s policisti, ki je seveda ovit v preiskovalno tajnost, je, kot rečeno, lahko prisostvoval le Bernot.

Nekatere okoliščine dogajanj v začetku leta 1972 je Conti vsekakor že v nedeljo popoldne (takoj po odkritju "prave" jame) anticipiral v ekskluzivnem intervjuju za Primorski dnevnik in za televizijsko oddajo tretje RAI mreže Samarcanda, ki bo reportažo o tem novem odkritju predvajala jutri zvečer. Conti, ki je imel takrat 14 let (danes je zaposlen v neki karoseriji v Šempolaju), je do tiste jame prišel po naključju, ne da bi ga kdo napotil ali opozoril, da se tam nahaja orožje. Z vrstniki se je večkrat nič hudega sluteč potepal po tistih krajih, železni zaboji so bili precej slabo skriti, severni (največji) vhod v jamo pa je bil zamaskiran. Conti ni znal pojasniti, ali so bili zaboji odprti ali ne, videl je vsekakor plastično razstrelivo v hlebcih, zelo podobno tistemu (tako so pozneje ugotovili preiskovalci), ki so ga teroristi uporabili za petoveljski pokol. Conti je skupaj z vrstniki iz skladišča vsekakor izmaknil dve pištoli in jih skril v bližnje skalovje. Pištoli so kasneje odkrili karabinjerji, iz fotografije agencije Giornalfoto, ki jo je nekajkrat objavil tudi naš dnevnik, pa je izhajalo, da so orožje in razstrelivo našli prav pod tistim kraškim kamnom. Če verjamemo Contiju, pa so skladišče odkrili v jami-bunkerju pod razgledno teraso Tiziana Weiss, ki je takrat ni bilo.

Conti je vse druge podrobnosti pred nekaj dnevi razkril sodniku Cassonu in gotovo mu je tudi povedal kdaj so dečki točno obvestili karabinjerje o najdenem orožju. Vse ostalo ostaja skrivnost. Nabrežinski karabinjerji, kot lahko sodimo po takratnih časopisnih kronikah, niso nikoli omenjali domačih dečkov, rekli so, da so vse odkrili sami, govorili pa so vedno o dveh skladiščih, medtem ko sedaj prihaja na dan, da je bilo skladišče samo eno. Vsa uradna poročila karabinjerjev so, kot kaže, izginila, Casson ima zaradi tega zelo težko delo, saj mora dogodek obnavljati v glavnem le na osnovi pričevanj nabrežinskih fantov, karabinjerjev, ki so takrat službovali v Nabrežini in njihovih nadrejenih ter seveda častnikov tajnih služb, ki so neposredno sodelovali v takratni preiskavi. Marsikaj pa je Casson zvedel tudi od nekdanjega generala Gerarda Serravalloja, ki je takrat poveljeval tajni vojaški organizaciji Gladio. Pot do resnice pa je posuta z vsakovrstnimi ovirami in nevarnimi pastmi.

Beneški sodnik je včeraj dolgo zaslišal generala Ninetta Lugaressija, direktorja tajnih služb med leti 1981-1984. Casson ga je že zaslišal pred izbruhom afere Gladio, sodeč po pisanju tiskovne agencije ANSA naj mu bi Lugaresi povedal, da so bili s skladišči orožja Gladia (tako imenovani Nasco) seznanjeni ne samo najvišji voditelji te organizacije, ampak vsi njeni pripadniki, očitno tudi tisti, ki so tako rekoč delali "na terenu". Casson in Lugaresi nista ničesar uradnega povedala o poteku zasliševanja, sodnik je le pristavil, da ga o aferi Gladio zanima le njena morebitna povezava s petoveljskim atentatom. O Gladiju se obširneje ukvarja njegov kolega Carlo Mastelloni.

Casson hoče vsekakor predvsem razkriti čigavo je bilo pravzaprav nabrežinsko skladišče. V uradnih seznamih Gladia ga skoraj gotovo ni bilo, saj je po naravi in zlasti po vsebini zelo različno od tistih, ki so jih npr. pred kratkim odkrili v sosednji Furlaniji ali v ponedeljek v Marianu. In prav v tem je bistvo te skrivnostne in iz dneva v dan vse bolj zapletene afere, ki se začneja v Nabrežini, tragično konča pa v Petovljah s smrtjo treh nesrečnih karabinjerjev.

SANDOR TENCE

Na gornji sliki (levo) je Giovanni Conti, ki kaže jamo, v kateri so v začetku leta 1972 odkrili skladišče orožja in razstreliva. Desno zgoraj pa je notranjost jame-bunkerja pod razgledno teraso Tiziana Weiss. Manjša odprtina gleda na obalno cesto, ki se nahaja v zračni razdalji približno sto metrov. Levo pa je pogled na nabrežinski breg in na hotel Europa (bivši Enalc), ki se nahaja prav pod jamo.

Spodaj vidimo goriškega odvetnika Livia Bernota v pogovoru z novinarjem oddaje RAI Samarcande in s kronistom našega dnevnika. Levo spodaj pa gospa Mara Štuka odgovarja na vprašanja italijanskega novinarja. Gospa ima hišo prav v bližini območja, kjer so odkrili skladišče orožja. Vse fotografije je posnel Davorin Križmančič.

V pismenih vprašanjih, ki so jih številne skupine naslovile predsedniku deželnega odbora Zahteva po resnici o delovanju Gladia pri nas

Najdba orožja tajne organizacije Gladio v skrivnih zakloniščih v Furlaniji-Juljski krajini, novice o razpletih v preiskavi o atentatu na karabinjerje v Petovljah, odkritja o delovanju organizacije v deželi in o obstoju sorodnih organizacij že od prvih povojnih let, nerazčiščeni dogodki iz konca šestdesetih in začetka sedemdesetih let, ko je Furlanijo-Juljsko krajino krepko oplazila strategija napetosti in terorja, so imeli v krajevni javnosti precejšen odjek. Samoumevno je zato, da je ta problematika odjeknila tudi v deželnem svetu in da so nekatere politične skupine zahtevale od predsednika deželnega odbora pojasnila, oziroma pritisk na vlado, da pride vsa resnica na dan.

Med prvimi je na vse novice o Gladiju reagirala komunistična partija, ki je napovedala za 10. december deželno manifestacijo v Vidmu, katere se bo udeležil član vsedržavnega vodstva posl. Salvi. V svojem poročilu deželni komite KPI trdi - v polemiki s krščansko demokracijo - da Organizacija O, Gladio in rovarjenje dela obveščevalne službe niso prikazni preteklosti. Zaradi tega KPI zahteva, naj o teh problemih razpravlja deželni svet, dežela pa se mora angažirati in zahtevati, da se pojasnijo vse posledice delovanja Gladia v deželi, predvsem pa odgovornosti tistih, ki so spremenili FJK v vojaško predhodnico tudi v obdobju popuščanja napetosti.

Zelo razčlenjeno vprašanje je naslovil predsedniku deželnega sveta svetovalec Slovenske skupnosti Bojan Brezigar, ki je izhajal iz odkritja orožja pri Nabrežini leta 1972 in dejstva, da so se v tistem času dogajale v deželi hude stvari od pokola pri Petovljah, do preusmeritve letala na ronškem letališču, do nepojasnjene smrti karabi-

njerja Bojana Claudia do dveh atentatov na slovensko šolo pri Sv. Ivanu. Ti dogodki so težili k stopnjevanju napetosti v teh krajih, kar je bilo v odločnem nasprotju z vladno politiko in duhom Helsinkov, ki bi bi zahteval od Italije in tudi od držav NATO napor za popuščanje napetosti v teh krajih. Tem večji interes za politiko popuščanja napetosti bi država imela tudi zaradi prisotnosti slovenske narodnostne skupnosti.

Po Brezigarjevem mnenju bi ob dejstvu, da seznam najdenega orožja in razstreliva pri Nabrežini ne ustreza seznamu tega, kar je bilo tamkaj skrito, ob upoštevanju, da naj bi po poročanju tiska bil med gladiatorji tudi eden od občinskih upraviteljev, morali pristojni organi napeti vse sile, da bi zadevo pojasnili in pomirili prebivalstvo.

V nadaljevanju Brezigar omenja delovanje Gladia in pred njim organizacije O v videmski pokrajini. Delovanje Organizacije O je bilo usmerjeno, kot kaže, predvsem proti prebivalstvu slovenske narodnostne skupnosti, ki je bilo istoveteno z iredentizmom in komunistično ideologijo, ki je bila tedaj ocenjena kot sovražna. V ta okvir je najbrž mogoče vključevati protislovensko politiko, vandalske akte proti posameznikom, protislovenske napise, skrunitve spomenikov itd. Taka politi-

ka, v katero so privolili nekateri furlanski politiki, ni težila k obrambi meja, pač pa je bila v nasprotju z ustavo, ki izrecno predvideva zaščito manjšin.

Na tej osnovi je po Brezigarjevem mnenju mogoče sklepati, da so vsaj nekateri pripadniki organizacije Gladio razširili svoje naloge tudi na protislovenske akcije. Ker je prebivalstvo zaradi vsega dogajanja zaskrbljeno in ker nekatere okoliščine niso bile nikoli pojasnjene, je nujna razprava o vseh teh problemih v deželnem svetu. Brezigar tudi poziva predsednika deželne vlade naj zbere pri vladi in parlamentu vse potrebne informacije in naj o tem poroča deželnemu svetu.

Do problema Gladia je zavzel stališče tudi deželni koordinacijski odbor Združenja za mir. V svojem sporočilu Združenja je poudarjal, da se je vselej borilo za premostitev hladne vojne zdelo v časih, ko se je to prizadevanje zdelo utopično. Kultura miru po oceni Združenja za mir predpostavlja preseganje nasprotij in nove odnose v državni in mednarodni politiki, vendar pa to ne pomeni pozabljanja preteklosti. Nasprotno, samo ugotovitev resnice tako na politični kot na sodni ravni lahko odpre pot resnični kulturi miru in lahko omogoči, da se doživlja družbo izven blokovske logike in se preseže »kulturo sovražnika«.

Včeraj tiskovna konferenca poslancev KPI Tako odobriti zakon za obmejna področja

Komunistični poslanci iz naše dežele so včeraj priredili na sedežu deželne sveta tiskovno konferenco o zakonu za obmejna področja. Bistveno sporočilo tiskovne konference pa je bilo, da komunisti pozdravljajo odobritev zakona s strani senata in naglašujejo, da ga mora poslanska zbornica sprejeti v teku letošnjega leta, saj bi bilo lahko vsako zavlačevanje za zakon usodno.

Senator Stojan Spetič je uvodoma naglasil, da je zakon pomembno dejanje za odpravljanje posledic hladne vojne. Po desetih letih prizadevanj in tudi omahovanj nekaterih se obmejnemu območju in še posebno Trstu ponuja močno orodje, s katerim bodo lahko naši kraji ponovno pridobili izgubljeno gospodarsko in kulturno nasledje. V blokovski razdeljeni Evropi si nista namreč stala nasproti samo dva vojaška aparata, ampak tudi dva gospodarska sistema. Zakon o obmejnih področjih pa bo omogočil novo in kvalitetno integracijo in sodelovanje. Spetič je nato obrazložil posamezne in najpomembnejše točke zakona in izrazil svoje zadovoljstvo, da je v njem tudi postavka v korist slovenskih kulturnih ustanov v Italiji in italijanske manjšine v Jugoslaviji, ki bo jamčila nadaljnje kulturno in umetniško delovanje. Spetič je naglasil izjemno pomembno vlogo manjšin pri povezovanju različnih stvarnosti in pri mednarodnem sodelovanju.

Furlanski poslanec Renzo Pascolat je v svojem posegu naglasil prav potrebo po hitrem sprejetju zakona. Dejal je, da imajo komunisti iz Furlanije-Juljske krajine in iz Veneta enotno stališče do zakona in da ga bodo v celoti podprli, saj pomeni izredno orodje za našo deželo in Veneto. V bistvu bi štiri petine sredstev šle v FJK, ena petina pa v sosednjo deželo. Pascolat pa je opozoril prav na možnost nasprotij znotraj KD in tudi PSI v Venetu.

Potrebo po naglici je naglasil tržaški poslanec Willer Bordon, ki je dejal, da mora parlament izglasovati zakon takoj in takšnega, kot je. Poslanska zbornica ima namreč do konca leta na

razpolago za diskusijo le šest dni, vsaka sprememba, pa čeprav majhna, bi pomenila, da se mora zakonski osnutek vrniti v senat in da ga tako letos ne bi mogli odobriti. To bi bilo seveda lahko usodno, saj obstaja resna nevarnost, da se bo novo leto pričelo z vladno krizo. Bordon je opozoril, da so že pred dvema letoma zaustavili sprejetje zakona potem ko se je zdelo, da bo v kratkem odobren. Skratka, poslanska zbornica mora pohiteti in sprejeti takšen zakon, kot ga je odobril parlament.

O zavzemanju komunistov za sprejetje zakona je spregovorila tudi poslanka Silvana Fachin Schiavi. V razpravo sta na včerajšnji tiskovni konferenci posegla tudi deželni tajnik KPI Roberto Viezzi in tržaški pokrajinski tajnik Nico Costa. Slednji je naglasil pomen načrta za okrepitev mednarodnih komercialnih in finančnih odnosov na Tržaškem, ki ga je izdelala družba Polis in se pri tem navezal na brezcarinsko cono off shore. Zakon za obmejna območja bo namreč našel svoje pravo mesto tudi v realizaciji obstoječih projektov. Viezzi pa je k temu pristavil, da brezcarinska cona ni v nasprotju z normami EGS, saj gre za posredno podporo.

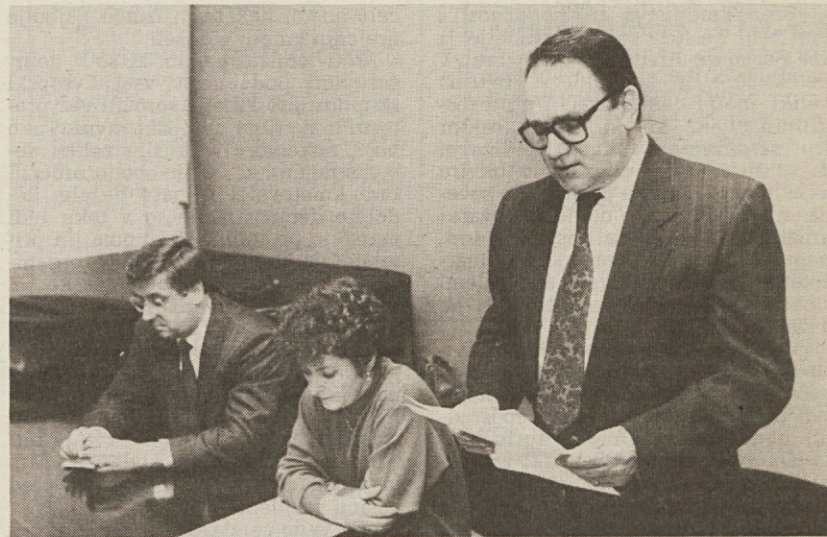
Zakon za obmejna področja je torej po ocenah komunistov iz Furlanije-Juljske krajine dober zakon. Stranka in njeni predstavniki v senatu in poslanski zbornici so vsa leta podpirali pobudo in vztrajali tudi, ko so se druge porajali dvomi in zapreke. Za marsikateri člen imajo parlamentarci KPI posebno zaslugo, tako je senator Stojan Spetič uveljavil nekatere pomembne člene v zakonu; od tistih, ki gredo v korist slovenski manjšini v Italiji in italijanski v Jugoslaviji, pa do člena, ki odpravlja omejevanje tujih naložb v Trstu. Vsekakor pa je bistveno, da poslanska zbornica odobri zakon pred božičnimi počitnicami, saj so zakoni, kot je naglasil Bordon, veljavni le, ko jih sprejmeta obe zbornici. Skratka, KPI bo naredila vse, da bo zakon o obmejnih področjih odoben in da bo lahko postal tudi operativen.

S ponedeljkevega občnega zbora v Gregorčičevi dvorani SDZPI pred zanimivimi izzivi gospodarskega in družbenega sveta

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje je za tekoče šolsko leto priredil doslej največje število tečajev. S tem je dosegel višek, saj spriče demografskega padca in vse večjega števila mladih, ki obiskujejo višjo srednjo šolo, ni mogoče realistično pričakovati večjega števila tečajnikov. Prav zaradi tega mora Zavod stopiti v drugo fazo, ki naj bi označila njegovo delovanje v drugem desetletju obstoja. Po dosežku največjega številčnega obsega, ki pa nikakor ni bil v nasprotju s kakovostjo tečajev, mora Zavod zasledovati še večjo kakovost in osvojiti tako rekoč nova "tržišča". Izkoristiti mora možnosti, ki jih bo nudil zaželen kvalitetni preskok deželnega gospodarstva (in zakonske ugodnosti, ki naj bi omogočile ta preskok), in svojim tečajnikom ponuditi temu primerno izobrazbo.

Tako bi lahko strnili ugotovitve novega predsednika SDZPI Lucijana Volka in ravnateljice Tamare Blažine, ki sta o delovanju Zavoda poročala na ponedeljkovem občnem zboru. Občni zbor je odprl podpredsednik Bogdan Petelin, ki je orisal, kako je upravni odbor po prerani izgubi bivšega predsednika Josipa Tavčarja izbral na začetku tega leta novega predsednika. Ugotovil je, da je bivši časnikiar in dolgoletni pokrajinski odbornik Lucijan Volk najprimernejša oseba za to funkcijo in povabil občni zbor, naj potrdi sklep upravnega odbora.

Na svojega predhodnika se je v svojem poročilu spomnil tudi Volk, ki je predlagal trenutek zbranosti v njegovo čast. Nato je ugotovil, da je Zavod v zadnjem šolskem letu kljub težavam zabeležil ponoven vzpon. SDZPI je po njegovem »najbrž že dosegel vrh svojih zmogljivosti«. Zavod pa čakajo novi izzivi, ki jih ponujajo nove perspektive deželnega gospodarskega in družbenega okolja. Volk je omenil odpiranje izmenjav z vzhodnim delom Evrope in zakon o razvoju obmejnih območij, ki bo uveljavil nove poklicne profile ter uvedel nove oblike partnerstva. »Naša narodnostna skupnost se mora vključiti v ta razvoj, kar je tudi njena naravna vloga,« je dejal. »Eden izmed instrumentov, ki naj jo za to uporabijo, je tudi SDZPI. Za to zahtevno nalogo ima SDZPI dobro osnovo:

več kot desetletne izkušnje, ki so mu priborile spoštovanje in ugled tudi pri oblasteh. Sad tega ugleda je tudi deželni prispevek 800 milijonov lir za preureditev prostorov v stavbi pri Dijaškem domu. Volk je torej pozval vse ustanovne članice, naj sodelujejo pri "obnovi" Zavoda, a tudi pri reševanju težav, kot pri iskanju začasnega sedeža med preureditvenimi deli.

Na koncu je Volk opozoril na nemestnost oviro, ki jo deželne oblasti, kljub splošnemu razumevanju, postavljajo pred vsakim poskusom, da bi organizirali tečaje v Benečiji. Ugotovil je, da deželna oblast noče ustvarjati precedensov pred odobritvijo Maccanicovega osnutka. Za premostitev te ovire pa je potreben pritisk vse slovenske javnosti.

Ravnateljica Blažinova je nato orisala lansko in tekoče delovanje Zavoda. V zadnjem šolskem letu je Zavod organiziral skupno 20 tečajev (medtem ko jih letos prireja 25), tečaje pa je opravilo skupno 227 dijakov. Če so bili nekateri tečaji res uspešni, pa jih je bil Zavod prisiljen odpovedati kar šest zaradi prenizkega števila prijav. To je povzročilo precejšnjo škodo, ker se je Dežela letos pri odobritvi tečajev

zgledovala po številu lani opravljenih tečajev. Zato je Blažinova izrazila pričanje, da se bodo morali bodoči programi bolj prilagajati stvarnim potrebam. Zato je tudi predlagala imenovanje posvetovalne komisije, ki bi postala povezovalni člen med gospodarsko in družbeno stvarnostjo in Zavodom in ki bi sodelovala pri oblikovanju programov. Takšno načrtovanje bi bilo še toliko bolj potrebno, ker je deželno odborništvo za poklicno usposabljanje izdelalo nov načrt za preustroj sistema poklicnega izobraževanja. Po tem bi bilo treba opustiti tečaje za mlade in se posvetiti predvsem podiplomskim tečajem in druge stopnje na visoki ravni. Za take pobude predvideva Dežela večja finančna sredstva, ki bi jih bilo škoda zamuditi. Poseben sklad obstaja tudi za izobraževanje tujih delavcev, nadaljnje možnosti pa ponuja Evropski socialni sklad.

Razvidno je torej, da je izzivov več. Zato je tudi Blažinova pozvala slovenske organizacije k večjemu sodelovanju, saj je bil »odziv slovenskih podjetij, trgovin in obrtnikov prevečkrat negativen.« (bg)

Na sliki (foto Križmančič) Lucijan Volk podaja predsedniško poročilo na občnem zboru SDZPI.

V petek in soboto seminar o medijih v Vzhodni Evropi

»Ecoistituto« dežele Furlanije-Juljske krajine prireja v petek in soboto dvodnevni študijski seminar o množičnih medijih v bivših državah realnega socializma. Naslov seminarja je »Med državo in trgovino: seminar o informacijskem sistemu v Vzhodni Evropi«.

Kot so na včerajšnji predstavitveni tiskovni konferenci obrazložili predsednik Ecoistituta Edoardo Pernici ter Gilberto Skerl in Alessandro Giadrosi, je glavna naloga ustanove ta, da raziskuje razne gospodarske tokove, ki se iz Zahodne prelivajo v Vzhodno Evropo. Ecoistituto želi preprečiti nevarnost, da bi se Vzhodna Evropa spremenila v tehnološko in industrijsko smetišnico razvitejših držav starega kontinenta. Pri tem pa imajo glavno besedo državljani prizadetih dežel. Pri oblikovanju naravovarstveno usmerjenega javnega mnenja pa bodo seveda poglavitno vlogo odigrali množični mediji. Prav zaradi tega se je Ecoistituto odločil, da priredi znanstveni posvet na to temo, kar sicer ne spada v njegova običajna delovna področja.

Znanstveni posvet se bo začel v petek popoldne ob 15.30 v gledališču Miela s poročilom odgovornega urednika revije Avvenimenti Claudia Fracassija o »Obveščanju in svobodi med Vzhodom in Zahodom«. Sledila bo okrogla miza, ki jo bo vodil novinar dunajskega Profila Burgl Czeitschner, z naslovom »Obveščanje na Vzhodu, od režimskega instrumenta, do svobodnega prostora: primer okolja«.

Organizatorji posveta bodo za javnost v petek ob 20.30, prav tako v gledališču Miela, priredili okroglo mizo na temo »Vzhod, padec zidov: pričevanja novinarjev«. Sodelovali bodo Erwin Hladnik-Milharčič (Mladina), Julia Vášárhazy (HVG, Budimpešta), Massimo Cavallini (Unità) ter Elena Ragusin (Sole-24 ore).

V soboto bosta na programu dve debati. Prva, ki se bo začela ob 9. uri, je naslovljena »Izzivi - kulturna in ideološka identiteta druge Evrope: obveščanje ter nova politična kultura«. Razpravo bo vodil poslanec Zelenih v Evropskem parlamentu Alexsander Lanob 11. uri. Debat o okrogla miza se bo začela informacijski trg med novimi državnimi pritiski ter monopolističnimi koncentracijami« bo vodila Cinzia Franchi. (w)

Vprašanje svetovalca SSk Lokarja županu Občina naj razveljavi Staffierijevo okrožnico

Občinski svetovalac Slovenske skupnosti Aleš Lokar je na tržaškega župana naslovil svetovalsko vprašanje, da bi zvedel, kakšno je stališče občinske uprave glede vprašanja rabe slovenskega jezika v občinskih uradih. Lokar pri tem spominja na zloglasno okrožnico iz leta 1988, s katero je takratni župan, listar Staffieri, prepovedoval sprejem vsakršne prošnje ali dokumenta, ki bi ne bil opremljen z ustreznim italijanskim prevodom. Ta okrožnica, pravi Lokar, ni bila nikoli preklicana. Pozneje pa je nastopila znana razsodba tržaškega prizivnega sodišča iz dne 22. oktobra letos, ki je potrdila, da imajo občani slovenskega jezika pravico, da vlagajo obrazce v lastnem jeziku in da že "minimalna zaščita" omogoča pripadnikom slovenski manjšini, da uporabijo svoj jezik v odnosu z oblastmi in da v tem jeziku prejmejo odgovor. Svetovalac SSk Lokar pravilno ugotavlja, da sta Staffierijeva okrožnica in navedena razsodba nezdravljivi, zato poziva občinski odbor, naj okrožnico vendarle razveljavi. V drugem svetovalskem vprašanju je Lokar zahteval od občinskega odbora pojasnila glede početja službe za razobešanje javnih obvestil AGIAP, ki je prejšnji teden zavrnila slovenske lepake Slovenskega stalnega gledališča, češ da niso dvojezični. Lokar pripominja, da je ta služba doslej vedno sprejemala tudi slovenske lepake, zato sprašuje občinsko upravo, naj pojasni, kako je s to zadevo, da ne bi nastajali novi problemi.

● **Sindikat slovenske šole sporoča, da je Računski dvor pred kratkim registriral redna natečaja za tehnične učitelje (ITT) in za profesorje na slovenskih nižjih in višjih srednjih šolah. Registrirana natečaja je deželni šolski urad poslal v objavo Uradnemu listu. Od dne objave bo trideset dni časa za vložitve prošnje za udeležbo na natečajih.**

S tiskovne konference o triletnem delovanju združenja Goffredo de Banfield Oskrba na domu je marsikdaj najbolj učinkovita oblika pomoči starostnikom

Trst je po sestavi prebivalstva eno najstarejših mest v Italiji, je pa tudi mesto, kjer so strukture za pomoč ostarelim sila pomanjkljive. To prav gotovo velja za javne strukture, obstoječe vrzeli pa marsikdaj polnijo zasebne pobude (pomislimo samo na zasebne domove za ostarele, ki so v zadnjih časih zrastle kot gobe po dežju, ki pa jih večinoma žene le želja po dobičku in ki v številnih primerih nudijo vse prej kot zadovoljivo raven oskrbe).

V Trstu pa obstajajo tudi druge vrste zasebnih pobud, ki skušajo brez dobičkonosnih namenov tako ali drugače nadoknaditi zamude in pomanjkljivosti javnega zdravstvenega in skrbstvenega sektorja. Eno takih pobud so predstavili včeraj na tiskovni konferenci, ki jo je na sedežu agencije ANSA priredilo Združenje Goffredo de Banfield. To je organizacija, ki je nastala pred tremi leti na pobudo sinov barona de Banfielda in ki se pretežno ukvarja z oskrbo ostarelih na domu. Izhodiščna ugotovitev vodstva združenja je namreč, da so tržaške bolnice prepolne starih občanov, ki dejansko ne potrebujejo intenzivne ali specialistične zdravniške nege, pač pa le bolnišniško pomoč, ki pa mu je v sedanjem položaju lahko nudi le bolnišniška struktura, ali pa dom za ostarele. Obe obliki pomoči starostnikom pa sta dragi (prva za državo, druga za zasebnika), predvsem pa imata vrsto negativnih učinkov na starostnika, ki je brez potrebe izkoreninjen iz domačega kroga in je torej kvaliteta njegovega življenja bistveno okrnjena.

Zaradi omejenosti sredstev (ki prihajajo iz prispevkov zasebnikov in iz sklada Finney), je Združenje de Banfield doslej delovalo samo v enem tržaškem rajonu in sicer na področju Stare Mitnice, kjer je odstotek starega prebivalstva še višji kot v drugih mestnih predelih. V treh letih obstoja je imelo združenje v oskrbi 170 oseb, katerih srednja starost se je sukala okrog 80 let. To je sicer razmeroma majhno število, dosedanje izkušnje pa so zelo zgovorno pokazale, da je pomoč na domu v mnogih primerih najbolj učinkovita oblika pomoči ostarelim.

Na včerajšnji tiskovni konferenci, na kateri so spregovorile predsednica Združenja Maria Luisa de Banfield, podpredsednica Teresa Squarcina in socialna delavka Roberta Zoldan, so poudarili, da bi želeli to izkušnjo sedaj razširiti še na druge tržaške rajone, kar pa je seveda nemogoče brez javne pomoči. Tržaška občina, ki jo je na tiskovni konferenci zastopala odbornica Luisa Nemež, medtem ko je bil navzoč tudi pokrajinski odbornik Martini, je že pokazala zanimanje za to pobudo in že snuje konvencijo, ki bo omogočila, da bo združenje razširilo svoj delokrog tudi na rajon Nove Mitnice.

Druga zanimiva pobuda, ki jo snuje Združenje de Banfield, pa je ustanovitev geriatrične posvetovalnice, nekakšne »ambulante za zdrave starostnike«, ki bi bila vsem na razpolago za nasvete in pomoč, ne samo na zdravstvenem ali skrbstvenem področju, ampak tudi za razreševanje vseh tistih na videz drobnih problemov, ki pa marsikateremu starostniku povzročajo velike preglavice.

V nedeljo je stekla prva rodova akcija po goriškem občnem zboru

Taborniki RMV na obisku pri Kraških krtih

Po občnem zboru v Gorici je že stekla tudi prva taborniška rodova akcija, srečanje z Jamarskim društvom Kraških krtov na Vrhu pri Doberdobi.

V nedeljo, 25. novembra, se je lepa skupina tabornikov in tabornic s Tržaške in Goriške zbrala v Doberdobi, od koder smo se peš podali do pristrčne leseno-kamnite kočje Kraških krtov. Tam so nas že čakali predstavniki Jamarskega društva s predsednikom Stankom Kasičem na čelu. Po uvodnih besedah in pozdravih nam je predsednik ob prasketajočem se ognju na kratko povedal zgodovino JKK in nam orisal zanimivosti jame, ki ima vhod prav za njihovo kočjo in ki so ji nadel žlahtno ime »Kraljica Krasa«. Tako smo izvedeli, da je jama nastala pred približno 250.000 leti, da je edina kraška jama, ki je zaprta z dvojnimi železnimi vrati in da je prav zato ena izmed najčistejših na kraškem področju. V to smo se lahko prepričali na lastne oči, saj je jama res skoraj nedotaknjena, kapniki povsem naravno (1 cm vsakih 98-100 let) rasejo s tal in visijo s stropa, pa tudi zanimivosti ne manjka. Tako smo lahko občudovali

meter in 20 cm visok prozoren stalagmit, ki velja za simbol Kraljice Krasa, in pa zaveso, ki ji jamarji po domače pravijo kar Marijino uho: obliko ušesa res ima, Marijino pa je zato, ker je prva ženska v jami bila prav jamarica Marija. Jama je sicer vodoravna, čeprav se je nam neizkušenim »jamarjem« zdelo vse prej kot taka. Ima dve dvorani, od katerih je prva imenovana sejna dvorana, druga pa je dobila ime Sv. Mihaela. Poleg dvoran je v jami kar 12 brezen, od katerih je najgloblje tisto, ki meri v globino kar 30 metrov. Sicer pa nas je presenetil podatek, da je jama dolga kar 320 metrov in da je njena najnižja točka 76 metrov globoko. Odprli so jo maja 1972. leta in čeprav ne gre za turistično jamo, je kar dobro obiskana. Seveda je za tak nevsakdanji obisk potrebna tudi posebna oprema, med katero spadajo v prvi vrsti žepna svetilka, saj jama seveda ni osvetljena, in pa primerna obleka, obutev in čelada. Jamarji so nas presenetili s svojimi tipičnimi oblačili in čeladami s karbidom na prednji strani, ki jim omogoča

dobro plezanje in osvetlitev istočasno. Ko smo jih videli, da so se oblačili v svoje pajace in gumijaste škornje, jim nismo verjeli, da bomo iz jame prišli tako blatni, da je navsezadnje vseeno prevladala njihova izkušnost.

Po prihodu iz jame smo se najprej umili, preoblekli in najedli, saj je medtem skupina tabornikov ostala v koči in pripravila slastno kosilo, ki je sestradanim »jamarjem« zelo teknilo. Kraški krti so se nato od nas poslovili in nam prijazno prepustili svojo kočjo, v kateri smo nadaljevali družabnost do poznega popoldneva. Šele tema in utrujenost sta nas pregnali domov...

V veselem vzdusju se je tako zaključil deževen nedeljski dan, ki smo ga tokrat znali preživeti nekoliko drugače in nenavadno. Za to novo izkušnjo se moramo zahvaliti Jamarskemu društvu Kraških krtov in se obenem priporočamo tudi bralcem, saj smo prepričani, da bodo Kraški krti vsakomur z veseljem pokazali svojo prelepo Kraljico Krasa. **Malina**

V okviru širše protestne akcije na vsedrjavni in evropski ravni V petek bodo v Trstu enotno demonstrirali kmetje iz FJK

»Brez kmetijstva ni bodočnosti.« Pod tem geslom se bodo kmetje iz vse Furlanije-Juljske krajine zbrali v petek, 30. t. m., dopoldne v Trstu na veliki enotni demonstraciji proti diskriminacijam, ki jih njihov sektor trpi na deželni, a tudi na vsedrjavni in še širši ravni, vključno v okviru EGS. Demonstracije pa se bodo seveda v prvih vrstah udeležili tržaški kmetje, ki bodo skušali opozoriti tudi na njim lastne probleme, ki se v marsikateri točki prekrivajo s problemi slovenske narodnostne skupnosti na Tržaškem.

»Iz leta v leto opažamo,« so v okviru priprav na petkovo manifestacijo v odprtem pismu potrošnikom napisali prireditelji, t. j. Zveza neposrednih obdelovalcev, Unione Agricoltori in Kmečka zveza, »da stroški za prehrano stalno naraščajo, zaradi česar bi potrošniki upravičeno mislili, da kmetje pri tem bogatijo. V resnici pa so se v zadnjih desetih letih odkupne cene glavnih kmetijskih pridelkov znižale, ne da bi potrošniki od tega imeli kake koristi. Tako je odkupna cena žita in koruze v zadnjem desetletju padla za približno 42%, zadržega mesa za 37%, svinjskega mesa za 33%, govejega mesa za 29%, zelenjave za 17%, mlečnih proizvodov pa za približno 7%.« Po drugi strani pa kmečke stanovske organizacije v nadaljevanju svojega pisma ugotavljajo, da se proizvodni stroški kmetovalcev iz leta v leto večajo, in to zaradi nenehnih novih omejitev oziroma bremen, ki jih uvajajo na domala vseh ravneh, od občinske in deželne do državne in evropske. Posledica vsega tega je, da je v zadnjih časih okrog 1.000 živinorejcev prekinilo svojo dejavnost, pod vprašajem pa je

celo obstoj nekaterih izmed najbolj urejenih kmetij v deželi.

Proti tem razmeram, ki so v dobri meri podobne v vsej Evropski skupnosti, so kmetje sprožili več protestnih akcij na evropski ravni. Tako bo 3. novembra v Bruslju velika demonstracija, ki se je bodo udeležili tudi kmetovalci iz naše dežele. Podobne demonstracije so v teku tudi marsikje po Italiji. Večinoma jih prirejajo skupno vse stanovske organizacije, podobno kot bodo tržaško. »Z geslom "Brez kmetijstva ni bodočnosti" hočemo prireditelji petkove demonstracije opozoriti, da preživetje kmetijstva ni samo naš problem,« nam je povedal tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec. »Brez zdravega kmetijstva ni zdravega gospodarstva in niti zdravega družbenega življenja. Zato bi nihče ne smel zatiskati oči pred našimi problemi.«

»To velja še zlasti za našo pokrajino,« je nadaljeval Bukavec. »Tu se kmetijstvo zdaj spopada še s posebnimi problemi, kot so nove omejevalne urbanistične norme ali pa načrtovanje kraškega parka. Kmetje smo za zaščito narave, vendar za zaščito, ki bi obvarovala tudi kraškega človeka in njegove tradicionalne dejavnosti, v prvi vrsti kmetijstvo. Poleg tega se naše kmetijstvo spopada tudi s posebnimi težavami, ki izvirajo iz uvoza kmetijskih pridelkov po avtonomnem tržaškem računu. Omenimo naj le, da po tej poti pride na naše tržišče letno 25 milijard lir mesa, 2,2 milijarde mleka in 750 milijonov lir jajc. Propadanje kmetijstva pa ima izredno hude posledice prav za slovensko narodnostno skupnost, ki je na tak način vse manj zakoreninjena v svojem teritoriju.«

Petkova manifestacija se bo pričela ob 9. uri na Trgu Libertà pred tržaško železniško postajo. Prireditelji računajo, da bo prišlo veliko kmetovalcev s traktorji, nekaj pa mogoče tudi z živino. Demonstranti bodo nato odšli na Veliki trg (Trg Unità), kjer bodo z' začetkom ob 10.30 po pozdravnih nagovorih predstavnikov tržaških kmetovalcev govorili predsedniki zvez Coldiretti Micolini, Confagricoltura Attensi in Confcoltivatori Savorgnan. Predstavnostvo kmetovalcev bo šlo do vladnega komisarja, nato pa se bodo demonstrantje napotili na Trg Oberdan pred Deželo. Ravno tedaj bo zasedal deželni odbor, ki bo predvidoma tudi sprejel delegacijo kmetovalcev.

V okviru priprav na manifestacijo se v teh dneh vrstijo sestanki po vaseh. Danes bosta s pričetkom ob 19.30 takšna sestanka v gledališču France Prešeren v Boljuncu in v občinskem rekreativnem na Trgu republike v Miljah. Poudarimo naj, da se bodo tržaški kmetovalci v petek napotili na manifestacijo organizirano. Kmetje iz Medje vasi in sploh iz severnega dela devinsko-nabrežinske občine se bodo priključili sprevodu, ki bo prišel z Goriškega. Tisti z zahodnega Krasa se bodo zbrali ob 7.30 na Božjem polju in od tam krenili proti mestu po Furlanski cesti. Demonstranti iz repentabske občine, z Opčin in od Banov se bodo zbrali ob 7.30 na Opčinah in šli v mesto po cesti Opčine-Trst, tisti iz Gropade, Padrič, Trebč, Bazovice, Drage in Jezera pa v Bazovici, vedno ob 7.30, in od tam krenili v mesto po bazovici cesti.

Prireditelji pozivajo javne uprave ter družbene in politične sile, naj demonstracijo podprejo.

Pogovor z zgoniškim odbornikom za zdravstvo Za boljše zdravstvene storitve na teritoriju

Zdravstveni sistem je učinkovit, če slehernemu državljanu zagotavlja uspešno preventivno oskrbo, oziroma takojšnje odpravljanje vzrokov obolenja. V naših razmerah pa žal ni tako in nobena skrivnost ni, da je največji "bolnik" pravzaprav zdravstvo samo. Veliko smo si obetali od zdravstvene reforme, ki pa je v teh dvanajstih letih klavirno propadla in je stopnja zdravstvenih storitev celo nazadovala. Decentralizacija službe in ustanovitev funkcionalnih zdravstvenih okrajev je ostala le mrtva čirka, saj ni bilo mogoče premestiti birokratskih in predvsem političnih zaprek.

V okoliških občinah pa se med pristojnimi upravitelji in zdravstvenimi operaterji le nekaj premika in pripravlja se projekt za racionalno in predvsem učinkovito decentralizirano nudenje zdravstvenih storitev na terenu. Eden izmed pobudnikov je zgoniški odbornik za zdravstvo Rado Milič, ki takole uokvirja obstoječi položaj.

»Iz dneva v dan narašča potreba po učinkoviti decentralizirani službi, ki bi na teritoriju zagotavljala tako upravne kot zdravstvene storitve in oskrbo na domu. Teritorialno naj bi ta struktura zajemala okraj nabrežinske, zgoniške in repentabske občine s sedežem v Nabrežini. V tem smislu smo že pripravili osnutek projekta in na prihodnjih občinskih svetih bomo poglabili to vprašanje in sprejeli potrebne upravne sklepe. Pred poldrugim letom je Krajevna zdravstvena enota imenovala urologa dr. Milana Senčarja za odgovornega v nabrežinskem okraju, ki poleg omenjenih treh občin, zajema tudi zahodnokraški del tržaške občine. Vendar pa je njegova

prisotnost zagotovljena le enkrat tedensko po eno uro v vsaki občini, kar je seveda odločno premalo, in onemogoča izvajanje resnega programa preventivnih posegov.«

Kaj pravzaprav predlagate?

»Krajevna zdravstvena enota naj bi dokončno in s polnim urnikom dodelila v nabrežinski okraj dr. Senčarja, ki bi v sodelovanju z družinskimi zdravniki imel na razpolago tudi pravno osebo (na primer za izstavljanje zdravstvenih knjižic, tako da ne bi bilo treba več hoditi v Trst v Ul. Ghiberti po avtorizacijo) in pa bolničarje za delo na terenu. Bolniki bi manj časa ostali v bolnišnici in bi zdravljenje nadaljevali na domu s predpisano terapijo. Tako bi z dvema osebama krili potrebe na teritoriju, strošek bi bil nižji in funkcionalnost bi bila boljše. Eden od ciljev bi bila preventiva tako na področju šolske medicine, kot tudi v delovnem okolju v industrijski coni, bodisi kar zadeva cepljenje proti okužbam, kot tudi preprečitev onesnaženosti. V programu so tudi injekcijski centri in ambulanta za izvide.«

Za odobritev tega ambicioznega projekta je pristojna skupščina Krajevne zdravstvene enote, ki pa je bila razpuščena in posle opravlja komisar. Ni to ovira za takojšnje uresničitev?

»Kolikor mi je znano, je komisar sprejel nekatere izredne ukrepe. Po mojem bi lahko dal tudi povoljno mnenje za uresničitev decentralizirane zdravstvene okraja v Nabrežini, ki bi predstavljal veliko pridobitev za celotno skupnost.«

B. S.

pismo uredništvu

Kateri so resnični vzroki krize v Devinu-Nabrežini

Spoštovano uredništvo,

ob branju sobotnega »pisma uredništvu« gosp. Aleša Breclja, ki se vključuje v pravo sozvočno kampanjo naprjeno zoper KPI s strani SSK, čutim potrebo po odgovoru.

1. G. Breclj ni more prav KPI učiti doslednosti o manjšinski problematiki. Naša doslednost ni od danes, ne od včeraj, ima globlje korenine ter se ne omejuje ob »fasadi«, ki sicer dugim večkrat koristi, da poskrijejo svoje vsebinske nedoslednosti ali drugačne »grehe«.

2. Glede dvojezičnih izkaznic v naši občini je naše stališče jasno, po mojem seveda tudi pravilno, predvsem pa politično: pripravljeni smo se razgovorjati o možnosti enojezičnih opcionalnih izkaznic samo ob istočasni obratni možnosti v tržaški in miljski občini, da naši rojaki lahko dobijo dvojezično izkaznico.

3. Če je glede tržaške stvarnosti to naša »pobožna želja«, se sprašujem kaj so neki tam delali v večini predstavniški SSK, in zakaj, čeprav večkrat ponizujoče oklofutani, še vedno silijo v tržaške večine, celo kot plačilo za nabrežinsko barantanje.

4. Locchi je demokrščan. Za župana je bil izvoljen z glasovi SSK, potem ko je ta ista stranka opeharila volilce, ko je za slovenskega župana požela velik volilni uspeh, nato pa se podala v zavezništvo s KD, ki je kot edino geslo na volitvah imela prav italijanstvo prvega moža v občini. Za kašo, ki jo je

sama skuhal, naj torej SSK nikar ne kliče k sveti vojni vso slovensko javnost. Raje naj se svojim volilcem opraviči ter se končno iz svojih napak kaj izuči.

5. Še vrbacem na strehi pa je jasno, da je »afera« o dvojezičnih izkaznicah le pretveza za krizo v devinsko-nabrežinski občini. Resnični vzroki za krizo so druge. Prvič: SSK ni za Locchija župana v Nabrežini dobila obljubljenih stolčkov v tržaški Občini in Pokrajini; drugič: Dežela FJK, v kateri SSK sedi kot polnopravni član večine, že desetletja vztraja s svojimi negativnimi stališči do slovenske manjšine (glej primer kraškega parka); tretjič: primanjkljaj v proračunu, ki je sad istega zavezništva KD - SSK z Brezčigajem na čelu, je tolikšen, da se ga ne da več upravljati in je zato »elegantnejše« ubrati druga pota; četrtič: očetovstvo nad Sesslanskim zalivom, katerega načrti se naglo bližajo k realizaciji, postaja ob tolikšnem izrodku iz dneva v dan nevarnejše. Spričo pozabljenosti nekaterih volilcev pa si morda kdo zamišlja, da si je možno zgraditi novo deželo.

Kljub vsemu pa imam še upanje, da je možno preiti na druga pota, vsaj za nabrežinsko stvarnost. Pred nami imamo konkretne izbire, kot so na primer nova večina ali pa nova konvencija za Sesslanski zaliv. Pri tem pa so rešitve še najprej odvisne od zadržanja SSK.

Ivan Širca

Predstavnika zelenih obiskala tržaški zapor

Nevzdržne razmere v Koroneju

Tudi v tržaškem zaporu so življenjske razmere skorajda nečloveške: higiena je izredno pomanjkljiva, skoraj v vsaki sobi se ruši omet, električne naprave in naprave za ogrevanje ne odgovarjajo varnostnim predpisom, celice so v razpadajočem stanju, kuhinje so v podzemskih prostorih v bližini tušev, ki so dejansko neuporabni, kuhinjski paznikovi "prečkajo" cevi greznice sistema, v celem zaporu pa ni niti enega prostora za družabne dejavnosti... "Nepopolno" slab položaj v tržaškem zaporu sta včeraj orisala poslanec zelenih mavrice René Andreani in občinski svetovalec zelenih Paolo Gherisina, ki sta dopoldne obiskala Koronej. Obisk sodi v akcijo radikalne stranke za izboljšanje življenja zapornikov, zlasti pa proti nedavnim spremembam zakona Gozzini (po katerem so imeli nekateri zaporniki pravico do dnevnih prostosti ali do občasnega "dopusta"). Zakon je po mnenju radikalcev namreč zelo izboljšal življenje v zaporih, poleg tega pa je prispeval k ponovni integraciji zapornikov v druž-

bo, saj je lani le 1,7 odstotka zapornikov izkoristilo dovoljenje za beg, medtem ko si je večina ustvarila pošteno življenje. Poleg tega pa želijo z obiski zaporov spodbuditi vlado, naj po novem kazenskem postopniku (ki uvaja manjše kazni za več kaznivih dejanj) sprejme zakon o pomilostitvah.

Sprememba zakona Gozzini in pomilostitev sta sicer malo občutena v tržaškem zaporu, kjer je na 141 zapornikov le 20 odstotkov Italijanov (kljub temu pa bodo prihodnji teden iz solidarnosti do drugih zapornikov začeli gladovno stavko). Zato pa sta obiskovalca ugotovila, da so gmotne življenjske razmere neznesne, pa čeprav si novi ravnatelj Enrico Sbriglia neutrudno prizadeva, da bi jih izboljšal (Sbriglia pa mora brez namestnikov voditi še dva zapora). Računski dvor je pred kratkim sicer sprejel odlok, po katerem bodo preuvedli tržaškega zapora namenili več kot deset milijard lir. Zaradi birokratskih zamud pa obstaja nevarnost, da bi ta denar izgubili, če do konca leta ne bo mogoče

razpisati natečaja za preureditvena dela.

Andreani in Gherisina pozivata torej pristojne oblasti, naj nemudoma poskrbijo za razpis natečaja, poleg tega pa pozivata Občino Trst naj reši parkirni kaos pred zaporom. Medtem ko je Občina dala dovoljenje za gradnjo velikega parkirišča ob dvorišču zapora (in tako dovolila gradnjo nove stene pred okni celic, ki so itak slabo prezračene), pa osebje nima kam dati svojih vozil, saj je parkiranje pred zaporom dejansko dovoljeno vsem. Dvojne vrste vozil in parkirni kaos pa poleg tega izredno otežkočajo delo paznikov in postavljajo pod vprašaj varnost zapora in državljanov izven njega.

† Prerano nas je zapustil naš dragi mož, oče in brat

Branko Ravbar

Pogreb bo danes, 28. t. m., ob 12.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na Repentabor.

Žalostno vest sporočajo žena Sonja, hčerka Barbara in sin Matteo, sestre Maria in Nadia ter drugo sorodstvo.

Repentabor, 28. novembra 1990

(Pogrebno podjetje Zimolo)

Učenci in učiteljica osnovne šole A. Gradnik sočustvujejo z družino ob izgubi dragega moža in očeta Branka Ravbarja.

Župan, svetovalci in uslužbenci Občine Repentabor izrekajo svojcem iskreno sožalje ob težki izgubi dragega Branka.

Dragi Matteo,

skavti in skavtinje izrekamo tebi in tvojim iskreno sožalje ob izgubi dragega očeta.

Kaj se je dogajalo sinoči pod Kontovelom?

»Nič posebnega se ni zgodilo,« prišlo je do manjše prometne nesreče, »nič se ni zgodilo, kar bi vas zanimalo.« Tako so se glasili odgovori karabinjerskih agentov, ki smo jih sinoči spraševali, kaj se dogaja na Furlanski cesti, vendar pa so njihove izjave zaradi očitne nedorečenosti in skrivnostnega naglasa vzbujale še večje zanimanje.

Kolega je namreč opazil, da se je malo pod Kontovelom zbralo več karabinjerskih vozil (zraven je bil tudi osebni avtomobil), do zastoja pa je prišlo tudi v prometu. Zaradi zadnjih dogodkov je bila novinarska radovednost več kot upravičena, zato sta na Furlansko cesto odšla fotograf in novinar našega dnevnika. Oba so karabinjerji odpravili rekoč, da se ni nič zgodilo, vendar jima niso dovolili, da bi preverila. Medtem je dežurni novinar skušal na različnih naslovih izvedeti, za kaj pravzaprav gre. Na kveturi so zagotavljali, da oni niso o ničemer obveščeni, na postajah karabinjerjev pa so dajali različne verzije, ki so jih prekrivali z neobčajno skrivnostnostjo. »Kaže, da je to posebna noč,« je izbruhnil karabinjer na postaji v Istrski ulici, »mogoče pa boste jutri kaj izvedeli.«

Generalni konzul SFRJ Šušmelj obiskal redakcijo Primorskega dnevnika in ZTT

Včeraj je obiskal uredništvo Primorskega dnevnika in Založništvo tržaškega tiska novi jugoslovanski generalni konzul v Trstu Jože Šušmelj. Šušmelj je bil pred novo funkcijo (ki jo je nastopil pred dvema mesecema) že župan Nove Gorice, nato pa poslanec najprej v slovenski in pozneje v zvezni skupščini, kjer je bil tudi načelnik slovenske delegacije. Z novinarji se je razgovarjal o aktualnih problemih Jugoslavije in Slovenije. Govor je bil tako o gospodarskem sodelovanju ter o perspektivah Slovenije in Jugoslavije. Šušmelj je odgovarjal tudi na vprašanja o plebiscitu v Sloveniji in o drugih perečih problemih, ki pestijo razburkano jugoslovansko morje. Na sliki (foto Magajna) Jože Šušmelj (prvi z leve) med pogovorom s člani uredništva Primorskega dnevnika.

Pridržana prognoza za povoženega pešca

Včeraj zjutraj pred sedmo uro je v Ul. Molino a Vento prišlo do hude prometne nesreče, v kateri je bil težko poškodovan 83-letni Mario Lonza. Upokojenec je počasi prečkal cesto na prehodu za pešce, ko ga je s svojim volkswagenom podrl 37-letni Walter Appel, ki se je takoj ustavil. Ponesrečenega Lonzo so z rešilcem nemudoma odpeljali v katarinsko bolnišnico, kjer so ga zaradi hudih poškodb sprejeli na oddelek za rianimacijo.

Pri padcu se je namreč Mario Lonza, ki je, kot smo že zapisali, star več kot 80 let, udaril po glavi in zlomil desno nogo. Ko so ga pripeljali v bolnišnico, je bil Lonza v komi, zato so ga sprejeli na oddelek za rianimacijo. Zaradi splošno slabe zdravstvene slike, so si zdravniki pridržali prognozo.

Pokrajinsko pošto ravnateljstvo sporoča, da bodo 30. novembra na glavni pošti v Ul. Veneto št. 1 odprta okenca za plačevanje davčnih položnic do 16. ure. Delovni urnik (okenca so sicer odprta do 13.50) so podaljšali zato, da bi olajšali plačevanje predumov davkov IRPEF in ILOR.

V Sesljanu »Dom za kulturo mladih« na pobudo Občine Devin-Nabrežina

Center Štrekelj se odpira zanimivim dejavnostim za otroke in mladino

V Sesljanu že nekaj let ni več slovenske osnovne šole niti vrtca; zaradi premajhnega števila otrok se je šola pridružila devinski, vrtec pa se je preselil v Mavhinje. Največje naselje v devinsko-nabrežinski občini je tako ostalo brez vsake ustanove, ki bi bila namenjena slovenskim otrokom; tudi za druge neobvezne dejavnosti, kot so šport, glasba, verouk, morajo starši voziti otroke v druge vasi. Seslanski otroci pa doraščajo s podzavestnim občutkom izkoreninjenosti, češ da imajo samo italijanski vrtniki pravico imeti vse usluge, od šol do župnije in društev, v domačem kraju.

Predvsem zaradi tega razloga se je Odborništvu za šolstvo Občine Devin-Nabrežina postavilo na stališče, da mora ostati prezidana in prenovljena stavba šole "Štrekelj" v Sesljanu strogo enojzični center za slovenske otroke, kjer naj bi potekale določene interesne dejavnosti v sodelovanju s šolo in vrtci. Nastala je zamisel za Center Štrekelj - Dom za kulturo mladih.

Že prejšnja občinska uprava je posvetila veliko skrb razvoju govorne kompetence dvojezičnih otrok na ravni predšolske vzgoje. V okviru triletnega načrta, ki ga je podprl poseben sklad za zaščito narodnih manjšin pri Evropski gospodarski skupnosti, je bilo opravljeno pomembno delo na delu ravnanja, od jezikovnega izpopolnjevanja vzgojiteljc do zaposlitve določenega števila animatorov, od raziskav o govorni kompetenci otrok v slovenskih vrtcih do posebnih dejavnosti, ki so se vključevale v didaktične programe. Povzetek vseh teh dejavnosti in snovanja je bila leta 1988 objavljena publikacija *Ta hiša je naša*.

Zdaj je treba, da se začrtana pot razvija dalje. Center Štrekelj naj zaživi kot prostor, kjer se bodo oblikovale kulturne navade naših mladih in najmlajših. Zato bo v letošnjem letu steklo več pobud, namenjenih šolskim in predšolskim otrokom. Poimenovali smo jih "delavnice".

Knjižna delavnica "Skoči v knjigo" je namenjena otrokom zadnjega letnika otroškega vrtca ter prvega in drugega razreda osnovne šole. Vzgoja k branju se namreč začne veliko prej, preden otrok osvoji tehniko branja, kar je navadno določasen opravil na terja določeno zrelost in vztrajnost. Bralna vzgoja pa temelji na prijetnih občutkih in otroka čustveno pritegne, da jemlje slikanico v roke z radovednostjo, da jo obrača in ob njej razvija

domišljijo. Če zamudimo priložnost in otroku knjige ne približamo na prijeten način, mu bomo v šolskih letih zastoj prigravarjali, naj bere.

Mladinska knjižnica lahko v tem oziru dosti napravi v oporo staršem in šoli, če odgovarja določenim pogojem, npr. če ima na voljo raznolik knjižno proizvodnjo, če je prostorska ureditev estetsko lepa, če se otrok lahko prosto giba med knjižnimi policami, predvsem pa če animira knjižnico kompetentna in motivirana oseba. Knjižna delavnica "Skoči v knjigo" bo skušala uresničiti vse te pogoje. Na tedenskih srečanjih (urnik bodo predlagali starši!) bo animatorka Neva Bachič vodila otroke v svet pravljic, skozi tega pa dalje v stik s knjigo, da postane za otroke predvsem prijetna igrača, ki se lahko razstavi in sestavi...

Glasbeno delavnico "Zvočni planet" bo vodila ista animatorka; pobudo za glasbeno-gibalni tečaj so dali pravzaprav starši sami v neki anketi, ki je bila izvedena ob koncu prejšnjega šolskega leta v vrtcih. Ta delavnica je namenjena najmlajšim, predšolskim otrokom in bo tudi delovala enkrat tedensko; na programu ima celo vrsto skupinskih igrice za poslušanje in prepoznavanje zvokov ter uporabo Orffovega instrumentarija za razvijanje temeljnih glasbenih prvin, ritmike, melodike in harmonije. Z vsem tem si bodo otroci zgradili svoj "zvočni planet" in ga bodo pokazali staršem šele ob koncu tečaja na posebnem srečanju.

Osnovni in srednji šoli sta namenjeni drugi dve dejavnosti v sklopu istega Centra: **fotografsko delavnico** bo letos izkoristila nižja srednja šola I. Gruden, pri kateri že več let deluje fotokrožek; osnovnošolci pa bodo imeli **računalniški krožek** in se bodo vrstili ob treh računalnikih, ki jih je z vso ustrezno opremo letos nabavila Občina. Posamezne šole si namreč težko privoščijo posebno drage aparature, zato je didaktično ravnanje s veseljem sprejelo ponudbo.

Poleg vsega naštetega bo v Centru Štrekelj še nekaj prireditev. V kratkem bo miklavževanje za najmlajše, med letom pa še dve lutkovni predstavi, dve projekciji filmov, pustovanje, razstava "Animacija v izdelkih" in še kakšna otroška prireditev.

Zdaj je srčna želja načrtovalcev in operaterjev, da bi vse načrtovano zaživel in da bi bili predvsem otroci zadovoljni.

VERA TUTA BAN
Odbornica za šolstvo
pri Občini Devin-Nabrežina

MOJSTRSKA LEKCIJA

Režija MARIO URŠIČ

Premiera:
v petek, 30. novembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu. Abonma RED A

Ponovitve:
v soboto, 1. decembra, ob 20.30 - abonma RED B
v nedeljo, 2. decembra, ob 16.00 - abonma RED C
v sredo, 5. decembra, ob 20.30 - abonma RED D
v četrtek, 6. decembra, ob 20.30 - abonma RED E

UL. SV. FRANČIŠKA 20

Vas vabi jutri, 29. t. m., ob 18. uri na odprtje razstave

ALENKA SOTLER slike ZMAGO POSEGA skulpture

razstave

V kavarni S. Marco razstavlja platna naslikana v Vili Stauropeus ustanoviteljica esencijalizma Valentina VERANI.

V galeriji Juliet's room v Ul. della Guardia 16 je od 4. decembra na ogled razstava slikarja PAOLA GALLA. Razstava je odprta ob torkih, četrtek in sobotah od 18. do 20. ure.

V galeriji Nadie Bassanese na Trgu Giotti 8 bo do konca decembra odprta razstava MARCIE GROSTEIN z naslovom »Homage to Balanchine: Chair Sculpture Installation«. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure.

V galeriji Cartesius, Ul. Marconi 16, bo do 5. decembra odprta razstava kiparja UGA CARAJA. Urnik: 11.00-12.30, 16.30-19.30, ob praznikih 11.-13. Ob ponedeljkih zaprto.

V Beneški hiši v Miljah sta do 4. decembra na ogled razstavi slikarjev iz Londona: na prvi sodelujejo GRAHAM BUDGETT, NICHOLAS GODBOLD, PAT KAUFAM, PETER OWEN, SUZANNE TREISTER, na drugi pa TIM MAGUIRE. Razstava je odprta ob delavnikih od 18. do 20. ure in ob praznikih od 11. do 13. ure.

V Trstu je na ogled vrsta razstav, ki spadajo v okvir pobude »Neoklasicizem - aktualnost in zgodovina Trsta« in ki bodo na ogled do konca decembra.

V Vili Sartorio je na ogled razstava »Neoklasicizem - umetnost, arhitektura in kultura v Trstu«, v Muzeju Revoltella »Aktualnosti neoklasicizma«, urnik: vsak dan 10.00-19.00, ob nedeljah 10.00-13.00 in 17.00-20.00, v bivšem anglikanskem templju pa je na ogled razstava »Potovanje, potniki, neoklasicizem«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-19.00.

Na Gradu sv. Justa - Bastione fiorito - je do 10. decembra odprta razstava, ki jo prireja FIDAPA v sodelovanju s tržaško turistično ustanovo. Urnik: ob delavnikih od 10. do 13. in od 15. do 18. ure; ob praznikih od 10. do 13. ure.

kino

ARISTON - 17.45, 22.15 Presunto innocente, r. Alan Pakula, i. Harrison Ford.
EXCELSIOR - 17.45, 22.15 Ghost - Fantasma, i. P. Swayze.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.30, 22.00 Il viaggio di Capitan Fracassa, r. Ettore Scola, i. Ornella Muti, Massimo Troisi.
NAZIONALE I - 16.00, 22.15 Cuore selvaggio, dram., r. David Lynch, i. Nicolas Cage, Laura Dern, William Dafoe.
NAZIONALE II - 16.00, 22.15 Ore disperate, r. Michael Cimino, i. Mickey Rourke.

NAZIONALE III - 16.00, 22.15 Le comiche, i. Renato Pozzetto, Paolo Villaggio.
NAZIONALE IV - 16.15, 22.15 Robocop II, r. P. Weller, N. Allen.

GRATTACIELO - 16.00, 22.15 58 minuti per morire, r. R. Harlim, i. Bruce Willis.

MIGNON - 16.30, 22.15 Giorni di tuono, i. Tom Cruise.

EDEN - 15.30, 22.00 Cicciolina e Moana le donne di Mandingo, porn., □□

CAPITOL - 15.45, 22.00 Pretty Woman, i. Richard Gere, Julia Roberts.

LUMIERE - 17.00, 22.15 Io e il vento.

ALCIONE - 17.00, 22.12 Labirinto di passioni, r. P. Almodovar.

RADIO - 15.30, 21.30 Love penetration, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □
- 18. letom □□

čestitke

Mala TALITHA je prišla na svet v radost mame Gabrijele in pevk vseh ŽPZ I. Grbec.

Družina Salvi (Dolina 400) priskrbo čestita k življenjskem uspehu dr. TATJANI ŠTEFANIČ.

Po mnenju slovenske kritike je knjiga

ZVEZDNATE NOČI

ena najuspešnejših literarnih obdelav alpinistične snovi, oziroma odprav v eksotične pokrajine himalajskih gora in človeškega srca.

Z avtorjem
DUŠANOM JELINČIČEM
in njegovim delom se boste lahko srečali jutri, 29. novembra, ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20 v Trstu, v okviru društvenega večera SPDT.

Vljudno vabljeni!

razna obvestila

Občina Repentabor ter vaške organizacije VZPI-ANPI, KD Kraški dom, Župnijska skupnost, sekcija KPI in SS se pridružujejo solidarnostni akciji za pomoč Sloveniji. Prispevke lahko izročite danes od 19.00 do 20.30 v Bubničevem domu v Repnu.

Slavistično društvo Trst, Gorica, Videm sklicuje svoj redni občni zbor jutri, 30. t. m., v Gregorčičevi dvorani v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20. Prvo sklicanje ob 20. uri, drugo ob 20.30. Dnevni red: volitve delovnega predsedstva, odborniška poročila, razprava, razrešnica staremu odboru, volitve novega odbora. Vljudno vabljeni.

Društvo naravoslovcev in tehnikov »T. PENKO« prireja razstavo naravoslovnih fotografije. Razstavljena bodo dela domačih avtorjev, ki so sodelovali pri razpisu »S fotokamero v naravo«, ter izbor fotografij z razstave »Neznana narava Slovenije«, ki jo je priredilo Prirodoslovno društvo Slovenije v sodelovanju z Inštitutom za gozdno in lesno gospodarstvo Slovenije in Zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine. Otvoritev razstave bo v sredo, 5. decembra, v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20, ob 20. uri. Otvoritev bo spremljala okrogla miza: »O problemih varstva naravnega okolja«. Sodelovali bodo: prof. dr. Kazimir Tarman, mag. Jana Vidic in prof. Stane Peterlin.

Slovenski kulturni klub - Ul. Donizetti 3 - vabi v soboto, 1. decembra, na tradicionalno veselo miklavževanje. Angelički bodo pripravljali darila že ob 18. uri. Začetek ob 18.30.

včeraj - danes

Danes, SREDA, 28. novembra 1990
EBERHARD

Sonce vzide ob 7.21 in zatone ob 16.25 - Dolžina dneva 9.04 - Luna vzide ob 13.37 in zatone ob 2.22.

Jutri, ČETRTEK, 29. novembra 1990
DAN SFRJ

PLIMOVANJE DANES: ob 6.07 najvišja 46 cm, ob 13.11 najnižja -43 cm, ob 19.19 najvišja 14 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 9,2 stopinje, zračni tlak 1005,4 mb, narašča, veter 5 km na uro, vzhodni, vlaga 92-odstotna, dežja je padlo 9,4 mm, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 14,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Marco Cernich, Lorenzo Rados, Erika Bove, Bernardo Miccoli, Alessio Franco.

UMRLI SO: 92-letna Bianca de Wanniek vd. Fonda, 82-letna Maria Indrigo vd. Vecchiet, 84-letna Marcella Zorzet vd. Paronit, 81-letna Cesarina Pitacco vd. Luisi, 86-letna Antonia Bandelj vd. Hlacia, 71-letna Vittoria Mladossich, 84-letna Alda Zeppar, 83-letni Augusto Zugna.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 26. novembra, do sobote, 1. decembra 1990
Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Ul. Flavija 89 (Zavljje).
OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Trg ospedale 8, Istrska ulica 35, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Largo Piave 2, Borzni trg 12, Ul. Flavija 89 (Zavljje).

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Largo Piave 2, Borzni trg 12, Ul. Flavija 89 (Zavljje).

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba ob 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

menjalnica

27. 11. 1990

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1115,850	1100.—	Japonski jen	8,664	8,400
Nemška marka	749,750	740.—	Švicarski frank	883.—	875.—
Francoški frank	222,330	218.—	Avstrijski šiling	106,590	105.—
Holandski florint ...	664,850	658.—	Norveška krona	192,130	188.—
Belgijski frank	36,311	35.—	Švedska krona	200,580	195.—
Funt sterling	2197,650	2170.—	Portugalski eskudo ...	8,539	7.—
Irski sterling	2004,600	1990.—	Španska peseta	11,827	11.—
Danska krona	195,590	192.—	Avstralski dolar	857,700	790.—
Grška dramma	7,304	7.—	Jugoslov. dinar	—	100.—
Kanadski dolar	959,450	900.—	ECU	1547,250	—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRZASKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

gledališča

VERDI
Operna sezona 1990/91 - V gledališču Verdi so v teku priprave na Bellinijevo opero LA STRANIERA. Dirigent Gianfranco Masini.

Simfonična sezona 1990/91
V petek, 7. decembra, ob 20.30 (red A) enkratna izvedba koncerta s sopranistko SUMI JO in pianistom BO PRICEJEM. Na programu Mozartove, Schubertove, Debussijeve in Straussove skladbe.

LA CONTRADA -
Gledališče Cristallo
Pri osrednji blagajni UTAT v Pasaži Protti so v teku vpisovanja novih abonmajev.

Od 8. do 30. decembra je na programu LA PRESIDENTESSA, delo C. M. Hennequina in P. Vebra, ki ga je priredil Umberto Simonetta. Režija Mario Licalsi.

Gledališče Ul. Ananjan
V petek, 30. t. m., ob 20.30 bo skupina "Quelli de IL LUMICINO" ponovila Goldonijevo delo LE BARUFFE CHIOZZOTTE. Ponovitvi še 1. in 2. decembra.

KUD Magnet in MG Kresna noč
V nedeljo, 2. decembra, ob 18. uri v Domu A. Sirk v Križu ponovitev predstave TANZSCHULE avtorja Sergeja Verča. Krvava igra o maščevalni ljubezni in o ponorelosti sveta, ki ne priznava dobrege.

razne prireditve

V SKD I. Gruden gostuje amaterski oder »Jaka Štoka« Prosek-Kontovel z igrjo Marjana Marica »Poročil se bom s svojo ženo« v nedeljo, 2. decembra, ob 18. uri v društveni dvorani v Nabrežini.

prispevki

V spomin na Ivana Bana daruje Neva Ferjančič 10.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

V spomin na Antona Lukšo darujeta Ivanka in Francek Rupel 30.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

Namesto cvetja na grob Tonkota Lukše daruje Marta Matjašič 15.000 lir za kapelico sv. Leopolda pri Domju.

V spomin na Brunota, Alfreda, Viktorja (Cvana) in Santo darujeta Marčela in Orlanda z družino 20.000 lir za godbo V. Andreja - Trebče, 20.000 lir za cerkev sv. Andreja - Trebče in 20.000 lir za Mladinsko folklorno skupino - Trebče.

Družina Hrovatin daruje 50.000 lir za novi sedež Skupnosti Družina Opčine.

Ob 1. obletnici smrti Valeria Bordona darujeta Milka in hči Milva 100.000 lir za TPPZ P. Tomažič.

Namesto cvetja na grob Jožkota Sigulina daruje družina Vecchiet 30.000 lir za sklad ludoteke Potujočih potepačev.

Namesto cvetja na grob Luigije Cecchi daruje družina Možina 20.000 lir za KD Primorsko - Mačkolje.

V spomin na pok. prijateljico Luigio Zubič vd. Cecchi daruje Nilde 30.000 lir za Skupnost Družina Opčine.

V spomin na Ivana Bana in Tonkota Lukšo daruje Sonja Majovski 30.000 lir za odkup sedeža Sklada Mitje Čuka.

Ob 8. obletnici smrti mame Marije Danev daruje sin Lučo 50.000 lir za odkup sedeža Sklada Mitje Čuka.

V spomin na pok. Slavka Drnovščka daruje družina Vidali 50.000 lir za odkup sedeža Sklada Mitje Čuka.

Bodočnost združene Evrope tudi v kakovostnem šolstvu

S šolsko stvarnostjo se v državah EGS vsak dan sooča pet milijonov učiteljev in profesorjev in približno 70 milijonov učencev in dijakov. Ob njih zajema šolska problematika še večino evropskih družin. Temeljni kamen nedvomno predstavlja obvezno šolanje, ki »zaposluje« okrog 40 milijonov evropskih otrok in najstnikov: v teh razsežnostih se še najjasneje odražajo znanje in vrednote, ki vsaka posamezna država stvarnost posreduje svojim prebivalcem. Šola bo v bodočnosti postala še bistvenejša pomena za človekovo izobrazbo in obenem za evropsko skupnost bližnje prihodnosti. Upoštevati je treba tudi, da je v tem smislu gospodarski izziv nadvse tesno povezan tudi s kulturnim bogastvom in najrazličnejšimi pristojnostmi, kar odločno postavlja v ospredje vprašanje kakovosti izobrazbe posameznega člana evropske skupnosti.

V tem seveda izstopa poglobljena vloga šolskega sistema in nudene šolske izobrazbe, predvsem v dobi obveznega šolanja. Čedalje važnejšo funkcijo torej prevzema kvalifikacija v smislu nadaljnje specializacije na posameznih področjih. Zato, da bi »Evropi dvanajstih držav« na mednarodni ravni omogočili čim izrazitejšo in zanesljivo tekmovalnost, pa je treba poudariti posebno pozornost prav razvoju šolske stvarnosti.

Iz takih in podobnih prepričanj je nastal televizijski niz desetih oddaj, posvečenih obveznemu šolanju v drža-

vah Evropske gospodarske skupnosti. Pobuda se uokvirja v delovanje izobraževalnega uredništva RAI, dragoceno je bilo predvsem sodelovanje komisije Evropske skupnosti. Po zamisli Angela Sferrazze, ob režiji Enrica Agapita in Vittoria Armentane pa je niz realizirala družba Quadro film. Prva oddaja bo na sporedu še danes, ob 15.30 na prvi TV mreži RAI.

Kot že omenjeno obsega niz deset oddaj, vsaka od le-tih pa obravnava naslovno temo z različnega zornega kota. Tako bo v današnji oddaji govor o prvem šolskem dnevu v luksemburških, holandskih in danskih šolah, kjer se didaktični pristopi bistveno razlikujejo od italijanskih. Naslednje tedensko srečanje bo posvečeno zanimivi temi o izbirah v dobi obveznega šolanja, saj je v nekaterih evropskih državah uveljavljen šolski sistem, ki že v prvih letih obveznega izobraževanja ponuja učencem več strokovnih usmeritev. Med obravnavanimi vprašanji so še odnos med šolo in naraščalniki, med šolsko izobrazbo in možnostmi zaposlitve, vselej ob upoštevanju različnih stvarnosti evropskega prostora. Ob predstavitvi izobraževalnega TV niza so še posebej usmerili pozornost na aktualno vprašanje šolske izobrazbe v večnarodnostni družbi. V tem okviru bo zelo zanimivo spoznavati didaktične metode, ki jih uvaja šolski sistem, denimo, v Luksemburgu, kjer živijo otroci španskih, portugalskih in italijanskih priseljencev.

Beethovnova Eroica v izvirni inačici na CD plošči

Po filološko-glasbeni izvedbi prve in pete Beethovnovne simfonije bo v isti zbirki (in prav tako na CD plošči) v kratkem izšla še znamenita Tretja simfonija - Eroica. Gre za zanimivo pobudo diskografske hiše Filmarte Musica, ki si je kot cilj postavila celovito izdajo Beethovnovnega simfoničnega opusa v filološki predelavi.

Peto simfonijo v Es-duru, ki jo je slavni nemški skladatelj ustvaril leta 1805, izvaja Simfonični orkester iz Budimpešte pod vodstvom Antonia Polizzija, dirigenta, a obenem enega izmed treh raziskovalcev, ki so natančno predelali izvirni Beethovnovni notni zapis. Ob njem sta še Ugo Amendola in Franco Ferrara. Slednji je s se posebno pozornostjo preštudiral že »klasično« verzijo Hansa von Bülowa.

Najzaznavnejše neskladnosti so v zaključnem delu prvega stavka, med 635. in 674. taktom. V tem presledku je namreč skladatelj skušal »odpraviti« glavno temo, ki je nenavadno dolga. Obravnavani odlomek se deli v pet 8-taktnih sekvenc, med katerimi glavno temo od rogov prevzamejo najprej prve violine, nato basi, trobente in na koncu orkester v celoti. Kot poudarja Polizzi, je Beethoven označil začetek tega prehoda v 661. taktu s tem, da je nenadoma prekinil tematsko nit trobent in jo predal tretjemu rogu. Na ta način postaja čedalje šibkejši tudi ritmični del. Ta rezka prekinitev sploh ne prekine melodične enotnosti, ki se v zgodovinski von Bülowi verziji sicer simetrično nadaljuje s trobentami, kar nikakor ni v skladju s procesom odpravljanja in postopnim crescendom in predčasno napoveduje višek prvega stavka Tretje simfonije.

V razsežnosti skladateljevega simfoničnega opusa odpira to delo nov svet: svet tonskega poeta Beethovna. Sprva naj bi se simfonija imenovala Bonaparte, toda ko se je Napoleon, za republikanca Beethovna še vedno mož revolucije, dal kronati za cesarja, je skladatelj besno raztrgal naslovni list in zbrisal ime Bonaparte. Dve leti pozneje je simfonija postala Eroica.

ženska in njena stvarnost

breda pahor

V stiski - telefon zate

Verjetno bi bilo banalno ugotavljati, da si je ženski položaj v različnih državah oziroma družbenih ureditvah (tudi če zadnje čase prihaja do približevanja oziroma poenotenja političnih sistemov) precej sličen, predvsem glede najbolj negativnih pojavov. V Italiji več let delujejo posebne telefonske službe, na katere se lahko obrnejo ženske oziroma otroci v stiski. Podobne službe so zadnje čase vzpostavili tudi v Sloveniji: o »zaupnem telefonu«, ki vsakodnevno deluje v prostorih Zveze prijateljev mladine v Ljubljani, na Miklošičevi 16, podrobneje govori pismo, ki smo ga prejeli s prošnjo za objavo in ki ga rade volje objavljamo.

Asociacija žensk je neformalna skupina ljudi, ki že od marca letošnjega leta deluje samostojno in neinstitucionalno, v javnosti pa smo znani predvsem po zaupnem telefonu. Na telefonski številki 061/323353 (ljubljansko telefonsko območje) vsakodnevno od 16. do 21. ure prostovoljci brezplačno v svojem prostem času sprejemamo telefonske pozive ljudi, ki želijo nasvet, vzpodbudo, morda le tople besede, ki so se skratka znašli v stiski.

In izhajajoč iz vsakodnevnih izkušenj, pridobljenih na osnovi klicev preko telefona zate, ugotavljamo, da se nešteto ljudi, predvsem mladih, otrok, žensk, staršev in drugih, ne znajde v svojem okolju pri razreševanju nekaterih svojih problemov nemočno zaradi preprostega razloga - nimajo najosnovnejših informacij. Prepričani ne vedo, kam naj se obrnejo, katero številko naj zavrtijo, kdo se s tem ukvarja, bodo naleteli na prava ušesa, bodo poklicani vedeli o čem želi klicalec spregovoriti, jih ob vprašanjih ne bo oblivala rdečica, jih bodo razumeli? Kdo jim lahko pomaga, če so v stiski? Kam, ko so zasvojenosti že tako hude, da so morda v krizi? Kam, da to tega ne pride? Kje lahko vzemo vse o spolnih odnosih? Toda tudi kam v prostem času? Katere so organizacije in društva, kjer bomo našli ljudi enakih želja in interesov? Kam naj se obr-

nemo starši, ko se ne zjemo pri vzgoji?

Se bi lahko nanizali vprašanja, zaradi katerih nešteto krat nemočno brskamo po vsepovsod raztresenih, včasih pa celo neobstoječih informacijah. Delček vsega tega želimo zbrati zato v priročni brošurici **Kam? Kdo? Kdaj?** Brošura ima namen postati mini vodnik ali pomočnik mlademu človeku in tudi njegovim najbližjim na poti skozi iskanje ustrezne pomoči.

V zvezi s tem seveda pričakujemo mnenja, predloge, ideje in tudi pomoč pri oblikovanju in vsebinski zasnovi takšne brošure. Naše zaprosilo za sodelovanje smo poslali že na mnoge naslove, nekatere pa smo prav gotovo tudi prezrli.

Da pa bi zapolnili ta prazen prostor, se obračamo tudi na medije. Želeli bi, da nam objavite naše pismo in s tem poziv vsem zainteresiranim organizacijam, društvom, skupinam in posameznikom, ki bi nam lahko pomagali s predlogi, idejami, podatki ali pa osebo.

Hkrati prosimo, da objavite tudi informacijo, da bomo 11. 12. 1990 ob 17. uri v prostorih Zveze prijateljev mladine Slovenije na Miklošičevi 16 organizirali inštruktažo za nove prostovoljke in prostovoljce, ki bi želeli žrtvovati del prostega časa za to, da bi pomagali ljudem v stiski. Izobrazba, spol ali starost niso pomembni, pomembna je le dobra volja, srčna kultura in pripravljenost za tako humano delo. Vsi zainteresirani naj bi se prijavili pisмено na gornji naslov ali po telefonu v času dežurnosti telefona t.j. od 16 do 21. ure vsak dan.

Mislimo, da je takšna informacija dobrodošla in zato vas naprošamo, da nam pomagate z objavo. Prepričani smo, da je naše delo vsem le v korist in veseli bomo vsakogar, ki se nam bo javil z informacijo ali pridružil po pozivu, ki nam ga boste prav Vi objavili.

Za objavo se vam že vnaprej najlepše zahvaljujemo.

Asociacija žensk
predsednica
Alenka Sedej

O zakonu za obmejna področja na TV-Kp

Jutri zvečer ob 19.50 bo na sporedu TV Koper-Capodistria okrogla miza na temo o zakonu za obmejna področja. Po odobritvi senata, ki je prejšnji teden sprejel še novo verzijo, se bo o zakonu dokončno izrekla še poslanska zbornica, predvidoma pred letošnjimi božičnimi prazniki. O pomenu in razsežnosti tega zakona predvsem v okviru gospodarske stvarnosti v Furlaniji-Julijški krajini je družba Ponteco priredila okroglo mizo, pri kateri bodo sodelovali Gianni Bravo, predsednik Združenja Trgovinskih zbornic F-JK, Franco Tabacco predsednik EZIT - Ustanove za tržaško industrijsko cono, Vito Svetina, direktor Tržaške kreditne banke in Silvano Sau, predsednik koprskih družbe AEGIDA. V vlogi moderatorja se bo srečanja udeležil Ferruccio Clavara.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Slovenija 1	TV Koper	RADIO TRST A
6.55 Aktualno: Uno mattina 10.15 Nad.: Santa Barbara 11.00 Jutranji dnevnik 11.05 Film: Bellezze in bicicletta (kom., It. 1951, r. Carlo Campogalliani, i. Sivana Pampalini), vmes (11.55) vesti 13.00 Variete: Fantastico bis 13.55 Dnevnik - tri minute 14.00 Kvarov svet 14.40 Risanke 15.00 Izobr. oddaji: Odrpta šola, 15.30 Obvezno šolanje v Evropski skupnosti 16.00 Mladinska oddaja: Bigl, vmes Bazar Hanne in Barbere 17.55 V parlamentu in vesti 18.05 Nanizanka: Cose dell'altro mondo 18.45 Nad.: Santa Barbara 19.40 Almanah in dnevnik 20.25 Nogomet - za pokal UEFA 22.20 Dnevnik 22.45 Posebna oddaja TG 1 23.30 Športna sredo: košarka Italija-Belgija 0.20 Dnevnik in vreme 0.40 Danes v parlamentu 0.45 Filmske novice 0.55 Rubrika: Mezzanotte e dintorni	7.40 Nan.: Lassie in risanke 8.40 Nanizanka: Adderly 9.30 Dok.: Crescere 10.00 Film: Tempi nostri (kom., It. 1954, r. Alessandro Blasetti, i. Vittorio De Sica) 11.50 Nadaljevanke: Capitol Dnevnik in Diogenes 13.00 Rubrika o gospodarstvu 13.45 Nadaljevanke: Beautiful, 14.10 Quando si ama, 14.55 Destinì 15.20 Film: Probabilità zero (pust., It. 1969, r. Maurizio Lucidi, i. Henry Silva, Luigi Casellato) 17.00 Vesti in Iz parlamenta 17.30 Videocomic 17.45 Nanizanka: Alf 18.10 Knjige: Casablanca 18.20 Sport in Rock caffè 18.45 Nanizanka: Un giustiziere a New York 19.45 Dnevnik in sport 20.25 Tekma za pokal UEFA 22.20 Aktualno: Extra - Dogodki in osebe v Evropi 23.15 Dnevnik in horoskop 0.10 Film: Gli specialisti (vestern, It. 1969, r. Sergio Corbucci, i. Johnny Holiday, Gastone Moschin)	12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Tavolozza italiana, Človek in njegovo okolje 14.00 Deželne vesti 14.30 Dokumentarica: Informagiovani, 15.00 Multimediale enciklopedija filozofskih znanosti 15.30 Hokey na travi in na ledu 17.15 Nanizanki: I mostri, 17.40 Throb 18.05 Dok.: Geo, 18.35 Drobci barvnega radia 18.45 Športna rubrika: Derby 19.00 Dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 BlobCartoon 20.00 Varieteja: Blob. Di tutto di più, Una cartolina di Andrea Barbato 20.30 Film: Nata libera (pust., ZDA 1966, r. James Hill, i. Virginia McKenna, Bill Travers) 22.10 Večerni dnevnik 22.15 Aktualnosti: Telefono giallo - posebna oddaja (vodi Corrado Augias) 22.45 Pričevanja: Storie vere 23.55 Nočni dnevnik 0.25 Iz recitala Simone Marchini: Salotto Carmen	9.00 Spored za otroke in mlade: Živ žav 9.55 TV drama: Gluhi mož na meji (pon.) 11.10 Nanizanka: Nekoč v Lizboni (pon.) 12.05 Video strani 15.20 Sova: ponovitev nanižank Dekameron in S kraja dogodka 16.55 Poslovne informacije 17.00 Dnevnik 17.05 Mozaik. Dokumentarica: Vulkani, 17.30 Po sledeh napredka 18.05 Spored za otroke in mlade: ZBIS Čarvnik Ujta (V. Brest), 18.25 Križem krazem 19.05 Risanka in TV okno 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Film: Eldorado (dram., Madž. 1988, r. Geza Bereményi, i. Karoly Esperjes) 21.50 Dok.: NUK v Ljubljani 22.10 Dnevnik in vreme 22.30 Glasba: Klub 10 23.20 Nočni program Sova, vmes nanizanki Alf in Murphyjev zakon ter dokumentarni niz Zgodba o Hollywoodu 1.30 Video strani	12.30 Rubrika o boksu: Bordo Ring 13.30 Odbojka - klubsko SP 15.45 Rubrika: Obiettivo Sci 16.45 Wrestling Spotlight 17.30 Odbojka - klubsko SP 18.30 Spored v slovenščini 18.45 Odrpta meja 19.00 TVD Stičišče 19.25 Otroška oddaja 20.00 Nan.: La famiglia Smith 20.30 Dokumentarec: Človek in zemlja 22.00 TVD Novice 22.15 Nanizanka: Mod Squad 22.00 TVD Novice 22.30 Pregled nogometnih pokalov: Speciale Tutto-coppe 23.30 Rubrika o boksu: Bordo Ring 0.30 Odbojka - klubsko SP	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Kolesar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev (pon.); 9.15 Variete: Ulica Castaldi (pon.); 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Veliki uspehi Beatlesov; 12.00 Glej, kaj ješ; 12.20 Orkestralna glasba; 12.40 Cecilijanka 1990; 12.50 Orkestralna glasba; 13.20 Poslušali boste; 13.30 Na goriškem valu; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Na goriškem valu; 15.00 Rock zvezde; 15.30 Znani ansambli; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Literarne podobe; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek sporedov.
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	ODEON	TELEFRIULI	RADIO KOPER (slovenski program)
7.50 Nanizanka: La piccola grande Nell 8.25 Film: Mariti su misura (kom., ZDA 1951, r. George Cukor, i. Jean Crain) 10.30 Rubrika: Gente comune 12.00 Kvizi: Il pranzo è servito, 12.45 Tris, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie 15.00 Rubrike: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo, parliamone, 16.00 Cerco e offro 16.15 Variete: Buon compleanno 1986 16.55 Kvizi: Doppio slalom, 17.25 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito 20.25 Striscia la notizia 20.40 Nadaljevanke: Dallas 21.45 Aktualno: Forum, 22.45 Scene da un matrimonio 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show 0.55 Variete: Striscia la notizia (pon.) 1.15 Nanizanki: Marcus Welby M. D., 2.15 L'ora di Hitchcock	8.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 9.15 Andrea Celeste, 9.45 Amandoti, 10.15 Aspettando il domani, 10.45 Così gira il mondo 11.25 Nanizanka: La casa nella prateria 12.30 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke 13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.35 Marilena, 15.40 La mia piccola solitudine, 16.10 Ribelle, 16.45 La valle dei pini, 17.20 General Hospital, 18.00 Febbre d'amore 19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati 19.30 Nanizanka: Top Secret - Si muore solo due volte 20.35 Film: Lui è peggio di me (kom., It. 1985, r. Enrico Oldoini, i. Adriano Celentano, Renato Pozzetto) 22.40 Ekološka oddaja: Gaia 23.105 Tednik: Cadillac 23.40 Rubrika: Veliki golf 0.45 Film: Bersaglio di notte (krim., ZDA 1975, r. Arthur Penn, i. Gene Hackman, Jennifer Warren)	7.00 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke 8.30 Nanizanke: Skippy, 9.05 Strega per amore - Il peggior nemico dell'uomo, 9.40 Tarzan - L'uomo leopardo, 10.50 Riptide, 12.00 Charlie's Angels - Golf per gli angeli, 13.00 La famiglia Bradford, 14.00 Happy Days - Psicanalista per Fonzie, 14.30 Supercar - Contea fuorilegge, 15.30 Compagni di scuola 16.00 Otroška oddaja: Bim Bum Bam in risanke 18.45 Nanizanke: Il mio amico Ultraman - Codice segreto, 19.15 Casa Keaton - O fratello, 19.45 Cri Cri - Luca dove sei? 20.15 Nogomet: za pokal UEFA, Köln-Atalanta 22.15 Glasbena oddaja: Top-Venti (vodi Emanuela Folliero) 23.00 Filmske novice 23.50 Nanizanke: Vietnam addio - La mente di un soldato, 0.50 Mike Hammer, 1.50 Benson - Arrivano gli UFO	13.00 Risanke 14.45 Variete: Telemeno 15.00 Nadaljevanke: Signore e padrone 16.00 Aktualno: Contintasca 16.30 Film: Passioni d'amore (dram., ZDA 1982, r. Jack Smight, i. Kirk Douglas) 18.00 Nanizanka: Gli inafferrabili 19.00 Film in risanke 20.00 Nanizanka: Quattro donne in carriera 20.30 Nad.: Pasiones 22.00 Rubrika o zdravlju 22.30 Film: Il serpente alato (srh., ZDA 1982, r. Larry Cohen, i. David Carradine, Michael Moriarty) 24.00 Nanizanka: Gli inafferrabili	15.00 Roza salon 16.00 Otroška oddaja 18.00 Nad.: Vite rubate 19.00 Igra: Marameo 19.30 Dnevnik 20.00 Nanizanka 20.30 Film: Duello mortale (dram., ZDA 1941) 22.30 Nočne vesti 23.00 Čakajoč na polnoč 24.00 Rubrika o obrtništvu 0.30 Nočne vesti	7.30, 14.30, 16.30 Poročila; 13.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Za dobro jutro; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik; Cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Radio Lj; 13.00 Na valu radia Koper; 13.15 Od enih do treh; 15.00 Kviz o avtomobilih; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po želji; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbene aktualnosti; 18.35 Popevke po telefonu; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.
TELE4	RADIO KOPER (italijanski program)	TMC	TELE4	RADIO KOPER (italijanski program)	RADIO TRST A
(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Pregled Clie; 9.35 Popevka po želji; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Družinsko vesolje; 11.00 Srečanja; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po želji; 12.45 Edig Galletti; 15.00 Srečanje z...; 16.00 Moderato con brio; 16.32 Hot hits; 18.00 Souvenir d'Italy; 18.32 Instrumentalna glasba; 19.00 Klasična glasba; 20.00 Nočni program.	8.30 Nanizanke: Get Smart, 9.00 L'enigma, 10.00 Adorabili creature 10.30 Nad.: Terre sconfinato, 11.15 Potere 12.00 Kosilo z Wilmo 12.30 Prijateljska narava 13.00 Sportne vesti 13.15 Dnevnik 13.30 Aktualno: Ženska TV 15.00 Film: Gangster cerca moglie (glas., ZDA 1957, i. Jane Mansfield)	15.00 Roza salon 16.00 Otroška oddaja 18.00 Nad.: Vite rubate 19.00 Igra: Marameo 19.30 Dnevnik 20.00 Nanizanka 20.30 Film: Duello mortale (dram., ZDA 1941) 22.30 Nočne vesti 23.00 Čakajoč na polnoč 24.00 Rubrika o obrtništvu 0.30 Nočne vesti	6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Pregled Clie; 9.35 Popevka po želji; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Družinsko vesolje; 11.00 Srečanja; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po želji; 12.45 Edig Galletti; 15.00 Srečanje z...; 16.00 Moderato con brio; 16.32 Hot hits; 18.00 Souvenir d'Italy; 18.32 Instrumentalna glasba; 19.00 Klasična glasba; 20.00 Nočni program.	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Kolesar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev (pon.); 9.15 Variete: Ulica Castaldi (pon.); 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Veliki uspehi Beatlesov; 12.00 Glej, kaj ješ; 12.20 Orkestralna glasba; 12.40 Cecilijanka 1990; 12.50 Orkestralna glasba; 13.20 Poslušali boste; 13.30 Na goriškem valu; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Na goriškem valu; 15.00 Rock zvezde; 15.30 Znani ansambli; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Literarne podobe; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek sporedov.

Sindikalni boj zaostri tudi s cestnimi bloki Kovinarji spet stavkali za pogodbo in demonstrirali po središču Tržiča

Delavci v kovinarskih tovarnah na Goriškem so včeraj spet stavkali in demonstrirali za podpis kolektivne pogodbe. Povod za včerajšnji dokaj odločen protest, ki so ga v Tržiču podkrepili s cestnimi bloki na nekaterih med najbolj prometnimi križišči, je med osnutek sporazuma ministra za delo Donat Cattina, ki nikakor ne zadovoljuje delavcev. Ministru sindikati in delavci očitajo, da je pod pritiskom združenj delodajalcev celo poslabšal vsebino prvotnega osnutka, ki ga je izoblikoval kot posrednik v sindikalnih pogajanjih.

Kovinarji so včeraj stavkali po dve uri v vseh tovarnah te stroke na Goriškem. Poleg stavke so v Tržiču kot rečeno priredili tudi demonstracije po mestu in s sprevedo manjših skupin delavcev ter postanki na križiščih v precejšnji zaustavitvi prometa. Močan dež je sicer nekoliko okrnil napovedani spored teh demonstracij, vseeno pa so tržiški mestni redarji in karabinjerji, ki so sredi dopoldneva že pri Ronkah zaustavljali in občasno preusmerjali v Tržič namenjena vozila, imeli nemalo dela.

Delavci so s tem posegom po ostrejših oblikah sindikalnega boja hoteli

pokazati odločnost v zagovarjanju zahteve po obnovi že pred desetimi meseci zapadle delovne pogodbe in obenem nasprotovanje vsakemu poskusu izvotlitve njihovih zahtev, ki - poudarjajo - nikakor niso pretirane.

Na sliki (foto Marinič) protest skupine delavcev tovarne Ansaldo v centru Tržiča.

Sindikati o deficitu Sejemske ustanove

Sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL nasprotujejo namenu Trgovinske zbornice, o katerem je bil govor na srečanju s predstavniki gospodarskih združenj in krajevnih uprav, da bi črpali iz Goriškega sklada denar za kritje izdatnega primanjkljaja Goriške sejemske ustanove. Sindikati sicer ne nasprotujejo prirejanju sejmov in deljevanju potrebnih sredstev v ta namen, čeprav imajo pomisleke glede pozitivnih gospodarskih učinkov sejmskih manifestacij. Odločno pa nasprotujejo namenu, da bi deficit Sejemske ustanove krili z dodelitvijo milijarde in 300 milijonov lir iz Goriškega sklada, saj so ta sredstva prvenstveno namenjena podpori proizvodnim dejavnostim in niti ne zadostujejo za kritje vseh potreb. Danes, ko doživlja težke trenutke podjetja OMG v Gorici, Saifca v Gradežu, Ansaldo v Tržiču, Detroit v Ronkah in ko izgleda za ves tekstilni sektor niso najboljše, bi morali z vso odgovornostjo razmisliti o tem, kako uporabiti sredstva iz Goriškega sklada, menijo sindikati.

Ob navzočnosti številnega občinstva Srečanje v spomin na Darka Šuligoja

Da je bil Darko Šuligoj med goriškimi ljudmi priljubljena oseba je dokaz v tem, da so ti v ponedeljek do kraja napolnili malo dvorano Kulturnega doma na spominskem večeru, ki so ga priredila združenja odpornišva ANPI, ANPIAA ter še nekatera druga pa še SKGZ in Kulturni dom. Gre za prvi tak spominski večer, sta rekla Silvano Poletto in Igor Komel, saj se je naših pomembnih ljudi treba spominjati.

Lik Darka Šuligoja in čas, v katerem je živel in deloval, sta orisala Vincenzo Marini - Banfi in Marko Waltritsch. Marini je podčrtal velik prispevek, ki so ga dali Slovenci in Hrvači taktatne Julijske Benečije v boju proti fašizmu, številne obsodbe naših ljudi na Posebnem fašističnem sodišču med katerimi tudi številne na smrt.

Tudi Darko Šuligoj je bil med tistimi, ki jim je fašistična policija bila za petami, označen je bil kot »filosofsko«, poslan na konfinacijo že leta 1932 (takrat ga je rešila amnestija v počastitev 10-letnice pohoda na Rim), zatem pa med vojno poslan na italijanski jug, kamor se je preselila tudi družina. Marini je še dodal, da se mora demokratična Italija tudi Slovencem zahvaliti, da danes v državi vlada demokracija.

Novinar Marko Waltritsch pa je orisal življenje Darka Šuligoja in ga uokviril v goriške razmere med dvema vojnoma in po zadnji vojni. Darko je bil v prvih vrstah ljudi, ki so ljubili slovensko besedo in petje, ki so se zanju prizadevali, pa čeprav je to takrat bilo prepovedano. Bil je tudi v

zboru Lojzeta Bratuža v Podgori, takrat ko so ga fašisti zastrupili z oljem, in je zaradi tega umrl. Nadaljeval je s svojo slovensko protifašistično dejavnostjo, zaradi tega ga je policija nadzorovala in poslala v internacijo, kjer je preživel vojna leta. Domov se je iz Južne Italije vrnil s sinom in hčerama, a brez žene, ki mu je umrla daleč od doma.

Po vojni se je Darko Šuligoj takoj vključil v slovensko napredno gibanje v Gorici. Bil je med ustanovitelji Demokratične fronte Slovencev, izvoljen v goriški občinski svet, član Pevskega in glasbenega društva, zatem pevec v podgorskem pevskem zboru, bil v raznih društvih in organizacijah, nastopal na ljudskih taborih, itd. Bil je vseskozi in posvoda aktiven. Poklicno je vodil svojo trgovino ur in zlatih predmetov, najprej v trgovini na Travniku, zatem pa v Carduccijski ulici. V pogovorih s prijatelji in znanci se je spominjal težkih časov med vojnoma, marsikdaj pa je pravil, da to ni bilo nič posebnega, saj so pošteti Slovenci takrat delali za ohranitev slovenstva v naših krajih.

Govoroma je sledil nastop mešane zbor Podgora, naslednika tistega zbora, v katerem je tudi Darko prepeval. Zbor je vodil dr. Mirko Špacapan, ki se je potem tudi na kratko spomnil nekdanjega pevca.

Bogdan Šuligoj, Darkov sin, se je zatem vsem prisotnim in prirediteljem zahvalil v imenu vse Šuligojeve družine za večer, na katerem je bil tako pristno obujen spomin na pokojnega očeta.

Na javni razpravi predsinoči v Doberdobi

SSk predstavila svoje kritike glede načrta o kraškem parku

Občinska svetovalska skupina in Mladinska sekcija SSK ter društvo Anton Gregorič so predsinoči priredili v Doberdobi razpravo o vprašanju zaščite Krasa ter posledicah, ki bi jih odobritev sedanjega osnutka deželne zakon o ustanovitvi kraškega parka imela za kraško prebivalstvo. Po uvodnih posegih načelnika SSK v doberdobskem občinskem svetu Maksa Gergoleta, predsednika MS Damjana Terpina in pokrajinskega tajnika stranke Mirka Špacapana je o problemih v zvezi z načrtom o kraškem parku spregovoril odv. Jože Škerk.

Ta načrt, je ocenil, pomeni ponoven napad na naše zgodovinsko ozemlje, saj bi ustanovitev parka omejevala lastninsko pravico in tako oškodovala slovensko prebivalstvo kot posameznike in kot skupnost. Doberdobska občina bi bila skoraj v celoti zaobjeta v parku. Škerk je uvodoma kritično ocenil zakone, ki že danes omejujejo lastninsko pravico.

Glede Kraškega parka je dejal, da je najnovejši osnutek deželne uprave kljub nekaterim popravkom še vedno nesprejemljiv. Najbolj sporna določila zadevajo načrtovanje in upravljanje parka, neupoštevanje slovenske prisotnosti in pomanjkanje ustreznih določil glede odškodnin prebivalstvu. SSK zato zahteva, da bi Kraška gorska skupnost ne bila zgolj pasivni upravljalec, pač pa naj bi lahko sama odlo-

čala o urejanju prostora in omejitvah na območju parka. Nadalje zahteva priznanje slovenščine in primerne odškodnine za prebivalstvo.

Večero so sledili številni poslušalci, med njimi tudi župan Lavrenčič in odbornik za okolje Černic, ki sta pojasnila stališča doberdobske uprave. Občina vsekakor nasprotuje temu, da bi drugi upravljali Kras, po drugi strani pa je tudi res, da je treba kraško okolje zaščititi in da naše občine kot tudi slovenske organizacije niso znale ali hotele doslej izrabiti možnosti v tej smeri, je dejal Černic. Doberdobska občinska uprava, je dodal Lavrenčič, si je edina skupaj z občino Dolina na osnovi dosedanjega zakona zagotovila financiranje za ti. razvojno-prostorskega načrta oz. ustanovitev parka. Upati je, da bo lahko nadaljevala s samostojnim izvajanjem posegov.

Po koncu razprave so na pobudo prirediteljev večera zbirali podpise v podporo resoluciji proti sedanjemu osnutku deželne zakon o parku.

Te dni je na tržiški ekonomski fakulteti diplomiral

MITJA BAUZON

Čestitajo mu

znane prijateljice

Pevska revija Cecilijanka potrdila priljubljenost zborovske dejavnosti

V Katoliškem domu v Gorici je bila v soboto in nedeljo že 32. zborovska revija Cecilijanka, ki jo prireja Zveza slovenske katoliške prosvete. Na tem srečanju goriških pevskih zborov že redno sodelujejo tudi drugi zbori iz naše dežele, Slovenije in Koroške. Množična udeležba občinstva je potrdila priljubljenost zborovske petja in revije, ki je pred nekaj desetletji nastala po zamisli prof. Mirka Fileja in drugih katoliških prosvetnih delavcev.

Cecilijanka se je letos vrnila v obnovljeno dvorano Katoliškega doma, kot je v pozdravnem nagovoru z dovoljstvom poudarila tajnica ZSKP Franka Žgavec in ugotovila, da se je v tej dvorani revija razvijala in zrasla v množično ter priljubljeno pevsko manifestacijo. Cecilijanka je s tem prispevala k razvoju pevske dejavnosti, ki je pri nas najbolj razvejana oblika kulturnega delovanja. Postala je za celo vrsto zborov že obvezna prilika za srečanje z občinstvom in drugimi zbori, za primerjavo in preverjanje kakovostne rasti posameznih zborov.

Bolj kot besedam pa je bila revija seveda posvečena petju. Nastopilo je devetnajst zborov (med napovedanimi so se morala zaradi boleznih odreči nastopu Sovodnjaška dekleta). V soboto zvečer so nastopili mešani zbor Podgora, moški zbor Skala iz Gabrij, mešani zbor Štandrež, moški zbor Fantje izpod Grmade, mešani zbor

Jože Srebrnič iz Deskel, moški zbor Mirko Filej iz Gorice, mešani zbor Pevskega društva iz Sel na Koroškem, dekliški zbor Devin in mešani zbor Lojze Bratuž iz Gorice. V nedeljo so prišli na vrsto še mešani zbor Rupa-Peč, pevska skupina Števerjan, moški zbor Štmaver, dekliški zbor Alenka iz Števerjana, mešani zbor Coral di Lucin, moški zbor Lijak iz Vogrskega, mešani zbor Sedej iz Števerjana, pev-

ska skupina Višarski kvintet iz Kanalske doline, moški zbor Novi sv. Anton iz Trsta in mešani zbor Hrast iz Doberdoba.

Na sliki (foto Marinič) nastop dekliškega zbora Alenka iz Števerjana.

kino

Gorica

CORSO 17.30-22.00 »Robocop II.«
VERDI 17.30-22.00 »Presunto innocente.«
VITTORIA 17.30-22.00 »Tutte le provocazioni di Moana«. Prep. ml. pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00 »Gorile v megli«, 20.00 »Newyorške zgodbe«.
SVOBODA Šempeter 20.00 »Čedno dekle«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Marzini - Korzo Italia 89 - tel. 531443.
DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Alla salute Ul. C. Cosulich 117 - tel. 711315.

pogrebi

Danes v Gorici ob 8. uri Maria Pellis, vd. Della Picca iz bolnišnice sv. Justa v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče, ob 13.30 Emil Pahor iz tržiške splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Jamljah.

† Umrl je naš dragi
Emil Pahor
(star 63 let)

Pogreb bo danes ob 13.30 iz tržiške bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Jamljah.

Žalostno vest sporočajo žena Hilarija; sin Silvan z družino, sinova Luciano in Franko, brat Alojz (gostilničar), sestre Emilija, Zela, Albina in Matilda z družinami.

Jamlje, 28. novembra 1990

Karte za sejem novogoriški mladini

Goriška občinska odbornika Brescia in Ziberna sta obiskala novogoriškega župana Pelhana ter mu izročila snop brezplačnih kart za obisk zabavišč ob Andrejevem sejmu. Občina je karte namenila tudi novogoriški mladini, tako kot jih že redno daje goriškim učencem, zato da bi tudi sejem bil prilika za srečevanje in navezovanje novih prijateljstev.

■ Goriški občinski svet se sestane nočjo ob 18. uri.

TRIO

Giorgio Marcossi - flavta
Lino Urđan - klarinet
Vojko Cesar - fagot

Petek, 30. novembra 1990, ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici.

Mamilo so našli med preiskavo na domu osumljenca

Dva prijavljena zaradi heroína

Agenti goriškega letkega oddelka so v ponedeljek prijavili sodstvu zaradi posesti nedovoljene količine mamila in morebitnega razpečevanja 30-letnega Claudia Cardulla iz Gorice, Ul. Corsica 10. Poleg tega so vložili ovadbo tudi zoper njegovo 28-letno ženo Tiziano Saunig.

Policija je prišla na sled Cardulli v okviru daljše preiskave o razpečevanju heroína v Gorici. Na osnovi zbranih podatkov so ga osumili, da se ukvarja z razpečevanjem »na drobno«. Zaradi tega so izvedli preiskavo na njegovem domu v Ul. Corsica, kjer so našli skrbno skrito določeno količino belega prahu, ki je po vsej verjetnosti heroin. Na kvsturi nam niso povedali, kolikšna je točna količina mamila. Povedali so le, da presega ti. povprečno dnevno dozo in dali razumeti, da vsekakor ne gre za posebno veliko količino. Kot rečeno so Cardulla prijavili zaradi posesti in razpečevanja, njegovo ženo pa sumijo, da je sodelovala z njim pri nezakonitem poslu.

Dež, narasle reke, sneg v hribih

Včerajšnji močan in dolgotrajen dež ni povzročil posebnih težav na Goriškem. Civilna zaščita in gasilci so bili sicer pripravljeni na morebitni alarm glede nevarnosti poplav, na srečo pa nobena reka ali potok ni prestopil bregov. Gasilci so prekinili iskanje osebe, ki naj bi predsinoti skočila s Pevmskega mostu v Sočo. Najbrž je šlo za neumno šalo (na policiji ni nihče prijavil izginotja), vsekakor pa bi bilo priročno narasle vode iskanje zaman. Trnovsko planoto je včeraj pobelil sneg, cesta čez Črni vrh pa je bila prevozna le z zimsko opremo. Zaradi dežja in splozkih cest je bilo na Goriškem nekaj prometnih nesreč. Najhujša se je pripetila v Dolu, kjer je 42-letni

Boris Umer iz Trsta, Ul. Pucino 6, z regato zavozil s ceste. Zlomil si je kolk in se bo zdravil 40 dni.

■ Dveh novogoriških dečkov, ki sta se prejšnji petek s kolesom odpeljala od doma v Italijo, po sinoči zbranih informacijah še niso našli. Kot smo poročali, sta 11-letni Tomaž Tell in 14-letni Gregor Gleščič odšla z doma in se z gorskima kolesoma in nahrbtnikoma odpeljala čez mejo. Videli naj bi ju na Krasu, najbrž pa sta se odpeljala še dlje. O njunem izginotju so včeraj obvestili tudi voditelj oddaje »Chi l'ha visto« na 3. mreži RAI, da bi s televizijskim apelom pomagali pri njunem iskanju.

Obvestilo naročnikom na območju Sovodenj

Že kak teden se naročniki na območju Sovodenj, ki prejemajo dnevnik po pošti, pritožujejo zaradi neredne dostave. Pri poštni upravi so nam povedali, da so težave nastale ker so na pošti v Sovodnjah v zadnjih tednih kar nekajkrat zamenjali pismonošo. Novinci se težko znajdejo z naslovi, saj je raznašanje pošte na podeželju precej zahtevna zadeva. Od poštne uprave smo zahtevali, da čimprej poskrbi za redno dostavo poštnih pošilk, kamor sodi tudi naš dnevnik.

razna obvestila

Društvo upokojencev bo 29. decembra priredilo silvestrovanje v domu Delfin v Izoli. Prijave sprejemajo samo še jutri od 10. do 12. ure na sedežu, poverjeniki po vaseh in odborniki društva.

Kmečka zveza obvešča, da zapade 30. novembra rok za vplačilo prispevka za pokojninski sklad in zdravstvo.

Sklad Mitja Čuk in ZSO-SGS vabijo na predavanje psihologinje Jane Hosta na temo Pot od otroštva k odraslosti, ki bo v dveh delih danes in jutri ob 20.15 v mali dvorani Katoliškega doma.

Radio Trst A bo danes v oddaji Na goriškem valu poročal o srečanju z Milanom Kučanom, Cecilijanki, odprtju galerije v Katoliški knjižarni, fotografski razstavi v Števerjanu in drugih prireditvah.

V Milanu Inter - Partizan Beograd za osmino finala pokala UEFA Presing proti Milutinovičevim načrtom

MILAN — Med italijanskimi in jugoslovanskimi ljubitelji nogometa vlada veliko pričakovanje za drevisnjo tekmo osmine finala pokala UEFA med Interjem in beograjskim Partizanom, ki bo ob 20.30 (neposredni TV prenos po Raidue) na stadionu Meazza v Milanu.

Še pred enim mesecem so se nad Interjem zgrinjali temni oblaki. Na zatožni klopi je bila obramba, ki je bila vse prej kot nepropustna. Tudi na evropskem prizorišču Milančani niso blesteli in so se iz Birminghama vrnili s težkim porazom z 2:0. Toda prav odtlej je Trapattonijeva vrsta doživela pravi preporod. Aston Villa je v povratni tekmi šestnajstine finala dobesedno nadigrala, nato pa je doma v zaporedju premagala Parma, Napoli in Milan, se pravi najboljšega novinca v A ligi, državnega prvaka, nato pa še evropskega! Na čelu prvenstvene lestvice je dohitel Sampdoria. Nekateri so pripomnili, da je treba Interjev preobrat pripisati travnatni površini San Sira, ki je v zelo slabem stanju in naj bi zato ustrezal Interjevim nemškim »panzerjem«. Trener Trapattoni se s takšno razlago seveda ne strinja in opozarja na spremembe, po katerih igra zdaj Bergomi kot libero, Mandorlini je uspešno nadomestil Brehmeja (tudi danes ga ne bo), tako da ima Matthäus proste roke pri izvajanju napadov. Skratka, Inter bo danes predvidoma igral s postavo, ki je v nedeljo premagala Napoli.

O Partizanu Trapattoni takole razmišlja: »Med jugoslovanskimi ekipami ima Partizan najboljši napad in je v gosteh zelo nevaren. Lahko računa na nekaj odličnih posameznikov, med temi izstopa Djurdjević, vsi pa zelo dobro obvladajo žogo. Naša taktika mora torej biti v tem, da jih ne pustimo do sapa, potrebne je presing.«

Berti in Zenga menita, da potrebuje Inter drevi izdatno zmago, da bi se obvaroval pred povratnim srečanjem v Beogradu.

Partizan je v 1. jugoslovanski zvezni ligi na 3. mestu s 16 točkami, a za vodilno Zvezdo zaostaja za šest točk. Varovanci trenerja Miloša Milutinovića so v zadnjih dveh kolih premagali nižkega Radničkega, v sobotni anticipirani tekmi pa s 3:0 še Željezničarja. V Milan je moštvo dopotovalo v ponedeljek zvečer, iz Beograda pa pričakujejo še kakih 2.000 navijačev. O tem, s kakšnim spoštovanjem v Partizanovem taboru gledajo na Milančane, pove izjava Vujačića, ki bo danes verjetno pokrival Klinsmanna: »Nimamo kaj izgubiti. Če bomo pač izločeni, nam tega nihče ne bo mogel zameriti, če pa se uvrstimo v naslednje kolo, smo kot generacija že zapisani legendi.«

Milutinović je tekmo analiziral s taktičnega vidika: »Ne smemo dovoliti, da nas bi Inter potisnil v kazenski prostor. Imamo načrt za napad. Prepričan sem, da bomo dosegli gol. Inter v obrambi ni brez šibkih točk.«

Beograščani bodo igrali brez diskvalificirane branilca Milanića.

Vse tekme tudi po TV

Poleg Interja bodo drevi v osmini finala pokala UEFA nastopile še tri italijanske enajsterice. Atalanta bo merila moči s predstavnikom svetovnega prvaka Nemčije, a Köln ima ta čas mnogo poškodovanih mož, med temi tudi reprezentanta Littbarskega. Nasprotno pa bo za Atalanto mogoče lahko igral celo Argentinec Caniggia.

Roma bo na Olimpicu gostila Bordeaux, ki je v Franciji v vrtincu polemik zaradi finančnih malverzacij bivšega predsednika Beza. Bordeaux ima več odličnih igralcev (Batiston, Deschamps, Ferreri, Kieft), a je v prvenstvu šele 12.

Bologna pa bo na Dunaju igral z Admiro Wacker, za katero igra tudi slovenski noogmetas Marko Elsner. Dunajčani so v svojem prvenstvu šele osmi.

SPORED

- Torpedo Moskva (SZ) - Monaco (Fr.)
- Bröndby (Dan.) - Bayer Leverkusen (ZRN)
- Admira Wacker (Av.) - Bologna (It.)
- Anderlecht (Bel.) - Borussia D. (ZRN)
- Köln (ZRN) - Atalanta (It.)
- Inter (It.) - Partizan (It.)
- Roma (It.) - Bordeaux (Fr.)
- Vitesse Arnhem (Niz.) - Lizbona (Port.)

Tako po TV: Admira - Bologna (Raidue ob 18.55); Inter - Partizan (Raidue ob 20.25); Roma - Bordeaux (Raiuno ob 20.25); Köln - Atalanta (Italia 1 ob 20.15).

Čeprav je Kasparov skušal presenetiti Remi tudi v 14. partiji

LYON — Tudi 14. partija dvoboja za svetovni šahovski naslov med Kasparovom in Karpovom se je zaključila z remijem, katerega je včeraj ponudil Kasparov, ki je imel bele figure. Partijo sta prekinila predsonočnim v 40. potezi, včeraj pa je nista niti nadaljevala. To je že 12 remi v 14 partijah, rezultat pa je 7:7. V 15. partiji, ki bo danes, bo bele figure imel Karpov.

Kasparov je tokrat presenetil z redko igro šahovsko otvoritvijo, ki je bila v modi v 19. stoletju. S svojo tretjo potezo je svetovni prvak oživel šahovsko otvoritev. Karpov, ki je na srečanje prišel nekoliko z zamudo, je bil presenečen in je v začetni fazi počasi vlekel poteze. Izvedenci so menili, da je Kasparov skušal predvsem spraviti Karpova v časovno stisko. To mu je do 18. poteze tudi uspelo: sam je porabil 25 minut, a izzivalca uro in 11 minut. Karpov pa je prešel v protinapad in Kasparov je za svojo 19. potezo potrošil 23 minut, saj se je znašel v neugod-

nem položaju. V 23. potezi je moral žrtvovati kvaliteto, dal je trdnjavo za lovca, saj mu je grozil mat. Istočasno je oživil napad na črnega kralja. V 35. potezi je Karpov vrnil kvaliteto in oslabil pozicijo belega kralja v materialno izenačenem položaju.

Šahovska olimpiada

NOVI SAD — Po 9. kolu šahovske olimpiade v Novem Sadu sta vrstna reda naslednja:

MOŠKI: SZ 24,5; Anglija 24; ZRN 23,5; Jugoslavija A, Kuba, ČSFR 23, ZDA, NDR, Bolgarija 22,5; Izrael, Švedska, Islandija, Jugoslavija B, Francija 22; Portugalska, Jugoslavija C, Madžarska 21,5 itd.

ŽENSKÉ: SZ 23; Madžarska 22,5; Kitajska 18 (1); Jugoslavija A 17,5; Bolgarija, Grčija 17; Anglija 16,5 (1); ZRN 16,5; Španija 16 (1); Jugoslavija C, Izrael 16; ZDA, Poljska, Jugoslavija B, NDR, Argentina, Albanija 15,5 itd.

Kvalifikacije za evropsko košarkarsko prvenstvo

Jugoslavija nadigrala Nemce Danes Italija proti Belgiji

SKOPJE — V okviru kvalifikacij za evropsko košarkarsko prvenstvo, ki bo prihodnje leto v Rimu, je Jugoslavija s 120:87 (70:30) premagala Nemčijo.

Streli za Jugoslavijo: Pavičević 2, Perasović 10, Daničević 2, Kukoč 10, Paspalj 31, Obradović 15, Čurčić 8, Pecarski 7, Komazec 19, Savić 16.

Jugoslavija igra v C skupini, v kateri je lestvica naslednja: Jugoslavija 8, Španija 4, Nemčija 2, Anglija 0.

Danes pa bo zaposlena tudi Italija (skupina B), in sicer proti Belgiji. Lestvica B skupine: Italija 6, Nizozemska 4, Belgija 2, Poljska 0.

Kazni za pretep v Vareseju

RIM — Za pretep na tekmi Ranger - Varese je disciplinska komisija italijanske košarkarske zveze izrekla naslednje kazni: za 5 kol je bil diskvalificiran Michael Ray Richardson (Knorr), za dve Clemon Johnson (Knorr), Stefano Rusconi in Franklin Johnson (oba Ranger). Poleg tega so »obžalovanja« bili deležni vsi ostali (igralci, tehniki, maserji, spremljevalci), ki so bili na tekmi izključeni.

Za eno kolo je bil diskvalificiran tudi trener Phonole Marcelletti ter igralce ekipe Banco Sardegna Paul Thompson.

Kankkunen v vodstvu

NEWCASTLE — Po 3. etapi avtomobilskega rallyja v Angliji, zadnji preizkušnji za svetovno prvenstvo, je vrstni red naslednji: 1. Kankkunen (Fin., lancia) 4:07'00"; 2. Sainz (Šp., toyota) po 24"; 3. Eriksson (Šve., mitsubishi) 2'20"; 4. Biasion (It., lancia) 4'58"; 5. Jonsson (Šve., toyota) 6'06"; 6. Auriol (Fr., lancia) 7'28". Rally se zaključuje danes.

Myricks znižali kazen

SEATTLE — Larry Myricks, ameriški atlet, dobitnik bronastega odličja v skoku v daljino na olimpijskih igrah, bo lahko že prihodnje leto tekmoval. Myricks je bil letos trikrat pozitiven na antidoping kontroli in so ga doživljenjsko izključili, sedaj pa so ga pomilostili. Branil se je, češ da je prejel snov (fenilpropanolamina) jemal nehoti, saj naj bi bila v zdravilu proti prehladu.

Z zmago v 5. kolu ženske namiznoteniške B lige v gosteh pri Cardanu al Campo Kras Corium se je povzpел na 2. mesto lestvice

Kras Corium se je z gostovanja pri ekipi Cardano al Campo vrnil kot zmagovalc. Krasovke so odšle na neznani teren, ki ga je bilo treba šele odkriti, da bi osvojile nov par prvenstvenih točk. V tej nalogi so bile zares uspešne. Prva je stopila za mizo Tanja Ravbar in takoj povedla Kras v vodstvo, kar je bilo zelo pomembno zaradi psihološke prednosti. V nadaljevanju srečanja je Biserka Simoneta osvojila kar tri točke. Kot za stavo je premagala nasprotnico Lualdijevo (-1, -5), ki je bila očitno slaba zamenjava odsotnih igralcev gostiteljic. Z ostalima dokaj dobrima nasprotnicama Speltovo in Basianijevo je vodila precej izenačen boj. Krasovka se je odlikovala z dobro premišljeno taktiko, skratka, Biserka je inteligentno premagala tekmici. K zmagi Krasa Corium je točko prispevala tudi Monika Radović: skoraj brez truda je pregazila Lualdijevo, ki je morala očitno igrati pod silo razmer.

Z zmago v 5. kolu so se krasovke povzele na 2. mesto lestvice. Prvouvrščenega Recoara seveda ne bodo mogle doseči, pač pa so se »odlepile« od zasledovalcev Turbiga in Cardana. Dobili smo tudi pravi izid med slednjima ekipama iz 1. kola, tako da se je spremenil tudi vrstni red na lestvici. Krasu Corium sledita Ora in Turbigio. S Turbigio se bodo krasovke srečale 9. decembra

bar 2:0 (21:18, 23:21); Lualdi - Radović 0:2 (3:21, 3:21); Bassanini - Simoneta 0:2 (19:21, 15:21).

OSTALI IZIDI 5. KOLA SKUPINE A: Canottieri Lecco - Ora Auerplatter 2:5; Karneid Bocen - Recoardo Agostini Bocen 0:5; Turbigio počitek.

LESTVICA: Recoaro - Agostini Bocen 10, Kras Corium 6, Turbigio, Ora Auerplatter 4; Canottieri Lecco, Cardano al Campo 2; Karneid Bocen 0.

MOŠKA B-2 LIGA

Prvo mesto na lestvici po 5 kolih je velik uspeh Krasove moške postave, ki igra v letošnjem prvenstvu v B-2 ligi kot novinec. Kras je doma nadigral močnega tekmeča Brescio s 5:0, v nadaljevanju prvenstva (8. 12.) pa ga čaka težko gostovanje pri Villazzanu, ki je prav tako kot Kras lani napredoval v višjo ligo.

IZIDI 5. KOLA SKUPINE C: Duomo Folgore Treviso - Azzurra Gorica 4:5, Kras Zgonik - Volta Bresciana 5:0, Lanterna Bleu Padova - Lega Nazionale 5:0, Alto Adige Bocen - Cassa Rurale Villazano 3:5.

LESTVICA: Kras Zgonik 10; Cassa Rurale Villazzano 8; Lanterna Bleu Padova, Alto Adige Bocen, Volta Bresciana 6; Azzurra Gorica 4; Lega Nazionale Gorica, Duomo Folgore Treviso 0.

ŽENSKA C LIGA

5:0 za Recoaro Agostini iz Bocna v zadnjem kolu prvega dela ženske C lige: s tem izidom sta se morali sprijazniti mlajši pionirki Krasa Katja Milič in Erika Ra-

dović, čeprav so pri Krasu upali vsaj na kakšen dobljen set. Vendar pa sta obe krasovki pokazali dobro igro. Proti najboljši nasprotnici Recoara De Luganovi (št. 1 med starejšimi pionirkami) sta pokazali precej osvojenega znanja (Milič -17, -18; Radović -16, -18). Seveda pa so bile nasprotnice premočne za mlade krasovke in končni izid v korist gostiteljic je povsem realen.

RECOARO BOČEN - KRAS ACTIVA 5:0

De Tommaso - Radović 2:0 (21:4, 21:7), DeLugan - Milič 2:0 (21:17, 21:18), De Tommaso-Sartorelli - Radović-Milič 2:0 (21:6, 21:16); De Tommaso - Milič 2:0 (21:15, 21:17); De Lugan - Radović 2:0 (21:16, 21:18).

V prvenstvu C lige je prišlo do odstopa. Nadaljnemu tekmovanju se je odpovedal veronski Monte Baldo. V konkurenci ostaja tako le pet ekip. V povratnem delu (5. 1. 91) bodo krasovke igrale s prvouvrščenim Azzurro.

IZIDI 5. KOLA SKUPINE C: Azzurra Gorica - Zinella Bologna 5:0, Recoaro Bocen - Kras 5:0, Chiadino počitek.

LESTVICA: Azzurra Gorica 8; Recoaro Agostini Bocen, Zinella Bologna 4; Kras Activa, Chiadino Trst 2.

Deželni turnir osnovnošolcev

Uspešen nastop štirih predstavnikov zgoščenega namiznoteniškega društva na deželnem turnirju za osnovnošolce v Trstu lahko uokvirimo z ljudskim rekom »iz malega raste veliko«. Med osnovnošolkami je zmagala krasovka Nina Milič, 3. je bila Nataša Milič pred klubsko soigralko Jano Obad. Krasov »moški« predstavnik Roby Pavletić je osvojil 3. mesto. Najmlajši krasovci so se izkazali že v predhodni fazi tekmovalja, na pokrajinskem turnirju, s katerega so se uvrstili na deželni turnir, kjer so ponovno potrdili svoje igralske spretnosti. Turnir je idejno zasnovan in vodil prizadevni sodnik Adriano Piani pod pokroviteljstvom pokrajinske namiznoteniške zveze, ki je prispevala pokale in praktične nagrade. Telovadnica je gostoljubno nudila COŠ Conti iz Trsta. Običajno se tekmovalja za neregistrirane člane društev končujejo na deželni ravni, letos pa je predviden sredi maja še meddeželni turnir z udeležbo vrstnikov iz Slovenije. Na tem turnirju bodo imeli pravico do nastopa prvi trije z nedeljskega tekmovalja. (J. J.)

Na sliki: Doljakova in Coljeva, ki tudi igrata v C ligi. (Foto M. Magajna)

Zadnji letošnji organizacijski napor lonjerske Adrie Resim

Z izredno uspešno preizkušnjo v ciklokosu (na sliki M. Magajne) je lonjerski kolesarski klub Adria Resim zaključil letošnje sezono organizacije dirk. V slabem, vetrovnem vremenu se je na startu v Lonjerju predstavilo okrog 60 tekmovalcev iz treh Benetij in iz Slovenije, ki so se pomerili na dveh ločenih dirkah. Juniorji in mladinci ter starejši cikloamatjerji so v 45 minutah prevozili 10 krogov na izredno naporni progi, zmagal pa je »stari« Barattin, ki že dolga leta gospodari na dirkah v ciklokosu za trofejo Al Fogolar. Dobro so se tu odrezali tudi kolesarji kranjske Save, ki so se masovno, kot vedno, udeležili tega tekmovalja in zasedli s Kosmačem prvo mesto med mlajšimi mladinci.

V starejši kategoriji, v kateri so dirkali člani in mlajši cikloamatjerji, ki so v eni uri prevozili 14 krogov, se je vnel boj med velikima protagonistoma ciklokrosa, bivšima državnima reprezentantoma Dal Grandejem in del Biancom, ki se je zaključil z zmago prvega po izredno bor-

Zamenjal je Mazzoneja Galeone spet pri Pescari

PESCARA — Giovanni Galeone, ki je bil v obdobju najhujših težav tržaškega nogometnega drugoligaša skupaj z Adrianom Buffonijem resen kandidat za naslednika na Giacominijevi klopi, je od včeraj trener Pescara. Galeone je prevzel mesto Carla Mazzoneja, ki je odstopil v ponedeljek zvečer. Mazzone je svoj odstop utemeljil s trditvijo, da ekipa po njegovem mnenju ne more doseči napredovanja v A ligo. Doslej je Pescara izbojevala samo deset točk (dve zmagi, šest neodločenih izidov). Galeone pa je ob prevzemu nove odgovornosti izjavil, da tehnični nivo ekipe ne opravičuje društvenih ambicij po napredovanju v A ligo.

Galeone je leta 1987 prav s Pescara dosegel napredovanje v A ligo, društvo pa je zapustil leta 1989, ko je Pescara spet izpadla iz lige. Nato je treniral še v Comu.

Bo Maradona res igrat za Marseille?

BONN — Potem ko je izjavil, da bo ob koncu sezone zapustil Neapelj, se veliko razpravlja o tem, za koga bo igral Maradona. Po besedah nizozemskega trenerja Haana, s katerim se je sešel, naj bi se Maradona v prihodnjih dneh sestal s tehničnim vodjo francoskega kluba Marseillea Franzem Beckenbauerjem. Francoski klub naj bi Maradoni ponudil angažma v višini 13 milijard in pol lir. Poznavalci opozarjajo na dejstvo, da je Maradona že zamenjal svojo športno »gardero« in je zdaj pristaš Adidas, to je firme, ki je last bogataša Tapijea, predsednika Marseillea.

Za Argentina se potegujejo tudi Japonci, ki bodo leta 1992 uvedli profesionalno ligo.

Borsano na zatožni klopi

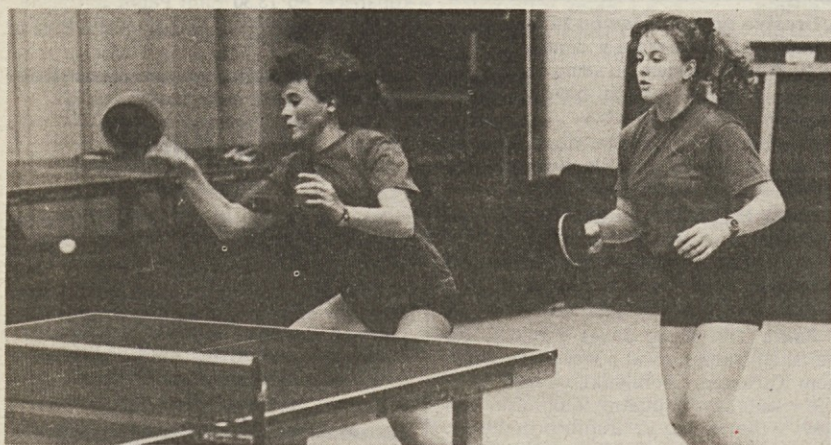
RIM — Predsednik Torina Gianmaria Borsano se bo moral zaradi svojih izjav na račun sojenja Tullia Laneseja na nedeljski tekmi med Torinom in Milanom zagovarjati pred disciplinsko komisijo. Po splošni oceni je Lanese sodil slabo, kar pa seveda še ne opravičuje Borsanovih sumov, da »sodniki ščitijo interese velikih društev«.

Maxicono boljši od CSKA

RAVENNA — V prvi tekmi svetovnega klubskega odbojarskega prvenstva (v skupini, ki igra v Ravenni) je Maxicono Parma s 3:1 (12:15, 15:4, 15:5, 15:11) premagala moskovski CSKA.

Derbi Olimpiji

LJUBLJANA — V 18. kolu 1. zvezne jugoslovanske lige v hokeju na ledu je Olimpija s 4:3 (1:0, 2:2, 1:1) premagala Jesenice. Gole za Olimpijo so dosegli Vnuč 2, Kotreč in Zupančič, a za Jesenice Horvat, Razinger in Hafner.

V mladinskih nogometnih prvenstvih zmage naraščajnikov Brega, Primorja in Juventine

Under 18: Primorje prvo na lestvici!

NA TRŽAŠKEM
UNDER 18
PRIMORJE - MONTEBELLO 3:2
BREG - CAMPANELLE 1:1

OSTALI IZIDI
Costalunga - Fortitudo 3:2, Edile Adriatica - Chiarbola 1:4, Domio - Azzurra 4:1, S. Andrea - Olimpia 3:1, Muggesana - S. Nazario 1:0. Opicina je bila prosta.

LESTVICA
PRIMORJE 12 točk, Fortitudo in Muggesana 11, S. Andrea 9, Costalunga in Domio 8, BREG, S. Nazario in Montebello 7, Campanelle 5, Olimpia 4, Opicina 3, Azzurra 1.

PRIHODNJE KOLO
S. Nazario - Opicina, Campanelle - Muggesana, Olimpia - BREG, Azzurra S. Andrea, Chiarbola - Domio, Montebello - Edile Adriatica, Fortitudo - PRIMORJE. Costalunga je prosta.

Cicibani Sovodenj se prebijajo proti vrhu razpredelnice

NARAŠČAJNIKI
DON BOSCO - PRIMORJE 0:3 (0:1)
STRELCI: Kristjan Pahor, Emili, Savi

PRIMORJE: Franza, Puntar, Aldo Pahor, Natalichio, Gherbassi, Sardoč, Digovich, Štolfa, Zachigna, Kristjan Pahor, Bembič, Savi, Emili.

Naraščajniki Primorja nadaljujejo z dobrom igro. V zadnjih šestih tekmah so dobili zmago. Tokrat so premagali sicer šibkega nasprotnika, igra pa predvsem zaradi slabega oigrišča ni bila najboljša.

Naši so bili skozi vso tekmo v premoči. V prvem polčasu so prešli v vodstvo s Kristjanom Pahorjem, ki je po lepem predlošku z desne strani in zaradi negotovosti obrambe lepo zadel. Tekma se je nadaljevala brez večjih priložnosti. V drugem polčasu so gostitelji odločneje pritiskali in se podali v napad. Franza je lepo ubranil nevaren strel. Takoj zatem so rdečerumeni podvojili z Emilijem, ki je po napaki obrambe realiziral z volejem. Kmalu nato je Savi z lepim strelom še tretjič premagal nasprotnikovega vratarja. (Maxi)

FORTITUDO - BREG 1:2 (1:0)
STRELEC za BREG: Reja 2.

BREG: Iztok Rapotec, Cuk (Gropaz-zi), Strain, Laurica, Reja, Švab, Bajec, Črt Rapotec, Mauri, Pavletič, Švara.

Prav tako kot prejšnjo nedeljo, so morali Brežani tudi tokrat nadoknaditi prednost gostov, ki so povedli v polovici prvega polčasa in sicer tako, da so hitro izvedli prosti strel za dvomljiv prekršek Reje nad domačim igralcem. Naši so imeli stalno teritorialno premoč. Igrali so pretežno na polovici gostiteljev, vendar niso utegnili prodreti do njihovih vrat.

V prvih desetih minutah drugega polčasa so se »modri« prebudili in kar dvakrat zatresli nasprotnikovo mrežo. Prvič je Reja zadel po kotu Straina, drugič pa po zaslugi Maurija, ki je preigral nekaj nasprotnikov in podal v sredino, kjer je Reja spretno prelisičil domačega vratarja. (Luka)

ZAULE - ZARJA ADRIAIMPEX 0:0
ZARJA: Beani, Savron, Doz, Martin-ganno, Renčelj, Castellano, Passanisi, Sai, Ugo, Dilizza, Ingio, Moreu, Lonis, Nacson, Kariš.

V nedeljo je bazovska enajsterica zelo dobro opravila svojo nalogo, saj je proti drugouvršeni ekipi iztržila točko v gosteh. Slabo igrišče je onemogočilo gostom, da bi predstavili tisti nogomet, ki so ga pokazali na prejšnjih tekmah. Naši so bili skozi vso tekmo boljši od domačinov in predvsem v drugem polčasu so izpeljali nekaj nevarnih akcij v napadu. Zarja je v drugem delu tekme še bolj napadala in si ustvarila tudi dve lepi priložnosti z Renčeljem in Ingoiem. Tekma se je tako končala brez gola in naši so na težkem gostovanju iztržili točko. Zahvalo si tokrat zaslužijo predvsem Savron, Martinganno in Beani. (Rest)

OSTALI IZIDI
S. Andrea - S. Luigi 0:4, Portuale - CGS 0:0, Domio - Olimpia 0:3, Costalunga - Campanelle 3:1, Opicina - Chiarbola 0:1.

LESTVICA
Chiarbola 16 točk, Olimpia in S. Luigi 15, Zaule 14, Costalunga in CGS 13, PRIMORJE 12, BREG 10, ZARJA 8, Opicina 7, Domio, Fortitudo in Campanelle 5, S. Andrea, Don Bosco in Portuale 4.

PRIHODNJE KOLO
Chiarbola - Zaule, Campanelle - Opicina, PRIMORJE - Costalunga, Olimpia - Don Bosco, BREG - Domio, CGS - Fortitudo, S. Luigi - Portuale, ZARJA - S. Andrea.

NAJMLAJŠI
Skupina A
FORTITUDO - PRIMORJE 0:2

OSTALI IZIDI
Costalunga - Servola 1:1, Montebello - Triestina 0:7, Domio - S. Giovanni 0:4.

LESTVICA
S. Giovanni 19 točk, Triestina in Costalunga 16, PRIMORJE 9, Fortitudo in Domio 7, Servola 6, Montebello 0.

PRIHODNJE KOLO
PRIMORJE - Domio, S. Giovanni - Montebello, Triestina - Costalunga, Servola - Fortitudo.

Skupina C
ZARJA ADRIAIMPEX - CGS 2:3 (1:2)
STRELCA za ZARJO: Jurinčič, Cocevri.

ZARJA: Bellafontana, Razman, Ražem, Tence, Cocevri, Kocman, Caenazzo, Gregori, Jurinčič, Possega, Pusini, Poropat, Lipovec, Jerman, Križmančič.

Če bi se tekma končala pri neodločenem rezultatu, bi izid bolj resnično odražal dogodke na igrišču.

Ekipi sta si bili dejansko enakovredni, na eni in drugi strani so nogometaši ustvarili vrsto priložnosti, gostje pa so znali izkoristiti priložnost več od gostiteljev. »Rdeče-beli« so resnično imeli terensko premoč, nasprotnik pa je s hitrimi protinapadi spravil v zadrego zarjono obrambo. Kljub razmočenemu terenu je tekma potekala na uspešnem tehničnem nivoju, tako da smo prisostvovali res dopadljivi igri. (P. B.)

OSTALI IZIDI
S. Nazario - Opicina 2:1, Don Bosco - Esperia 2:1. Campanelle so bile proste.

LESTVICA
CGS 14 točk, Campanelle 10, ZARJA 9, S. Nazario 8, Opicina 7, Don Bosco 4, Esperia 0.

PRIHODNJE KOLO
Campanelle - ZARJA, CGS - Don Bosco, Esperia - S. Nazario. Opicina je prosta.

ZAČETNIKI
Skupina A
ZARJA ADRIAIMPEX - CHIARBOLA 1:6 (0:2)
STRELEC za ZARJO: Ban.

ZARJA: Danieleto, Jozza, I. Sik, Jercog, Lorenzi, Domio, Ban, Tenze,

Ota, Čurman, Sancin, D. Sik, Baldi, Gregori.

Le v prvem polčasu je mladim zarjanom delno uspelo zoperstaviti se močnejšemu nasprotniku. V drugem polčasu pa so imeli večje težave pri zaustavljanju gostov, ki so še štirikrat premagali Danieleto. Kljub porazu pa se v vrstah Zarje Adriaimpex opaža stalen napredek pri vključevanju posameznega igralca v ekipno igro. (P. B.)

OSTALI IZIDI
Fani - Soncini A 0:5, Esperia - Opicina B 1:3, Fortitudo A - Ponziana A 0:1, S. Andrea - Domio 1:0, S. Sergio - Muggesana 3:0, Portuale - Altura 6:0. PRIMORJE je bilo prosto.

LESTVICA
Portuale 16, Soncini A 14 točk, Fortitudo A 12, Ponziana A 10, S. Andrea 9, S. Sergio in Chiarbola 8, Domio 7, PRIMORJE, ZARJA in Opicina B 6, Altura 4, Fani in Esperia 3, Muggesana 2.

PRIHODNJE KOLO
Altura - PRIMORJE, Muggesana - Portuale, Chiarbola - S. Sergio, Domio - ZARJA, Ponziana A - S. Andrea, Opicina B - Fortitudo A, Soncini A - Esperia. Fani je prost.

CICIBANI
Skupina B
BOR - FANI OLIMPIA A 2:0
S. LUIGI A - PRIMORJE 4:1

OSTALI IZIDI
Roianese - S. Andrea 5:3, Portuale - S. Vito 13:0, Esperia - Don Bosco 3:5.

LESTVICA
S. Luigi 14 točk, Roianese 12, BOR 10, PRIMORJE 8, S. Andrea 6, Olimpia in Portuale 4, Don Bosco in S. Vito 2, Esperia 0.

PRIHODNJE KOLO
PRIMORJE - BOR, Don Bosco - S. Luigi, S. Vito - Esperia, S. Andrea - Portuale, Fani - Roianese.

MLAJŠI CICIBANI
Skupina A
BOR - S. LUIGI B 1:0

OSTALI IZIDI
Altura - S. Giovanni 1:5, Esperia B - Fortitudo 0:4, Esperia - Zaule 9:0, Ponziana - Costalunga 3:0.

LESTVICA
Esperia 12 točk, Ponziana 10, S. Giovanni 9, Altura in BOR 8, Fortitudo 5, Costalunga, S. Luigi in Zaule 2, Opicina B 0.

PRIHODNJE KOLO
Zaule - Ponziana, Fortitudo - Esperia, S. Giovanni - Fortitudo B, S. Luigi B - Altura, Costalunga - BOR.

NA GORIŠKEM
NARAŠČAJNIKI
NATISONE - JUVENTINA 0:2 (0:0)
STRELCA: Marco Dario in Peter Gergolet.

JUVENTINA: Peric, Florenin, Marvin, Peteani, Peršolja, Dario, D. Gergolet.

let, Kobal, Ferfolja (Lorusso), P. Gergolet (Trampuš), Todde; (Scimone).

Čeprav brez štirih standardnih igralcev in na blatnem igrišču je združena ekipa izbojevala četrti zaporedni pozitivni rezultat. Za naše igralce tekma se ni začela najboljšo, saj so domačini večkrat ogrožali vratarja Perica, ki je bil skupaj z Dinom Peršoljo najboljši na igrišču.

V drugem polčasu so naši igrali bolj zbrano in že v uvodnih minutah z Dario prešli v vodstvo, ki so ga z lepim strelom Petra Gergoleta še povečali in s tem zapečatili izid srečanja. (A. F.)

IZIDI 8. KOLA
Azzurra - Aris S. Polo 2:1, Corno - Cormonese B 1:3, Muggesana - San Nazario 0:0, San Sergio - Pro Gorizia 1:3, San Michele - Gradese 2:2, Lucinico - Natisone 1:1, počivali sta ekipi Juventina in Staranzano.

LESTVICA
Pro Gorizia 14, Muggesana 12, Gradese, San Michele in JUVENTINA 9, Staranzano, San Sergio in Cormonese B 8, San Nazario 7, Aris S. Polo 6, Lucinico in Corno 5, Natisone in Azzurra 3.

NAJMLAJŠI
IZIDI 8. KOLA
Itala S. Marco B - JUVENTINA 0:3, Pro Farra - Isontina 0:1, Mossa - Corno 1:1, Natisone - Azzurra 1:2, Lucinico - Sanrocchese 2:2, počivala je ekipa Mossa.

LESTVICA
Azzurra 11, JUVENTINA, Pro Romans in Sanrocchese 9, Lucinico 8, Corno, Isontina, Natisone in Itala S. Marco B 5, Pro Farra 4, Mossa 2.

ZAČETNIKI
IZIDI 9. KOLA
Isontina - Corno 1:0, Natisone - Azzurra 0:2, Pro Romans - Cormonese B 0:1, Itala S. Marco B - Itala S. Marco A 0:5, Cormonese A - SOVODNJE 3:1, Mossa - Sanrocchese 1:0, Lucinico - Sagrado 6:0. Počivala je ekipa Medea.

LESTVICA
Cormonese A 16, Sanrocchese 15, Itala S. Marco A 14, Isontina 13, Lucinico 10, Azzurra in SOVODNJE 9, Mossa, Medea in Natisone 7, Pro Romans 6, Cormonese B 5, Corno 4, Itala S. Marco B 2, Sagrado 0.

CICIBANI
ZAOSTALE TEKME
Cormonese A - Isontina B 4:1, Isontina B - Audax 5:0, Borgo S. Anna - Isontina B 1:2.

IZIDI 8. KOLA
SOVODNJE - Azzurra 4:2, Isontina B - Pro Gorizia 3:2, Itala S. Marco B - Borgo S. Anna 0:4, Lucinico - Audax 2:0, Sanrocchese - Cormonese A 1:5.

LESTVICA
Lucinico in Isontina 12, Cormonese A 10, Azzurra 8, SOVODNJE 6, Borgo S. Anna in Sanrocchese 5, Pro Gorizia in Itala S. Marco B 2, Audax 0.

Druga zaporedna dvojna zmaga Krasovih rokometašev in rokometašic Kras Trimac na vrhu lestvice C lige

Napad rokometašev Krasa na tekmi proti Mestrinu (foto Magajna)

Za rokometaše Krasa Trimac je letošnji začetek prvenstva vsekakor spodbuden, saj so v prvih dveh kolih obakrat zmagali. Seveda je prezigodaj, da bi z gotovostjo ocenili možnosti, ki jih ima letos krasova ekipa. Počakati je treba še na srečanju z močnimi in izkušnimi ekipami, čeprav je treba priznati, da sta obe moštvi, ki jih je Kras doslej premagal, (Fides in Mestrino), vse prej kot povprečni. Na dlan pa je, da je igra krasovcev postala mnogo bolj racionalna in zrela v primerjavi s prejšnjimi sezonami. To je prišlo do izraza tudi na sobotnem gostovanju v Rubanu proti Mestrinu, kjer bi jo naši prav gotovo skupili, ko bi zaigrali na bolj emotiven način, kot so to počeli še nedavno.

Gabrijel Raseni, ki je na srečanju z Mestrinom prevzel vlogo kapetana krasove ekipe - Aleksu Miliču zaradi paradoksalnih birokratskih zapletov pri njegovi registraciji na federaciji ni bilo dovoljeno igrati - se je takole izrazil: »Tekma proti Mestrinu se je izkazala za mnogo naporejšo, kot smo pričakovali. Prvi polčas smo sicer nadigravali domačine, nato pa nam je popustila koncentracija in naša prednost je skopnela. Največ napak smo delali v napadu, in ker celih petnajst minut nismo dali gola, so nasprotniki to izkoristili in uspelo jim je tudi izenačiti. V teh trenutkih se je še kako čutila odsotnost dobrih napadalcev, kot sta Brissi in Milič. Ko pa je Mes-

trino celo prešel v vodstvo in je vse kazalo, da nam je športna sreča obrnila hrbet, smo ohranili hladno kri in menda s tem tudi presenetili nasprotnine, ki so že mislili, da jim zmaga ne more več uiti. V zadnjem delu tekme pa nam igralci Mestrine niso mogli več dati gola, za kar ima veliko zaslug tudi naš vratar, medtem ko smo mi s treznejšo igro lahko spet obvladali dogajanje na igrišču, in tako med drugim dokazali večjo zrelost od nasprotnikov.«

»Sodeč po tem, kar smo pokazali, na začetku tega prvenstva in glede na ostale ekipe, ki letos igrajo z nami v C ligi, menim, da nam bo uspela visoka končna uvrstitev. Nismo pa še popolnoma uigrani, zlasti v napadu ne, kar bomo skušali popraviti z medtedenskimi treningi.«

IZIDI: Cus Udine - Oriago 21:11, Fides - Quarto d'Altino 22:20, Nardi - Jolly 20:17, Mestrino - Kras Trimac 16:18, Tassina - Cividin 24:26, S. Donà je bil prost.

LESTVICA

1. Cus Udine	4 2 2 0 0	41:25
2. Kras Trimac	4 2 2 0 0	42:35
3. Cividin Trst	4 2 2 0 0	53:47
4. San Donà	2 1 1 0 0	25:17
5. J. Campoformido	2 2 1 0 1	32:28
6. Nardi Vitt. V.	2 1 1 0 0	20:17
7. Fides S. Vito	2 2 1 0 1	41:44
8. Quarto d'Altino	0 2 0 0 2	34:37
9. Mestrino PD	0 2 0 0 2	39:45
10. Tassina RO	0 2 0 0 2	32:41
11. Oriago Dolo	0 2 0 0 2	28:51

PRIHODNJE KOLO
Cividin - Nardi, Kras - Tassina, Quarto d'Altino - Mestrino, Oriago - Fides, S. Donà - Cus Udine. Jolly je prost. (Pjotr)

ŽENSKA C LIGA

PALLAMANO NIEVO - KRAS 9:21
KRAS: Calzi, Bizjak 2, K. Marzetti, Natural 10, Kozlovčič, Citter 3, Ferluga 2, Jagodic 4, T. Marzetti, Foschini, Ukmar.

V drugem kolu rokometne C lige so krasovke dosegle v gosteh visoko zmago proti ekipi iz San Donaja. Tokrat so naša dekleta zaigrala zares odlično, tako v napadu kot v obrambi. Pri tem pa je še posebno opaziti, da postajajo iz dneva v dan vedno bolj uigrane in samozavestne.

Krasovke so takoj na začetku prevzele vajeti igre v svoje roke, tako da so v kratkem že vodile s petimi zadetki. Kljub že visokemu vodstvu so naše nadaljevale s koncentrirano in zagrizeno igro. Gradile so uspešne napadalne akcije, poleg tega pa je bilo za nasprotnice nemogoče prodreti skozi dobro obrambo 3:2:1, ki je sad specifičnih vaj na treningih in navodil trenerja Božiglava.

Tudi tokrat se je v protinapadih izkazala zlasti Naturalova, katere orožje je v prvi vrsti hitrost. Nekaj lepih zadetkov so naše dosegle tudi s dobrimi podajami pivotu in sicer Citterjevi, ki je bila tako večkrat uspešna. Naše so torej tudi to tekmo zares zasluženo zmagale, in upati je, da bodo s tako igro krasovke še nadaljevale. Prihodnje srečanje bodo odigrale na domačem igrišču v soboto, 1. decembra, ob 19. uri, proti ekipi Coletti iz Trevisa. (Tanja)

Prvi poraz Jadrana Farco

DIANA GORICA - JADRAN FARCO 84:76 (38:43)

JADRAN FARCO: Oberdan 10 (4:5), Gerli, Crisma 14 (1:1), Škerk 13 (4:5), Perlot 1 (1:3), Lesica, Sosti, Paulina 14 (4:5), Stanisa 6, Smotlak 18 (4:4).

PON: Oberdan in Smotlak. TRI TOČKE: Crisma 1.

Jadranovci so v 6. kolu mladinskega prvenstva 1. skupine prvič izgubili. Naši so bili do dveh minut pred koncem srečanja stalno v vodstvu, nato pa so povsem popustili in tudi zasluženo izgubili.

Naši so bili očitno utrujeni od nastopa dan prej s članskim moštvom. Gre namreč omeniti, da je okostje mladinske ekipe sestavljeno od igralcev, ki nastopajo tudi s člani. Neverjeten poraz proti Goccii di Carnia je bil verjetno vzrok slabega nastopa, vsaj v zadnjih minutah, tudi v Gorici. Od jadranovcev nihče ni igral zadovoljivo, razen Aleksa Smotlaka, ki je bil zelo natančen v napadu.

obvestili

ŠD BREG - SMUČARSKI ODSEK organizira sejem rabljene smučarske opreme, ki bo v soboto, 1., in v nedeljo 2. decembra, v dolinski telovadnici. V soboto od 14. do 19. ure; v nedeljo od 10. do 13. in od 16. do 18. ure.

SK BRDINA priredi 3. 4. in 5. decembra sejem rabljene smučarske opreme istočasno s knjižnim sejmom, ki ga organizira openska knjižnica »P. Tomažič in tovariši«. Urnik sejma od 16. do 20. ure v Prosvetnem domu na Opčinah. Zbiranje rabljene opreme bo v petek, 30. nov. od 19. do 21. ure na sedežu kluba, Proseška ul. 131 - Opténe.

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 7.00.- din, naročnina za zasebne mesečno 70.- din, polletno 390.- din, letno 780.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglas: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglasi: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

sreda, 28. novembra 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Walesa se z dobršno mero retorike pripravlja na balotažo s Tyminskim Šef poljske vlade Mazowiecki dokončno potrdil svoj odstop

VARŠAVA — Lech Walesa nedvomno ne prikriva svoje ga veselja nad volilno zmago, čeprav izjavlja, da ni taka, kakršno je pričakoval. Nedvomno pa je tudi, da se pri tem poslužuje dokajšnje mere retorike, kot bi se želel s tem opravičiti Mazowieckemu za poraz. Mazowiecki (na sliki AP) je namreč dokončno potrdil, da bo odstopil z mesta ministrskega predsednika. Prav na ta račun pa je Walesa na včerajšnji novinarski konferenci še poslednjič presenetil: dejal je, da se ne bi udeležil balotaže, v primeru, da bi na drugo mesto izvolili njegovega neposrednega nasprotnika namesto Tyminskega in da bi raje podprl Mazowieckega.

Tolikšni velikodušnosti verjame le malokdo, še najmanj pa predsednik senata Geremek, ki Walesi pripisuje »zasluge« za volilni uspeh Tyminskega. »Pojav Tyminski je kratko malo ključ poljske krize in živ dokaz, da je Walesa vodil protislovno in nedosledno volilno politiko. V vseh post totalitarnih režimih se pojavijo težnje po avtoritarizmu, Walesova želja po absolutni oblasti pa je toliko nevarnejša, saj smo od komunističnega režima podedovali le politično puščavo,« je pojasnjeval Geremek.

Medtem se še marsikdo sprašuje, kdo v resnici je Stanisław Tyminski, svetovno časopisje pa je začelo pravo tekmo za čim večjo senzacijo na njegov račun. Zaenkrat je gotovo eno: v Kanadi, kjer je najdlje živel, ga ne pozna nobena uglednejša osebnost iz izseljenske srenje. Njegovo anonimnost potrjuje tudi izredno nizko število glasov, ki jih je dobil na izseljenskih voliščih. Kdor pa ga le pozna, govori o njem kot o izredno energičnem in živčnem človeku, ki žolčno sovraži komunizem in goji skrajno nacionalistična čustva, vse to na podlagi dobro naloženih kapitalov.

Po nočnem napadu in uboju petih vojakov Izrael bombardiral palestinske položaje

V Milanu karabinjerji zasegli 27 kg kokaina

MILAN — V širokopotezni akciji, ki je trajala že od začetka junija, so milanski karabinjerji aretirali pomembnega kurirja droge. Gre za 41-letnega ameriškega državljana italijanskega porekla Salvatoreja Marina, ki v mednarodnih krogih velja za pravega manadžerja kokaina. Skupaj z Marinom so končale za zapahi še tri druge osebe.

Marino je že pred tedni pripotoval v Milan, kjer je imel majhno stanovanje v tretjem nadstropju nekega luksuznega bloka. Ko so pri vratih pozvonili karabinjerji, se je zlikovec zatekel na balkon z namenom, da bo preko balkona spodnjega stanovanja pobegnil. Pri sebi je imel 27 kilogramov kokaina, ki bi mu na trgu navrgel več kot 15 milijard lir. Kljub veliki gibčnosti pa je bil akrobatski skok za Marina usoden, tako da je namesto na sosedovem balkonu pristal na asfaltu prav pred avtomobilom karabinjerjev. Pri padcu si je precej poškodoval kolk in roko, zato so ga sprejeli v bolnišnico, kjer leži v močno zastraženi samici.

V Marinovem milanskem stanovanju so organi javni varnosti našli poleg mamila tudi zajeten svezhen najrazličnejših osebnih dokumentov. Mož ni doslej nikoli imal opravka z oblastjo, veliko je potoval največkrat v Švico, Veliko Britanijo in Španijo in se vselej nastanil v najboljših hotelih. Včeraj se je odpravil na Florido, vendar so mu italijanske oblasti prekrizale načrte.

Metan za gretje dražji za 70 lir

RIM — Če smo v prejšnjih tednih pridno beležili nihanja cen naftnih derivatov, moramo torkat zabeležiti tudi povišek v ceni metana. Cena plina bo poskočila za 67,8 lire na kubni meter.

Povišek so sprejeli z odlokom, ki je bil že objavljen na Uradnem listu, medministrskega komiteja za cene. Prav zaradi tega je povišek že v veljavi. Pri tem pa velja tudi omeniti, da bo povišek zadeval izključno »mestni« plin metan (je torej izključen plin v jeklenkah), ki ga uporabljamo za gretje. Poviški torej ne veljajo za metan, s katerim kuhamo in segrevamo vodo.

1991: trinajst srečnih priložnosti za italijanske ljubitelje loterij

RIM — Nikar si ne delajmo utvar, spaček Fantastico 1990 bo imel naslednika, saj se bo tudi 1991. leta ponovila na italijanskih televizijskih ekranih sobotna priprava na...loterijo. To je namreč razvidno iz dokončnega seznama, ki ga je pravkar sprejelo finančno ministrstvo, oziroma tisti izvedenci, ki določajo, koliko loterij bo v Italiji.

V prihodnjem letu jih bo kar trinajst. Z vsako plačo si bomo lahko privoščili nakup srečke, ki naj bi nam zagotovila koš milijard, čeprav so te bajne vsote iz prav take snovi kot sanje. Prve srečneže bomo imeli v naši sredi že 3. februarja, ko bodo izžrebali srečno sosledje številčk pustne loterije v Iglesiasu. Tej bodo sledile loterije vezane na bolj ali manj pomembne dogodke italijanskega kulturnega življenja (Festival v Sanremu, popevkarški natečaj Caniglia v Sulmona, srečanje umetnikov »Francesco Speranza« v Bitontu, nogometno prvenstvo A lige, gran prix v Monzi, regata pri Palermu, mednarodna regata na Gardskem jezeru, zgodovinska regata v Benetkah, »Palio« v Astiju, gledališke predstave v stari Caserti, italijanski maraton v Carpiju ter že omenjena oddaja Fantastico 1991).

Brezupen boj z ognjem

Gasilci se že dva dni zama borijo z ognjem, ki je zajel rezervoarje z gorivom na letališču v Denverju (Telefoto AP)

Ljubiša Vrbanić ni ubil duhovnika

ASTI — Balistična preiskava je dokazala, da jugoslovanska državljana Ljubiša in Mišo Vrbanić nista umorila duhovnika Guglielma Alessia, ki je bil župnik v kraju Cortazzone D'Asti. Preiskava je vsekakor dokazala le to, da »Manolo« in njegov brat nista streljala na duhovnika iz pištole, ki sta jo imela pri sebi, ko so ju aretirali. Kljub temu pa bi duhovnika lahko umoril kak drugi član zloglasne Manolove tolpe.

Ljubiša Vrbanić je vsekakor že po aretaciji pri Beogradu priznal, da je umoril vse člane neke družine v Pontevicu pri Brescii, kjer je zagrešil množični umor za nekaj sto tisoč lir.

TEL AVIV — Že v prvih jutranjih urah sta izraelsko letalstvo in zavezniška »vojaška južnega Libanona« včeraj bombardirala palestinske položaje na področju Sidona. Za letalsko ofenzivo so se Izraelci odločili po nočnem uboju petih izraelskih vojakov, ki so bili ubiti v spopadu z gverilci Ljudske fronte za osvoboditev Palestine Georgea Habaša. Iz Tel Aviva so tudi sporočili, da naj bi v spopadu padla tudi dva Palestinca. Z včerajšnjimi žrtvami se je število ubitih Izraelcev v varnostnem pasu povzpelo na 59, potem ko se je Izrael leta 1985 umaknil iz Libanona.

O izraelskem letalskem vdoru na področju Sidona na jugu Libanona pa ni konkretnih podatkov. Izraelski viri poročajo, da so bombardirali oporišča Abu Nidala in da so v akciji sodelovala štiri letala. Uradnih podatkov o žrtvah izraelskega napada ni, izraelski radio pa je na splošno govoril o »več žrtvah«, vendar pa ni točno navedel, ali gre za mrtve ali za ranjene.

Toda izraelski obrambni minister Moša Arens je včeraj zanikal, da bi šlo za represalijo zaradi nočnega uboja izraelskih vojakov. »Naše akcije so stalne in imajo preventivni značaj,« je poudaril Arens. V zvezi s tem je še dejal, da se je aktivnost palestinskih gverilcev na jugu Libanona okrepila in da »bo zato Izrael tudi v bodoče vojaško posegal v Libanon, če bodo razmere to zahtevale.«

Znani izraelski jastreb, minister za znanstveno raziskovanje Neeman, pa je izrecno obtožil ZDA, da so odgovorne za sirsko hegemonijo v Libanonu. »S tem ko je Washington Asadu prepustil povsem proste roke v Libanonu, pa je ogrožil tudi Izrael, saj se zdaj vsi gverilci, ki so bili prej v Bejrutu, pomikajo proti jugu in bodo morda skušali osvojiti varnostni pas med državama,« je še dejal Neeman.

Na sliki (telefoto AP): Izraelec ob postelji svojega sina, ki je bil ranjen med napadom palestinskih gverilcev na izraelsko vojaško patroljo.

Praški sekretariat KVSE bo skrbel za gospodarstvo

V Evropi je danes že tako, da mir in varnost nista več v nevarnosti, saj blokovi dejansko ni več. Konfrontacija je zategadelj odpadla. Vojaški potenciali so odločno zmanjšani; v Parizu so se domenili, da bo smelo ostati na evropski celine največ 20 tisoč tankov, 20 tisoč topov, 30 tisoč oklepnih vozil, 2 tisoč helikopterjev, 7 tisoč vojaških letal in 430 tako imenovanih mornariških letal, kar vse skupaj spet pomeni skoraj dve tretjini manj, kakor je znašal vojaški potencial dveh blokov na primer pred desetimi leti. Varnost je potemtakem hitreje uresničljiva.

Tako rekoč globalno evropsko vprašanje je danes, kako »povezati« dva dela celine, da bi pričeli graditi »skupni evropski dom«, kakor navadno navaja Gorbačov. Bolj bi ustrezalo, da bi rekli, da je vprašanje v tem, kaj napraviti, da bi Vzhodno Evropo čimhitreje in brez posebnih ovir vključili v zahodni del. Prepada je globok na gospodarskem področju, pa tudi, kakor je pojasnjeval Havel v Parizu, na socialnem in kulturnem poprišču. Dejstvo je, da 40

let zgodovine, pa čeprav je bila real-socialistična in večji del negativna, ni moč izbrisati kar tako.

Skratka, med »varnostjo« in »povezanostjo«, da ne rečemo celo integracijo v Evropi, še ni skupnih imenovalcev. Predstavniki švicarske vlade Globber upravičeno pravi, da bo šla Zahodna Evropa še določen čas nekako »po svoje«, da se bo kajpak še naprej razvijala, medtem ko utegnejo na Vzhodu nastopiti ne le težave, marveč dobesedno krize. Na Vzhodu že danes spoznavajo, da prehod v demokracijo in v nove družbene ter gospodarske sisteme ni preprosta stvar. Zahod pa seveda tudi ne more na mah odpreti tako rekoč vseh vrat seveda v svojo škodo.

Cilj »skupnega uživanja« v združeni Evropi, je dejal madžarski predstavnik na pogovorih z zastopniki EFTA, je brez dvoma še daleč. Vzhod želi kar najhitreje doseči raven Zahoda, toda to je skorajda absurdno. Ves del od Baltika do Jadrana pričakuje, da se bodo razmere spremenile, da bi svoboda pomenila tudi boljše življenje. To pa zanesljivo ne bo tako kma-

lu, pri čemer pa je treba še upoštevati, da tudi na zahodu »ni vse zlato, kar se sveti«, kakor je govoril sam Lech Walensa v poljski predvolilni kampanji.

Očitna so že razočaranja. Veliko podjetij je na Vzhodu, pa tudi v srednji Evropi v stečajju; trdijo, da je samo v srednji Evropi danes okrog milijon delavcev brez dela, inflacija nevarno raste. Razmere se zaostrejuje znotraj posameznih dežel (nacionalizmi in drugi pojavi), pa tudi v stikih med posameznimi državami na Vzhodu nastajajo široke razpoke. Že predobro vemo, da na Vzhodu ali v srednji Evropi ni države, ki bi imela nekako »normalne« odnose s svojo sosedo. Povsod je kaj narobe: ali so tu posredi ozemeljska vprašanja, ali manjšine ali pa druga »bremenja«, ki jih že vsa desetletja nosi s seboj zgodovina.

Seveda, ugotavljajo predstavniki KVSE tudi v pripravi pri Beogradu priznal, da je ena in edina. Od danes do jutri ne bo moč rešiti ničesar. Čedalje bolj bo potreben dialog v znamenju največje strpnosti. Dialog je glavni pogoj za uresničitev »medodvisnosti« v Evropi potem ko je problem miru in »varnosti« zavoljo razpada blokov v bistvu že mimo. Dialog pa bo treba uveljavljati tako rekoč na dveh ravneh: recipročno med Vzhodom in Zahodom ter znotraj samega še nedavnega Vzhoda, kjer svoje probleme najbolje poznajo in so jih predvsem sami poklicani rešiti.

MIRO KOCJAN

V Pragi so začeli pripravljati sedež sekretariata Konference o varnosti in sodelovanju v Evropi; domoval bo v starem delu mesta, s čimer nameravajo simbolizirati kontinuiteto češkega in slovaškega naroda v boju za svobodo in demokracijo. Sekretariat predstavlja, kakor vemo, osrednji operativni del institucionalizacije Konference o varnosti in sodelovanju v Evropi, ki se po nedavnem pariškem shodu namerava še bolj stvarno lotiti evropskih problemov.

Poročajo, da se nameravajo predstavniki Konference še bolj intenzivno soočiti zlasti z gospodarskimi problemi združene Evrope; razmere, ki so v Evropi nastale po razsulu real-socializma, namreč že danes potiskajo v ospredje posebno ekonomska vprašanja. Dejstvo je, da so razlike med zahodnim delom celine in vzhodnim delom še kako velike, mestoma dobesedno kričeče, in da bo nova, »skupna« Evropa lahko zaživela samo tedaj, ko bodo pričele te razlike resnično izginjati.

To pa seveda ne bo rešljivo čez noč. Zapolnjevanje teh razlik bo šlo skozi razne faze. Gospodarski, ali pa standardni proporc med dvema deloma Evrope kaže, da vzhodni del zaostaja kar za petkrat, se pravi, preprosto, da je življenjska raven v vzhodni Evropi, tudi po zadnjih statistikah OECD-ja (Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj), petkrat slabša kakor na Zahodu. Izraženo v denarju pa naj bi zdaj bile vzhodne valute v povprečju kar za 20 krat cenejše na primer od ECU-ja.